

Opracowanie:	
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW DWÓCH MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W GMINIE SULĘCZYNO	
Egz. nr 1	
Autorzy	mgr Wojciech Kielb
	dr hab. Maciej Przewoźniak
Kierownik zespołu autorów	dr hab. Maciej Przewoźniak

Spis treści:

1. PODSTAWY PRAWNE PROGNOZY I METODY PROGNOZOWANIA	4
1.1. Podstawy prawne	4
1.2. Metody prognozowania.....	6
2. CHARAKTERYSTYKA USTALEŃ PROJEKTÓW PLANÓW I ICH POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	8
2.1. Charakterystyka ustaleń projektów Planów	8
2.2. Powiązania projektów Planów z innymi dokumentami	14
3. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I JEGO POTENCJALNE ZMIANY	18
3.1. Struktura środowiska przyrodniczego.....	18
3.1.1. Położenie regionalne	18
3.1.2. Środowisko abiotyczne	18
3.1.3. Środowisko biotyczne	23
3.2. Procesy i powiązania przyrodnicze	32
3.3. Walory zasobowo-użytkowe środowiska.....	36
3.4. Zagrożenia przyrodnicze	37
3.5. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektów Planów.....	38
4. ANALIZA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTÓW PLANÓW, W SZCZEGÓLNOŚCI NA OBSZARACH FORM OCHRONY PRZYRODY	39
4.1. Źródła i stan antropizacji środowiska przyrodniczego	39
4.2. Problemy ochrony przyrody.....	42
5. UWARUNKOWANIA OCHRONY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO, ZABYTEKÓW, DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.....	45
6. ANALIZA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM, KRAJOWYM I REGIONALNYM ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTÓW PLANÓW	45
7. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH, ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ USTALEŃ PROJEKTÓW PLANÓW NA ŚRODOWISKO	50
7.1. Wprowadzenie	50
7.2. Przypowierzchniowa warstwa litosfery	50
7.3. Wody powierzchniowe i podziemne.....	52
7.4. Klimat, w tym mitygacja i adaptacja do globalnych zmian klimatu.....	55

7.5. Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego	56
7.6. Hałas.....	57
7.7. Pole elektromagnetyczne	58
7.8. Gospodarka odpadami.....	58
7.9. Roślinność, fauna, różnorodność biologiczna i korytarze ekologiczne	59
7.10. Formy ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000	60
7.11. Zasoby naturalne	64
7.12. Krajobraz.....	65
7.13. Zabytki i dobra materialne	66
7.14. Ludzie.....	67
7.15. Oddziaływania skumulowane	67
7.16. Klasyfikacja oddziaływań ustaleń projektów Planów na środowisko	68
8. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU USTALEŃ PROJEKTÓW PLANÓW NA ŚRODOWISKO	70
9. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTÓW PLANÓW, W SZCZEGÓLNOŚCI ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW	70
10. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTACH PLANÓW	72
11. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTÓW PLANÓW ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	74
12. WSKAZANIE NAPOTKANYCH W PROGNOZIE TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	74
13. WYKAZ ŹRÓDEŁ INFORMACJI UWZGLĘDNIONYCH W PROGNOZIE	75
14. STRESZCZENIE PROGNOZY W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	78

Załączniki:

1. Uzgodnienie zakresu prognozy Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 11.09.2018 r. (RDOŚ–Gd–WZP.411.7.52.2018.JM) oraz z dnia 03.12.2018 r. (RDOŚ–Gd–WZP.411.7.61.2018.JM).
2. Oświadczenie kierownika zespołu autorów „Prognozy ...”.

1. PODSTAWY PRAWNE PROGNOZY I METODY PROGNOZOWANIA

1.1. Podstawy prawne

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dwóch projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Sulęczyño, sporządzonych przez „Dom” Biuro Urbanistyczne Kielb-Stańczuk, Jaszczuk-Skolimowska spółka jawna w Starogardzie Gdańskim. Są to:

- projekt „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Sulęczyño dla działek nr 138/1, 138/2, 146/2, 147/3, 148 położonych w obrębie ewidencyjnym Sulęczyño, części dz. nr 71/22 położonej w obrębie ewidencyjnym Żakowo, gmina Sulęczyño” (**projekt Planu A**), obejmujący dwa obszary:

- o powierzchni ok. 5,61 ha (obr. Sulęczyño) oznaczony w „Prognozie...” jako **projekt Planu A - obszar 1**,
- o powierzchni ok. 2,10 ha (obr. Żakowo) oznaczony w „Prognozie...” jako **projekt Planu A - obszar 2**,

który sporządzono na podstawie uchwały nr XLVI/366/2018 Rady Gminy Sulęczyño z dnia 18 października 2018 r.;

- projekt „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Sulęczyño dla działki nr 75/1 położonej w obrębie ewidencyjnym Bukowa Góra oraz działki nr 134/7 położonej w obrębie ewidencyjnym Sucha” (**projekt Planu B**), obejmujący dwa obszary:

- o powierzchni ok. 3,42 ha (obr. Bukowa Góra) oznaczony w „Prognozie...” jako **projekt Planu B - obszar 1**,
- o powierzchni ok. 11,80 ha (obr. Sucha) oznaczony w „Prognozie...” jako **projekt Planu B - obszar 2**,

który sporządzono na podstawie uchwał nr XL/314/2018 z dnia 24 kwietnia 2018 r. i uchwały nr XLVI/363/2018 Rady Gminy Sulęczyño z dnia 18 października 2018 r., zmieniającej powyższą uchwałę w zakresie zmiany granic obszaru planu.

Obszar projektu Planu B - obszar 2 położony jest w zachodniej części gminy Sulęczyño, pozostałe obszary projektów Planów położone są w centralnej części gminy (rys. 1). Przedmiotem projektów ww. planów jest przeznaczenie terenów dla funkcji powierzchniowej eksploatacji kruszywa budowlanego.

Prognoza wykonana została na podstawie przepisów Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. 2018, poz. 1945 ze zm.) oraz Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. 2018, poz. 2081 ze zm.). Zgodnie z art. 17. Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. 2018, poz. 1945 ze zm.) projekt planu miejscowego sporządza się wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przyrodnicze. Celem prognozy jest określenie i ocena skutków dla środowiska przyrodniczego, które mogą wynikać z realizacji projektowanej funkcji terenu oraz przedstawienie rozwiązań eliminujących lub ograniczających potencjalne negatywne wpływy na środowisko

Rys. 1 Położenie obszarów 1 i 2 projektów Planów A i B w gminie Sulęczyńskie.

Uzgodnienie dotyczące zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko wydane zostało, na wniosek Wójta Gminy Sulęczyño, przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku (**załącznik 1**), na wniosek nie odpowiedział Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kartuzach.

Prognoza dla ww. projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego A i B w gminie Sulęczyño, zwanych dalej **projektami Planów A i B**, zawiera następujące, podstawowe zagadnienia:

- charakterystykę ustaleń projektów „Planów ...”;
- diagnozę stanu środowiska przyrodniczego obszaru projektów „Planów...” i ich otoczenia;
- analizę istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektów „Planów...”, w szczególności na obszarach form ochrony przyrody;
- analizę celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i regionalnym istotnych z punktu widzenia projektów „Planów...”;
- określenie i ocenę skutków wpływu realizacji ustaleń projektów „Planów ...” na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego we wzajemnym ich powiązaniu oraz na jakość życia i zdrowie ludzi na etapach realizacji i funkcjonowania;
- określenie i ocenę skutków wpływu realizacji ustaleń projektów „Planów...” w ujęciu według charakteru ich oddziaływania na środowisko;
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko;
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektów „Planów ...” oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
- streszczenie w języku niespecjalistycznym.

1.2. Metody prognozowania

W „Prognozie ...” zastosowano następujące metody prognozowania:

- indukcyjno-opisową (od szczegółowych analiz po uogólniającą syntezę);
- analogii środowiskowych (na podstawie założenia o stałości praw przyrody);
- diagnozy stanu środowiska na podstawie kartowania terenowego jako punktu wyjścia ekstrapolacji w przyszłość.

Ww. metody opisane są m.in. w „Problemach Ocen Środowiskowych”.

Zgodnie z Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. 2018, poz. 2081 ze zm.):

Art. 52. 1. Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, o których mowa w art. 51 ust. 2, powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

„Prognozę ...” opracowano wykorzystując następujące, podstawowe źródła informacji:

- materiały archiwalne urzędów i instytucji, związanych z problematyką ochrony środowiska, w tym zwłaszcza Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku i Wojewódzkiego Inspektoratu ochrony Środowiska w Gdańsku;
- materiały archiwalne BPiWP „Proeko” w Gdańsku;
- materiały publikowane dotyczące zagadnień metodycznych ocen oddziaływania na środowisko;
- materiały publikowane nt. środowiska przyrodniczego gminy Sulęczyno i jej otoczenia;
- prawo powszechnie i miejscowe ochrony środowiska.

Wykaz wykorzystanych materiałów publikowanych, archiwalnych i aktów prawa zawiera rozdz. 13.

---

2. CHARAKTERYSTYKA USTALEŃ PROJEKTÓW „PLANÓW ...” I ICH POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. Charakterystyka ustaleń projektów Planów

Dla obszarów projektów Planów A i B nie obowiązywały dotychczas miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Celem opracowania mpzp są zmiany przeznaczenia terenów pod eksploatację surowców (umożliwienie wydobywania kruszywa naturalnego sposobem odkrywkowym).

W projektach Planów A i B określono następujące **zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu** (wybór):

- zalecono przeprowadzenie wycinki lasu w okresie pozawegetacyjnym;
- przy realizacji ustaleń planu należy zapewnić ochronę siedlisk i gatunków chronionych, dziko żyjących roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi;
- zakres uciążliwości dla środowiska prowadzonej działalności gospodarczej należy ograniczyć do granic obszaru, do którego inwestor posiada tytuł prawny;
- należy stosować rozwiązania w celach minimalizacji pylenia transportowanego kruszywa;
- ustalono nakaz zapewnienia ochrony wód przed przedostawaniem się zanieczyszczeń;
- podczas eksploatacji należy utrzymywać odpowiedni kąt nachylenia skarp w celu zachowania ich stateczności i ograniczenia procesów erozyjnych, zabezpieczyć teren przed osuwaniem się mas ziemnych;
- wszelkie zmiany stosunków gruntowo-wodnych, towarzyszące realizacji zapisów planu nie mogą trwale, negatywnie oddziaływać na tereny sąsiednie, sposób odprowadzenia wód opadowych winien uwzględniać uwarunkowania terenów sąsiednich i nie może powodować na nich szkód;
- w celu ograniczenia skutków środowiskowo-krajobrazowych eksploatacji i zapewnienia efektywnej rekultywacji terenów poeksploatacyjnych rekultywację wyrobisk poeksploatacyjnych przeprowadzać sukcesywnie z postępowaniem prac górniczych;
- kierunek rekultywacji terenów poeksploatacyjnych: leśny, leśno-wodny lub rolniczy, przy czym ze względu na położenie w obrębie korytarza ekologicznego rangi subregionalnej tereny leśne, po zakończeniu eksploatacji należy przywrócić do gruntów leśnych zachowując trwałość gruntów leśnych w granicach korytarza ekologicznego.

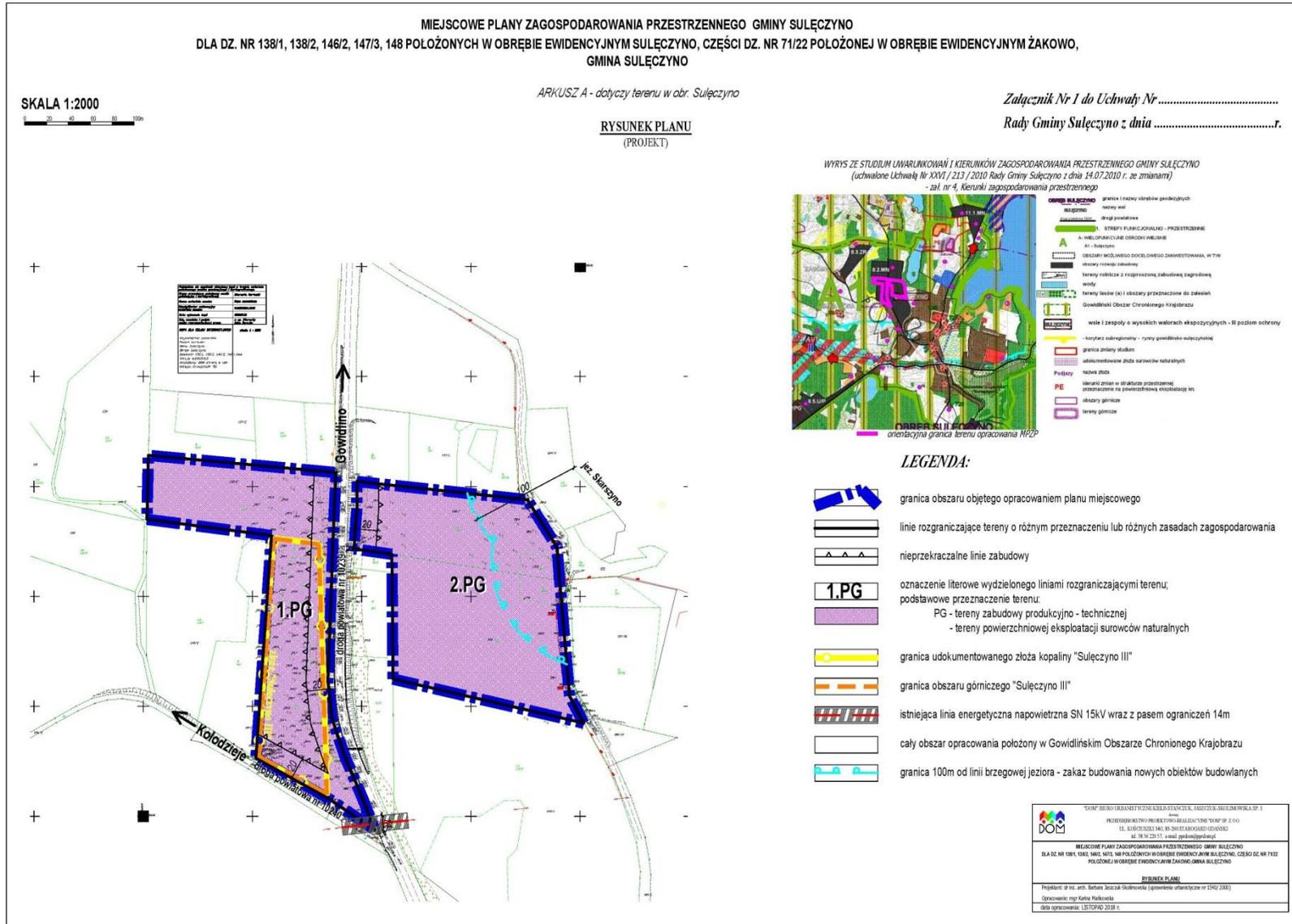
W projektach Planów A i B określono **zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji oraz systemów infrastruktury technicznej** (wybór):

- zaopatrzenie w wodę: z sieci wodociągowej, z beczkowni, dopuszczono realizację indywidualnych źródeł wody;
- odprowadzanie ścieków: gromadzenie ścieków w zbiornikach bezodpływowych lub stosowanie toalet przenośnych;

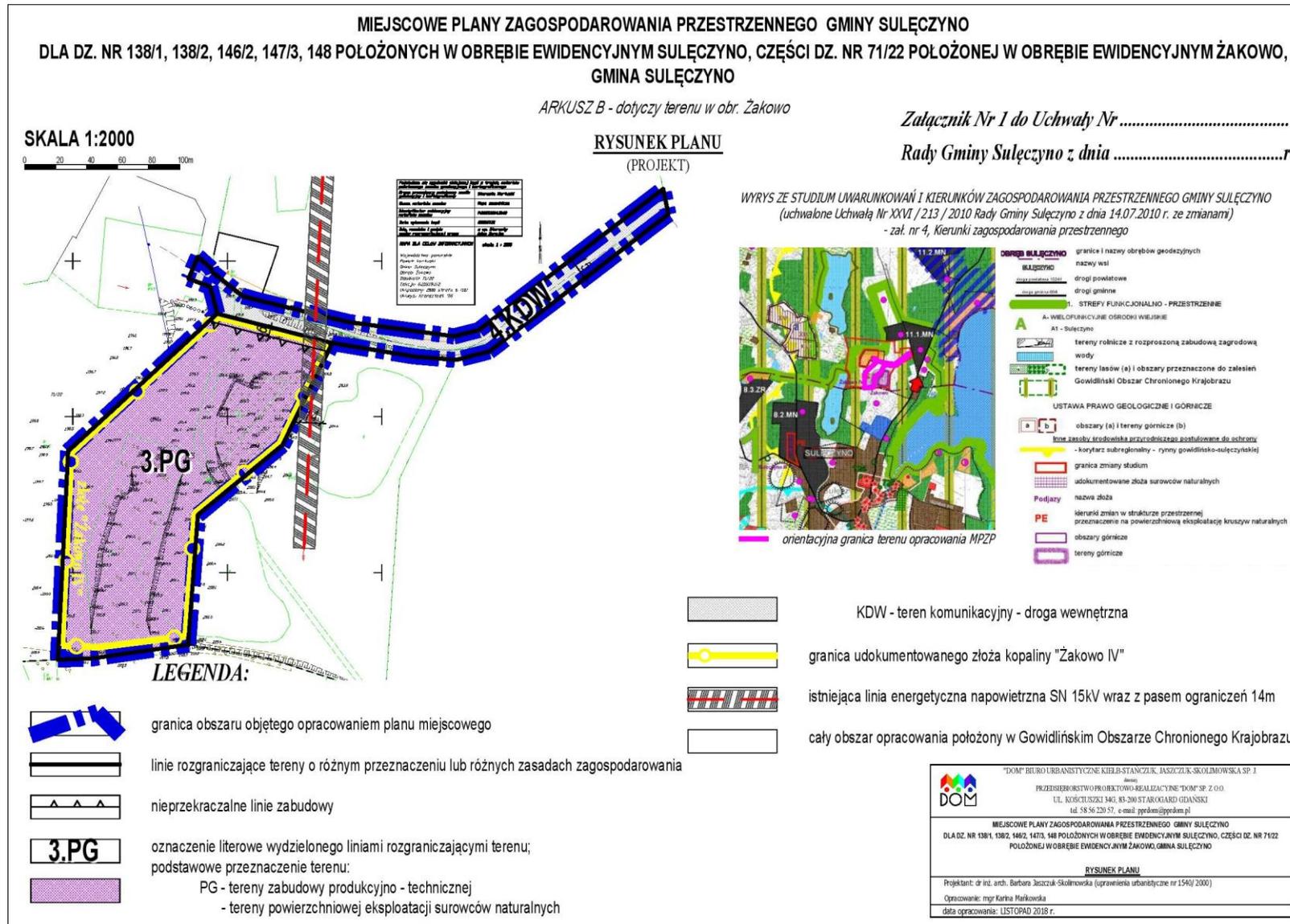
-
- zasilanie w energię elektryczną: ustalono zasilanie energetyczne terenów z istniejących sieci, dopuszczono zasilanie z indywidualnego źródła – urządzeń energii odnawialnej lub agregatu prądotwórczego;
  - dopuszczono sytuowanie urządzeń i sieci infrastruktury technicznej.

Na obszarach projektów Planów A i B podstawowe rodzaje przeznaczenia terenu to tereny zabudowy produkcyjno-technicznej – tereny powierzchniowej eksploatacji surowców naturalnych (symbol PG). Na obszarze 2 projektu Planu A wytyczono ponadto drogę wewnętrzną (symbol KDW).

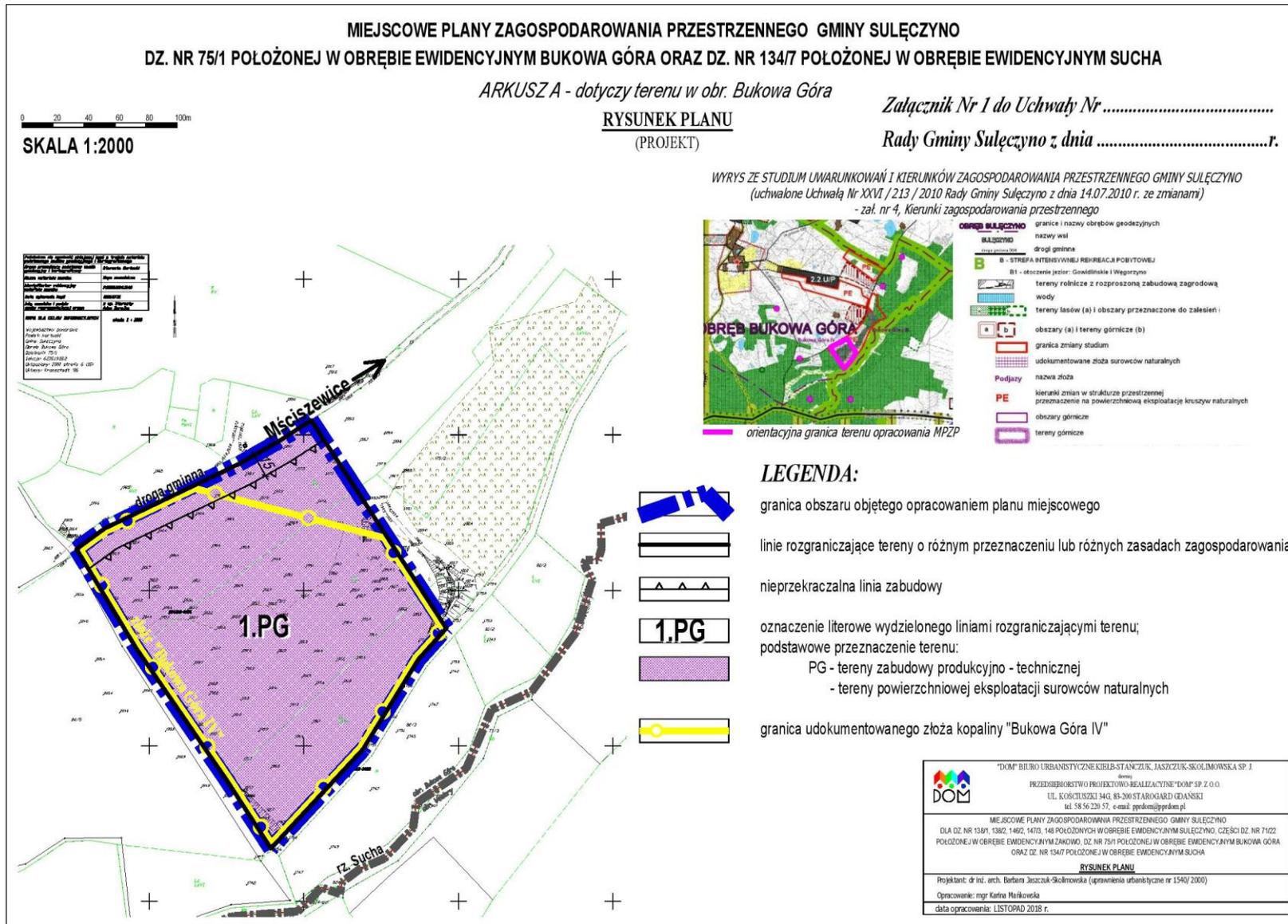
Rysunki projektu Planu A przedstawiono na rys. 2a-b, natomiast rysunki projektu Planu B na rys. 3a-b.

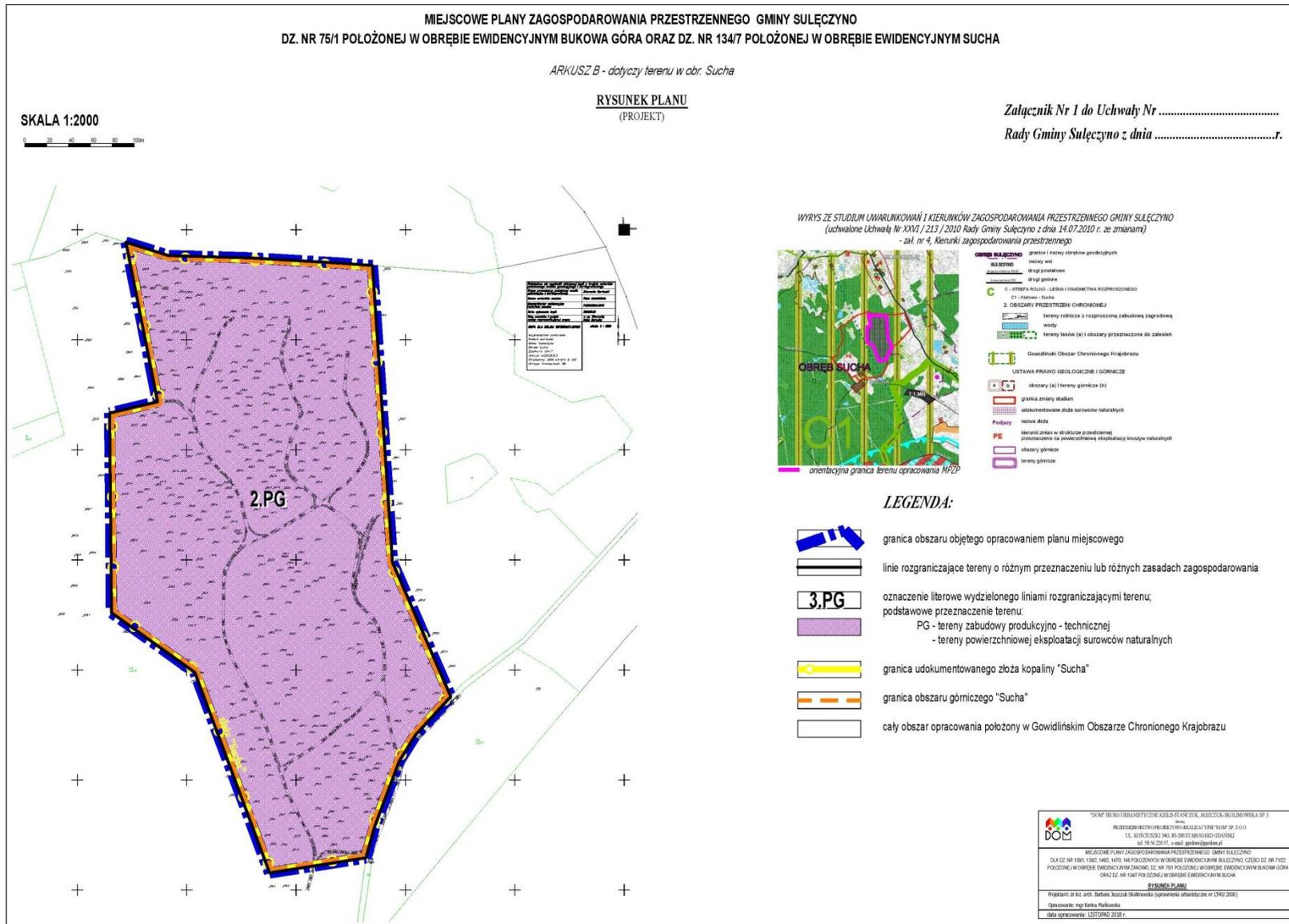
Rys 2a. Rysunek projektu Planu A - obszar 1.

Rys 2b. Rysunek projektu Planu A – obszar 2.

Rys. 3a. Rysunek projektu Planu B – obszar 1.

Rys. 3a. Rysunek projektu Planu B – obszar 2.

2.2. Powiązania projektów Planów z innymi dokumentami¹

Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030

W zakresie zagospodarowania i ładu przestrzennego najważniejszym dokumentem strategicznym Polski jest aktualnie „Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju do roku 2030” (przyjęta przez Radę Ministrów uchwałą z dnia 13.12.2011 r.), określająca zasady prowadzenia polityki przestrzennej, przede wszystkim w oparciu o ustrojową zasadę zrównoważonego rozwoju i wynikające z niej zasady planowania publicznego, tj.:

- zasadę racjonalności ekonomicznej;
- zasadę preferencji regeneracji (odnowy) nad zajmowaniem nowych obszarów pod zabudowę;
- zasadę przezorności ekologicznej;
- zasadę kompensacji ekologicznej;
- zasadę hierarchiczności celów zapewniającą koordynację działalności wszystkich podmiotów podejmujących decyzję z poszanowaniem subsydiarności organizacji władz samorządowych;
- zasadę dynamicznego strefowania i wyznaczania obszarów planistycznych;
- zasadę partycypacji społecznej (szerokiej i aktywnej).

W „KPZK 2030” wskazano sześć ściśle powiązanych i dopełniających się wzajemnie celów. Jeden z nich to „Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski”. W ramach tego celu polityka przestrzennego zagospodarowania kraju powinna m. in. *zapewnić ciągłość i możliwość rozwoju na wielu obszarach Polski przez skuteczną **ochronę złóż kopalin przed nieracjonalną i nielegalną eksploatacją***. Wymagane jest podjęcie działań poprzez ***zabezpieczenie cennych gospodarzo złóż kopalin*** i zwiększenie wykorzystania surowców wtórnych.

Do obszarów projektów Planów A i B w gminie Sulęczyno można odnieść następujące typy obszarów funkcjonalnych: ***Obszary ochrony strategicznych złóż kopalin** wymagają określenia przestrzennego występowania złóż (delimitacji) należy także zdefiniować rodzaje działań możliwych do prowadzenia na tych terenach do czasu rozpoczęcia eksploatacji tych złóż*.

Przedmiotem polityki przestrzennego zagospodarowania kraju jest całe jego terytorium, a jej cele i instrumenty są różnicowane w zależności od specyfiki poszczególnych obszarów funkcjonalnych i ukierunkowane są na wykorzystanie ich specyficznego potencjału geograficznego dla osiągnięcia celów rozwojowych kraju.

Projekty Planów A i B ukierunkowane są na wykorzystanie potencjału przyrodniczego wynikającego z występowania zasobów złóż kopalin i wprowadzenie zmian w użytkowaniu terenu umożliwiających ich eksploatację.

¹Dokumenty z zakresu ochrony środowiska omówiono w rozdz. 6

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030

Wg „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030” (Uchwała Nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r.) gmina Sulęczyńno położona jest w obrębie strefy funkcjonalnej Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot (OM G-G-S). Podstawowe zasady polityki przestrzennego zagospodarowania województwa określone w „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030” (2016) są następujące :

- 1) **zasada racjonalności ekonomicznej** - oznacza, że w ramach prowadzenia polityki przestrzennej uwzględniana jest ocena korzyści i strat społecznych, gospodarczych, środowiskowych i przestrzennych w długim okresie czasu;
- 2) **zasada oszczędnego i efektywnego gospodarowania przestrzenią** - oznacza intensyfikację procesów urbanizacyjnych na obszarach już zagospodarowanych, tak aby minimalizować ekspansję zabudowy na nowe tereny;
- 3) **zasada minimalizowania energochłonności struktur** - polegająca na kształtowaniu racjonalnych - z punktu widzenia transportu i konsumpcji energii - struktur przestrzennych;
- 4) **zasada przezroczności ekologicznej** - oznacza, stosowanie wszelkich możliwych środków zapobiegawczych w sytuacjach, gdy nie jest w pełni rozpoznany negatywny wpływ sposobu zagospodarowania na środowisko;
- 5) **zasada kompensacji ekologicznej** - polega na takim zarządzaniu przestrzenią, aby zachować zasoby biologiczne i równowagę przyrodniczą oraz wyrównywać szkody w środowisku wynikające z rozwoju przestrzennego, wzrostu poziomu urbanizacji i inwestycji niezbędnych ze względów społeczno-gospodarczych, a pozbawionych alternatywy neutralnej przyrodniczo;
- 6) **zasada zintegrowanej ochrony** - polega na integralnej ochronie wartości przyrodniczych, kulturowych i krajobrazu dla utrzymania równowagi środowiska i poprawy warunków i jakości życia;
- 7) **zasada spójności terytorialnej** - polega na kształtowaniu przestrzeni w oparciu o rozwój **unikatowego** potencjału poszczególnych terytoriów dla osiągnięcia celów rozwojowych, w tym spójności wewnętrznej dzięki zintegrowanemu zarządzaniu rozwojem;
- 8) **zasada redukcji napięć i konfliktów** - polega na takim kształtowaniu przestrzeni, aby minimalizować negatywne skutki ekologiczne, społeczne, gospodarcze oraz estetyczne zagospodarowania przestrzennego na styku obszarów o różnych funkcjach i sposobach zagospodarowania, przez przyjmowanie rozwiązań najmniej kolizyjnych;
- 9) **zasada udziału społeczeństwa w planowaniu przestrzennym** - polega na włączaniu społeczności regionalnej i lokalnych w proces kształtowania przestrzeni.

W „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030” (2016) wyznaczono cztery główne cele. Są to:

- C1. Wysoka jakość przestrzeni zamieszkania i pracy.
- C2. Konkurencyjna oraz wielofunkcyjna przestrzeń gospodarcza i bezpieczeństwo.
- **C3. Zachowane zasoby i walory środowiska.**
- C4. Uruchomione potencjały rozwojowe obszarów funkcjonalnych.

W nawiązaniu do projektów Planów A i B, które umożliwiają powierzchniową eksploatację złóż kruszywa naturalnego, największe znaczenie ma kierunek **2.1.** w ramach

celu C3, tzn. **2.1. Efektywne i bezpieczne wykorzystanie zasobów przestrzeni przez gospodarkę.**

Istotne znaczenie w aspekcie ustaleń projektu „Planu ...” mają następujące zasady zagospodarowania przestrzennego, określające sposób realizacji kierunku 2.1.:

(...)

2.1.2. *Zasada oszczędnego i racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska, w szczególności w zakresie wód, gleb, **kopalin** i zasobów biologicznych, w tym lasów.*

(...)

2.1.7. *Zasada podejmowania eksploatacji surowców mineralnych w pierwszej kolejności na obszarach wcześniej objętych już wydobyciem.*

2.1.8. *Zasada przyjmowania w planowaniu lokalnym ustaleń, które umożliwią podjęcie eksploatacji udokumentowanych oraz wstępnie rozpoznanych strategicznych złóż kopalin.*

(...)

2.1.11. *Zasada przeznaczania gruntów ornych o najslabszej przydatności rolniczej oraz zrehabilitowanych gruntów przemysłowych, **pogórniczych** i powojkowych na cele leśne lub pod uprawy roślin energetycznych;*

(...)

Wdrożenie projektów Planów A i B pozwoli na docelową eksploatację udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego, co jest zgodne z „Planem zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030” (2016), w szczególności z ww. zasadami dotyczącymi eksploatacji złóż surowców mineralnych.

Strategia Rozwoju Gminy Sulęczyno na lata 2015-2025

Wizja gminy Sulęczyno zawarta w „Strategii Rozwoju Gminy Sulęczyno na lata 2015-2025” jest następująca: *Sulęczyno gminą atrakcyjną turystycznie, kultywującą kaszubskie tradycje kulturalne, zapewniającą wysoki poziom życia mieszkańców, dbałość o czyste środowisko naturalne i sprzyjające warunki dla rozwoju przedsiębiorczości.*

Jednym z celów strategicznych gminy Sulęczyno jest *Rozwój turystyki, usług około turystycznych oraz promocja gminy.* Zmiana przeznaczenia terenów na potrzeby eksploatacji odkrywkowej kruszywa nie jest jednoznacznie tożsama z celami zapisanymi w „Strategii...”, gdyż funkcja przemysłu wydobywczego może być konfliktowa wobec funkcji turystyki i rekreacji, ale jednocześnie uruchomienie eksploatacji złóż kruszywa będzie stanowić przejaw rozwoju przedsiębiorczości.

Cele strategiczne gminy Sulęczyno zapisane w „Strategii Rozwoju Gminy Sulęczyno na lata 2015-2025” są rozbieżne z ustaleniami projektów Planów A i B w zakresie rozwoju turystyki i rekreacji ale zgodne z założonym rozwojem przedsiębiorczości.

Zmiana „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulęczyno” (2017)

Dla gminy Sulęczyno obowiązuje „Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulęczyno”, przyjęta Uchwałą Nr XXXIII/254/2017 Rady Gminy Sulęczyno z dnia 30 października 2017 r.

Projekt Planu A

Obecnie procedowana jest zmiana „Studium...”, gdyż część obszaru 1 jest niezgodna z obowiązującym dokumentem, natomiast obszar 2 nie ma dostępu do żadnej drogi – konieczne było powiększenie obszaru 2 o ten dojazd.

Projekt Planu B

Obszary 1 i 2 projektu Planu B w „Studium...” (2017) są przeznaczone pod eksploatację surowców naturalnych. W związku z powyższym ustalenia projektu Planu B są zgodne ze „Studium...” (2017).

Przewidziana w projekcie Planu A wymaga zmiany „Studium ...” - w trakcie procedowania, natomiast projekt Planu B jest zgodny z kierunkami zagospodarowania przestrzennego zapisanymi w „Zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulęczyno” (2017).

3. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I JEGO POTENCJALNE ZMIANY

3.1. Struktura środowiska przyrodniczego

3.1.1. Położenie regionalne

Według regionalizacji fizycznogeograficznej Kaszub i ich otoczenia (Przewoźniak 2017) gmina Sulęczyńno – w tym obszary projektów „Planów...” położone są w zachodniej części mezoregionu Pojezierze Kaszubskie.

Pojezierze Kaszubskie jest regionem najbardziej zróżnicowanym przyrodniczo w granicach województwa pomorskiego. Do podstawowych, specyficznych jego cech należą:

- genetyczne i morfometryczne urozmaicenie rzeźby terenu;
- występowanie złożonych układów form dolinnych;
- znaczny udział terenów bezodpływowych powierzchniowego;
- duży wpływ jezior na kształtowanie się obiegu wody w zlewniach;
- ograniczenie od północnego wschodu szeroką, silnie „porozcinaną” dolinami erozyjnymi strefą krawędziową;
- mozaika litologiczno-glebowa i roślinna.

3.1.2. Środowisko abiotyczne

Rzeźba terenu, budowa geologiczna

Projekt Planu A – obszar 1

Obszar 1 projektu Planu A położony jest w obrębie wysoczyzny morenowej. Najniżej położony teren znajduje się we wschodnim fragmencie obszaru projektu Planu, na wysokości 177 m n.p.m., najwyżej w północno zachodnim fragmencie na wysokości 205 m n.p.m. Obszar charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu, powierzchnia terenu nachylona jest w kierunku wschodnim, w stronę rynny jez. Skarszyno (w otoczeniu obszaru projektu Planu, w odległości ok. 50 m).

Projekt Planu A – obszar 2

Obszar 2 projektu Planu A położony jest w obrębie wysoczyzny morenowej. Najniżej położony teren znajduje się w północno wschodnim fragmencie obszaru projektu „Planu...”, na wysokości 191 m n.p.m., najwyżej w północno-wschodnim fragmencie na wysokości 212 m n.p.m.

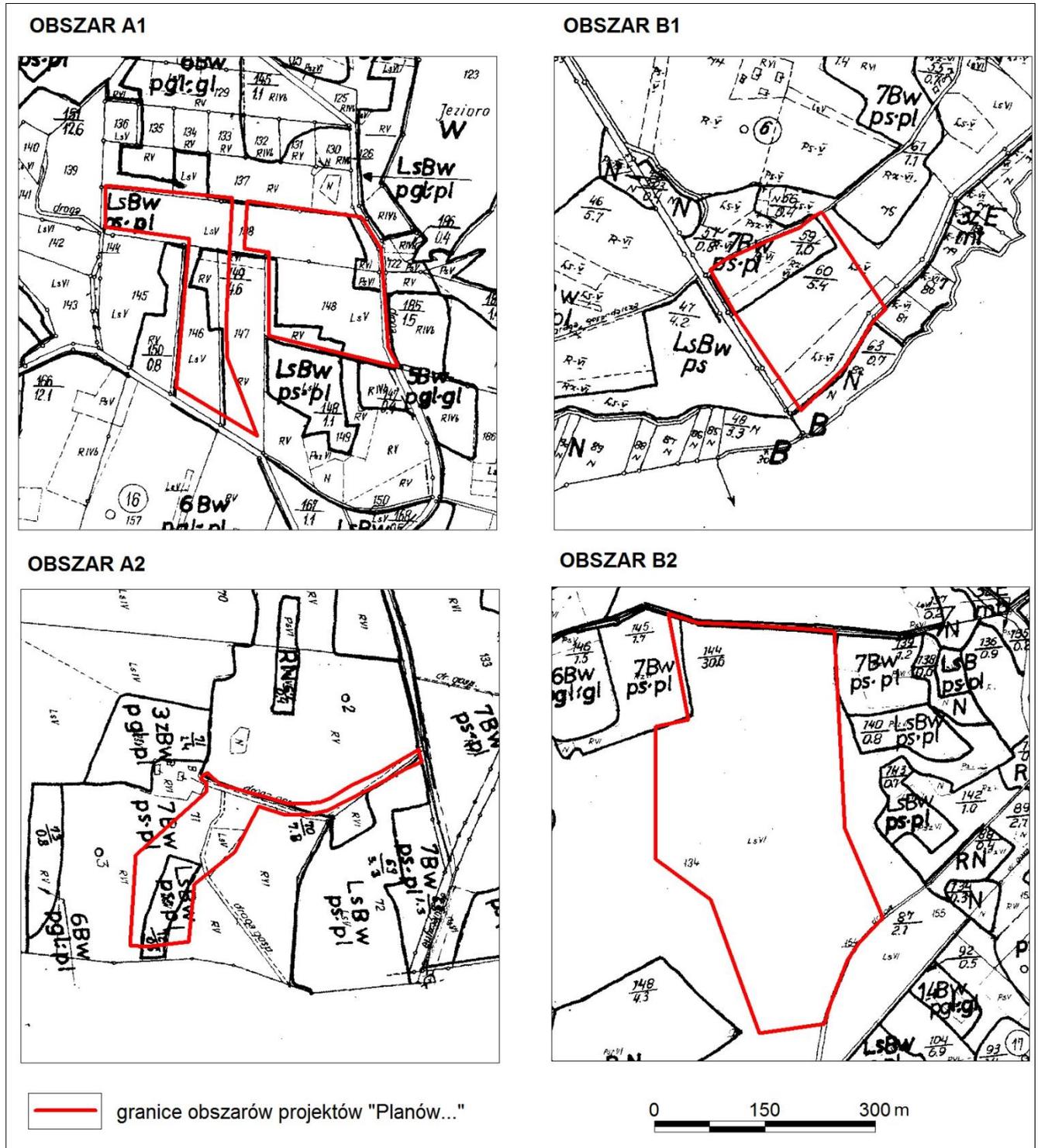
Projekt Planu B – obszar 1

Obszar 1 projektu Planu B położony jest w obrębie wysoczyzny morenowej oraz doliny rzeki Suchej. Najniżej położony teren znajduje się w południowym fragmencie obszaru na wysokości 175 m n.p.m., najwyżej w zachodnim fragmencie na wysokości 205 m n.p.m. Na obszarze znajduje się strefa zboczowa doliny rzeki Suchej. Powierzchnia terenu nachylona jest w stronę rzeki, w kierunku południowo-wschodnim.

Projekt Planu B – obszar 2

Obszar 2 projektu Planu B położony jest w obrębie wysoczyzny morenowej. Najniżej położony teren znajduje się w południowym fragmencie obszaru Planu, na wysokości 195 m n.p.m., najwyżej w północnym fragmencie na wysokości 212 m n.p.m.

W podłożu obszarów 1 i 2 projektów Planów A i B, wg archiwalnej mapy glebowo-rolniczej w skali 1:5000, występują piaski słabogliniaste i piaski luźne (rys. 4). Typy genetyczne gleb reprezentowane są przez gleby brunatne wyługowane i kwaśne (Bw).

Rys. 4. Położenie obszarów 1 i 2 projektów Planów A i B na tle archiwalnej mapy glebowo-rolniczej.

Źródło: WOGDiK Gdańsk.

Wody powierzchniowe

Obszary projektów Planów A i B położone są w całości w zasięgu jednolitej części wód powierzchniowych PLRW2000254721739 „Słupia do wypływu z jeziora Żukówko” (rys. 5).

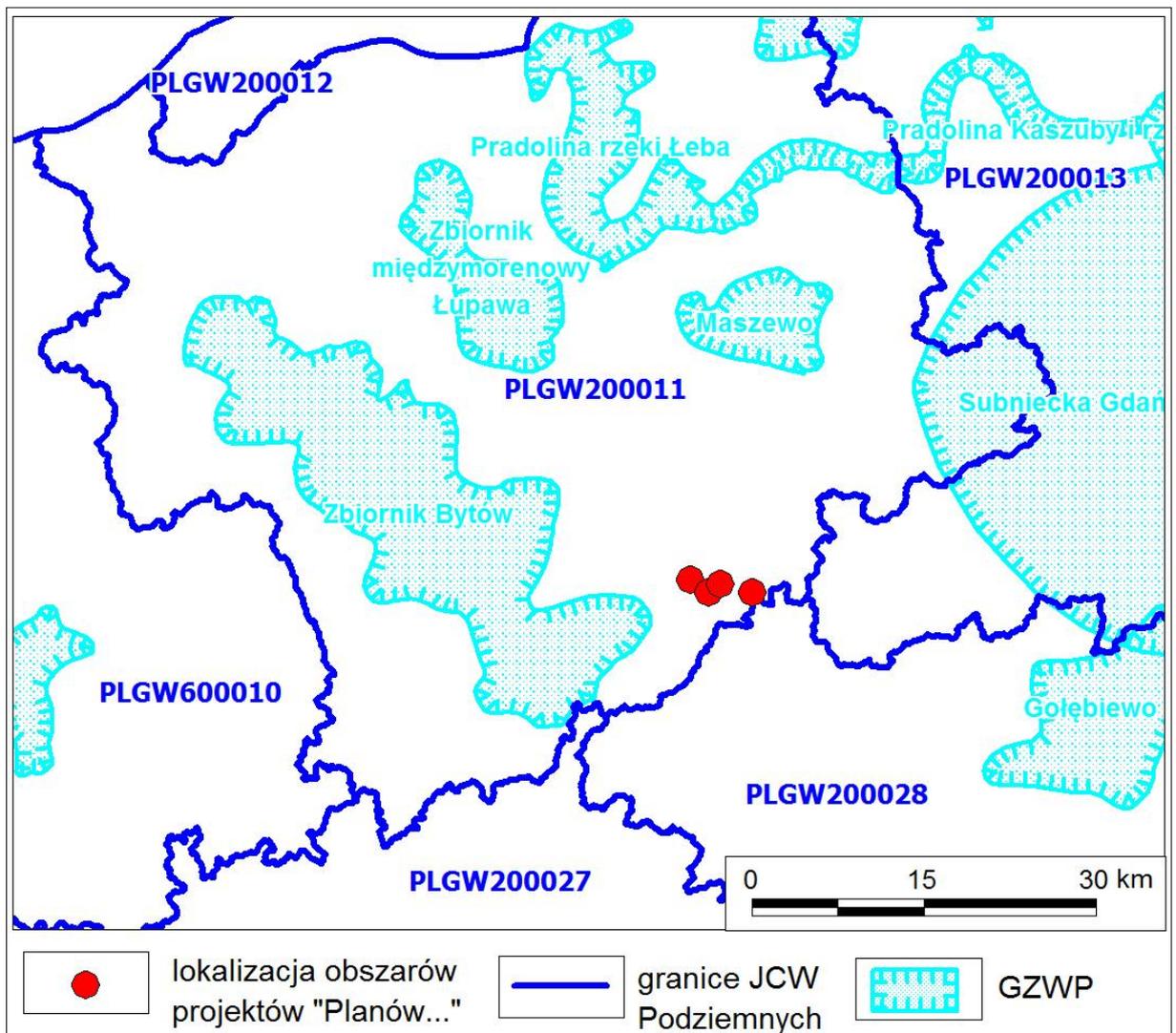
Przez obszary projektów Planów nie przepływają rzeki oraz nie znajdują się w ich zasięgu zbiorniki wodne. W otoczeniu obszarów projektu Planu A - obszary 1 i 2 znajduje się jez. Skarszyno, w minimalnej odległości odpowiednio ok. 50 m i 170 m. W otoczeniu obszaru 1 projektu Planu B przepływa ciek Sucha, w minimalnej odległości ok. 40 m.

Wody podziemne

Obszary projektów Planów A i B położone są w obrębie jednolitej części wód podziemnych nr 11 – kod PLGW200011 (rys. 6). Obszar JCWPd 11 obejmuje m. in. zlewnie Słupi, Łupawy i Łeby. *Zasilanie poziomów wodonośnych na obszarach wysoczyzn na omawianym obszarze generalnie odbywa się w wyniku infiltracji wód opadowych. W strefie saturacji podstawowe znaczenie ma przesiąkanie międzypoziomowe (...)Mniejsze znaczenie ma infiltracja brzegowa i denna występująca w niektórych odcinkach dolin cieków powierzchniowych oraz misach niektórych jezior.* (www.pgi.gov.pl – Karta Informacyjna JCWPd nr 11).

Obszary projektów Planów A i B znajdują się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Najbliższy GZWP nr 117 „Zbiornik Bytów” znajduje się w minimalnej odległości ok. 4,5 km na zachód od obszaru 2 projektu Planu B.

Rys. 6. Położenie obszarów projektów Planów A i B na tle JCWPd

Źródło: Centralna Baza Danych Geologicznych. PiG.

Warunki klimatyczne

Gmina Sulęczyno wykazuje cechy klimatu typowe dla Pojezierza Kaszubskiego. Należą do nich:

- stosunkowo niskie temperatury latem (średnia temp. lipca do 17 °C) i zimą (średnia temp. stycznia do -2,5 °C);
- niska średnia roczna temperaturą powietrza – około 6,5 °C;
- stosunkowo duża liczbą dni mroźnych i bardzo mroźnych;
- wysokie opady roczne – średnio 600-700 mm, często ponad 700 mm, z największymi opadami w lipcu średnio 90-100 mm;
- duża wilgotność względna powietrza wynosząca ponad 80 % (X – II);
- duża liczbą dni pochmurnych i dużą liczbą dni z mgłą,
- przewagą wiatrów z sektora zachodniego.

Wg regionalizacji klimatycznej Polski (Woś 1999) gmina Sulęczyno położona jest w regionie wschodniopomorskim, wyróżniającym się na tle innych największą liczbą dni z pogodą przymrozkową bardzo chłodną, z dużym zachmurzeniem, a także pogodą przymrozkową bardzo chłodną z opadem i z drugiej strony małą liczbą dni bardzo ciepłych z opadem.

Lokalne zróżnicowanie klimatyczne zależy przede wszystkim od morfologii terenu (np. dolina Suchej w obszarze 1 projektu Planu B), występowania w pobliżu jezior (jez. Skarszyno w otoczeniu obszarów 1 i 2 projektu Planów A) oraz sposobu użytkowania ziemi (rolne, leśne).

3.1.3. Środowisko biotyczne

Szata roślinna

Projekt Planu A – obszar 1

Zgodnie z „Inwentaryzacją i waloryzacją przyrodniczą gminy Sulęczyno” (1997)² na obszarze 1 projektu Planu A występują:

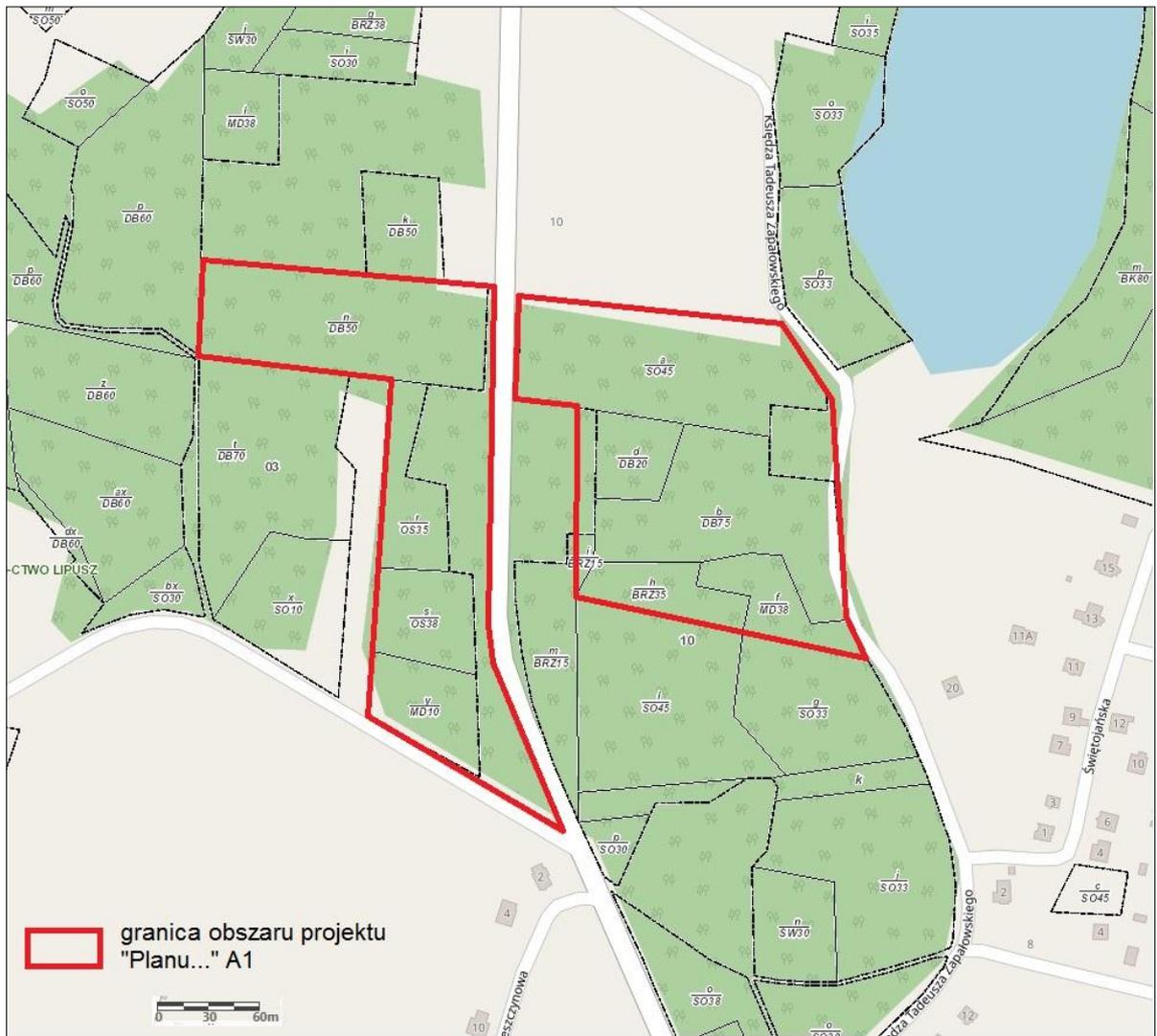
- nasadzenia leśne na gruntach porolnych (obejmują większość obszaru) z dębami (głównie dąb szypułkowy *Quercus robur*, ewentualnie dąb bezszypułkowy *Q. petraea* lub dąb czerwony *Q. rubra*) i sosna zwyczajna *Pinus sylvestris*).

Ponadto wg ww. „Inwentaryzacji...” (1997) na obszarze występowało stanowisko *Polypodium vulgare* – paprotki zwyczajnej (gatunek był objęty ochroną w latach 2001 – 2014) - obecnie wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014, poz. 1409) gatunek ten nie jest objęty ochroną.

Zgodnie z danymi Banku Danych o Lasach (www.bdl.lasy.gov.pl) na większości obszaru 1 projektu Planu A występuje las prywatny - bór mieszany świeży (BMŚW). Las pełni

² Wg Portalu Mapowego Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku (www.portalgis.gdansk.rdos.gov.pl).

funkcję gospodarczą, dominującymi gatunkami są sosna, topola osika, dąb, brzoza i modrzew. Wiek drzewostanu jest zróżnicowany – od ok. 20 do ponad 80 lat (rys. 7a).

Rys. 7a. Lasy w granicach i w sąsiedztwie obszaru 1 projektu Planu A.

Źródło: www.bdl.lasy.gov.pl.

Użytkowanie terenu i szatę roślinną obszaru 1 projektu Planu A przedstawia ortofotomapa - rys. 7b.

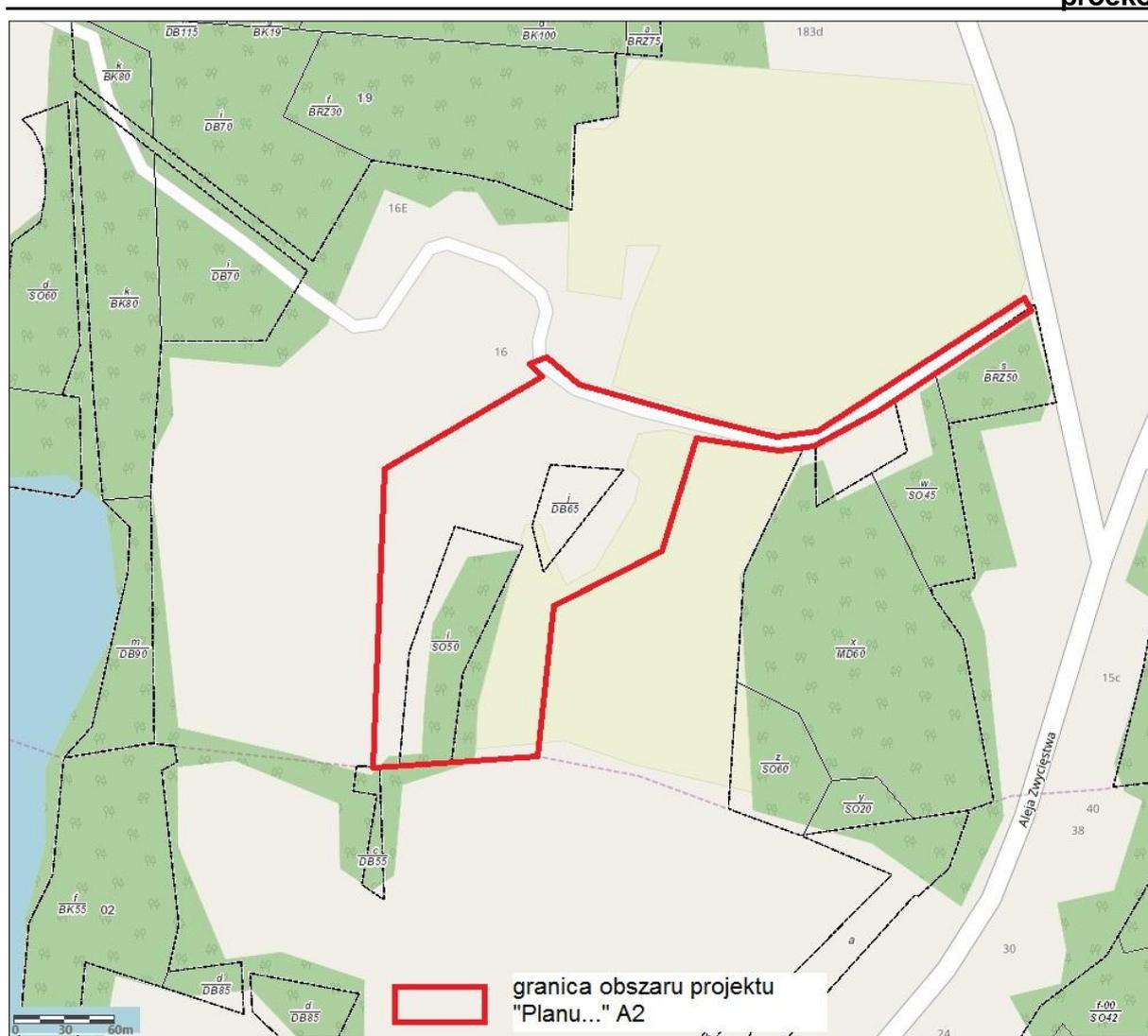
Rys. 7b. Obszar 1 projektu Planu A na tle ortofotomapy.

Źródło: geoportal.gov.pl

Projekt Planu A - obszar 2

Obszar projektu Planu na obrzeżach i teren w otoczeniu od wschodu i zachodu są bardzo silnie przekształcone (zdeństowane) przez dotychczasową eksploatację kruszywa. Dane „Inwentaryzacji...” (1997) są dla tego obszaru całkowicie zdezaktualizowane. W centralnej części obszaru występuje płat leśny, a wokół niego roślinność ruderalna oraz od południa agrocenozy.

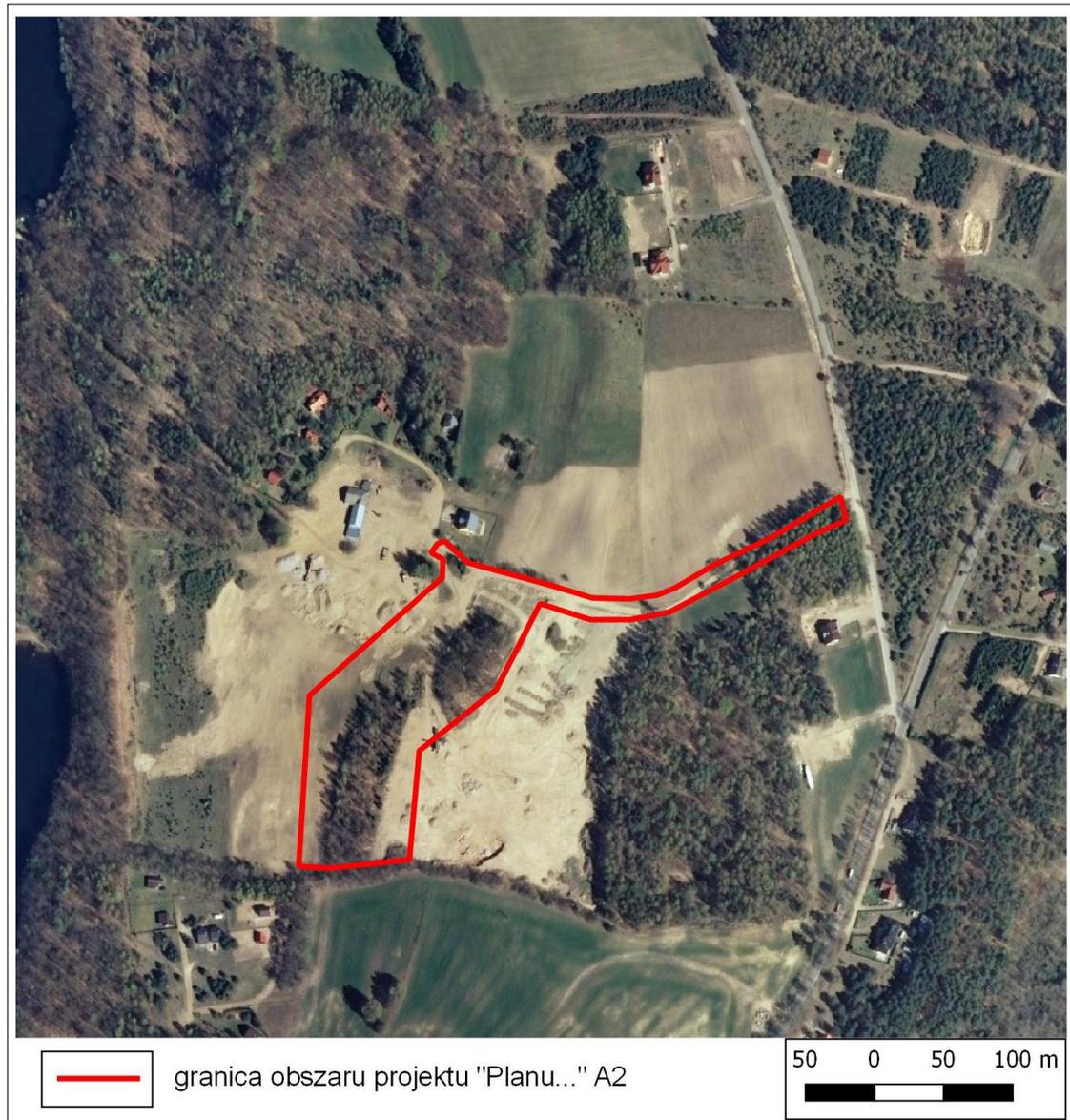
Zgodnie z danymi Banku Danych o Lasach (www.bdl.lasy.gov.pl) na niewielkich częściach obszaru 2 projektu Planu A występuje las prywatny - bór mieszany świeży (BMŚW). Las pełni funkcję gospodarczą, dominującymi gatunkami są sosna i dąb. Wiek drzewostanu od 60 do ponad 75 lat (rys. 8a).

Rys. 8a. Lasy w granicach i w sąsiedztwie obszaru 2 projektu Planu A.

Źródło: www.bdl.lasy.gov.pl

Użytkowanie terenu i szatę roślinną obszaru 2 projektu Planu A przedstawia ortofotomapa - rys. 8b.

Rys. 8b. Obszar 2 projektu Planu A na tle ortofotomapy.

Źródło: geoportal.gov.pl

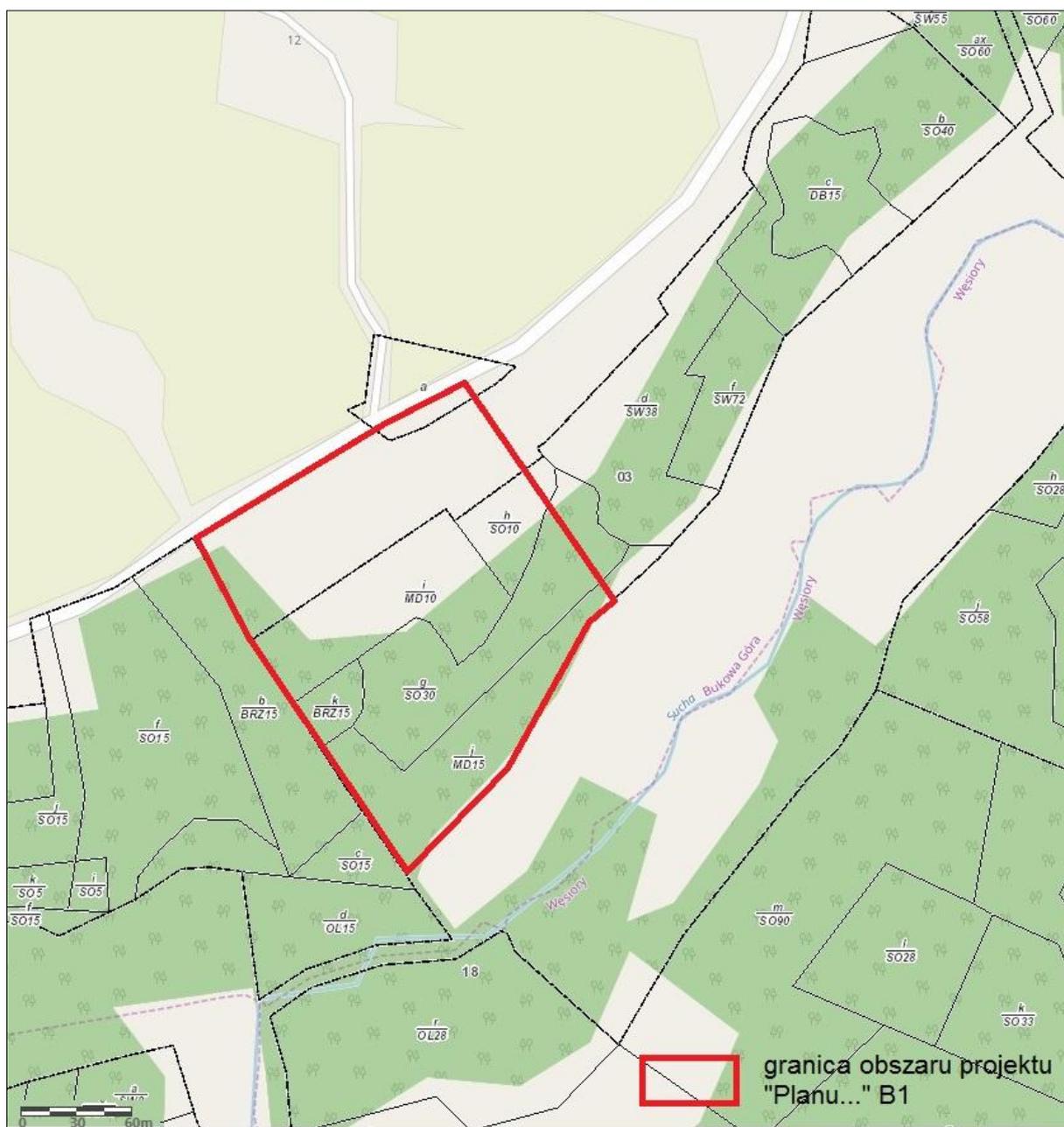
Projekt Planu B - obszar 1

Zgodnie z „Inwentaryzacją...” (1997) na obszarze 1 projektu Planu B występują:

- nasadzenia porolne z brzoza (najczęściej brzoza brodawkowata *Betula pendula*), sosną zwyczajną *Pinus sylvestris* i modrzewiem (głównie modrzew europejski *Larix decidua* i jego mieszańce);
- zbiorowiska łąkowe i pastwiskowe klasy *Molinio-Arrhenatheretea*, obejmującej półnaturalne i antropogeniczne, wykształcone na mezo- i eutroficznych glebach mineralnych, organiczno-mineralnych lub murszach niskotorfowiskowych;
- zbiorowiska synantropijne.

Zgodnie z danymi Banku Danych o Lasach (www.bdl.lasy.gov.pl) na większości obszaru 1 projektu Planu B występuje las prywatny - bór mieszany świeży (BMŚW). Las pełni

funkcję gospodarczą, dominującymi gatunkami są sosna, modrzew i brzoza. Wiek drzewostanu wynosi od 20 do 40 lat (rys. 9a).

Rys. 9a. Lasy w granicach i w sąsiedztwie obszaru 1 projektu Planu B.

Źródło: www.bdl.lasy.gov.pl.

Użytkowanie terenu i szatę roślinną obszaru 1 projektu Planu B przedstawia ortofotomapa - rys. 9b.

Rys. 9b. Obszar 1 projektu Planu B na tle ortofotomapy.

Źródło: geoportal.gov.pl

Projekt Planu B - obszar 2

Zgodnie z „Inwentaryzacją...” (1997) na obszarze 2 projektu Planu B występują nasadzenia sosny zwyczajnej *Pinus sylvestris* na gruntach porolnych.

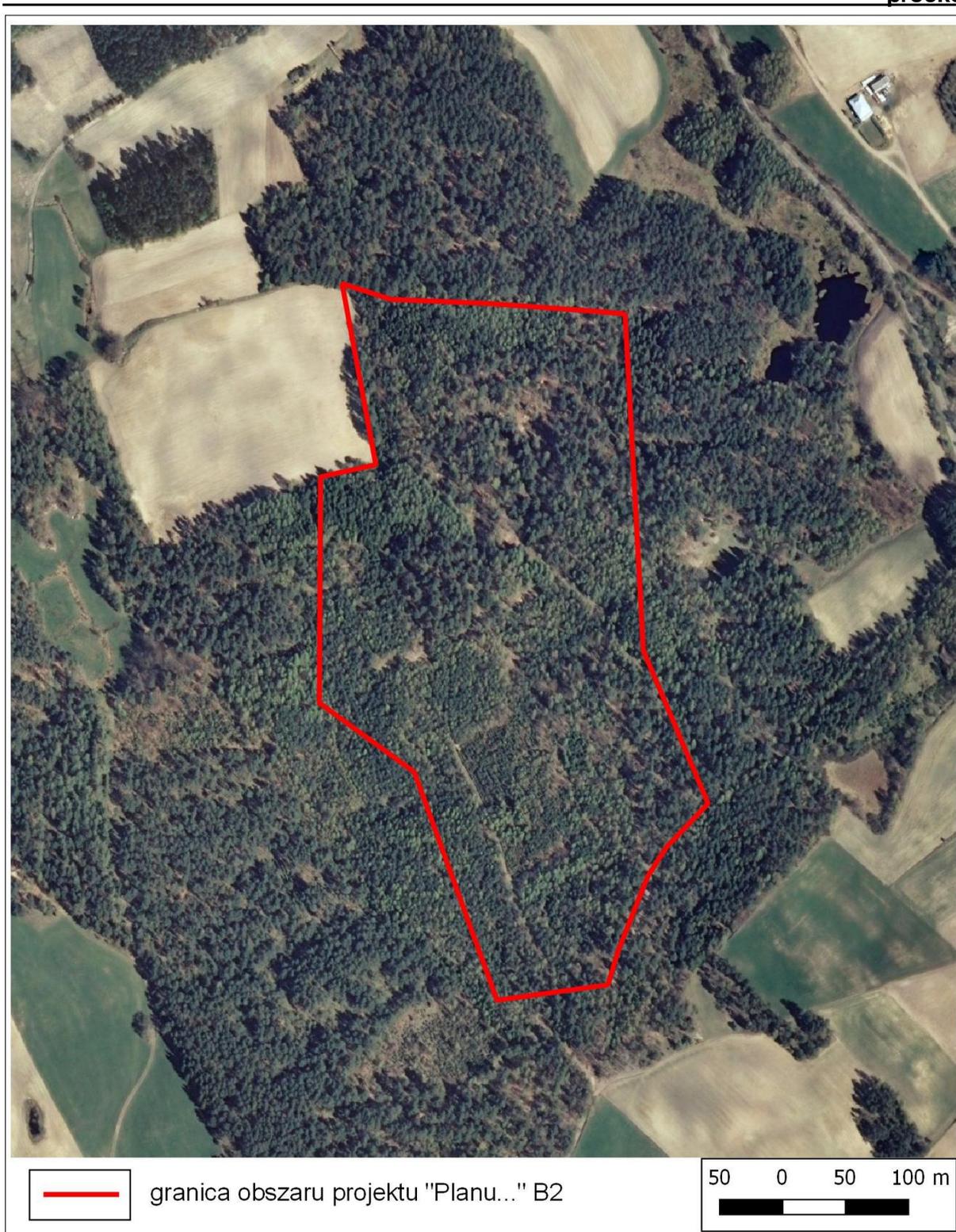
Zgodnie z danymi Banku Danych o Lasach (www.bdl.lasy.gov.pl) na całym obszarze 2 projektu Planu B występuje las prywatny - bór mieszany świeży (BMŚW). Las pełni funkcję gospodarczą, dominującym gatunkiem jest sosna. Wiek drzewostanu wynosi od 15 do prawie 70 lat (rys. 10a).

Rys. 10a. Lasy w granicach i sąsiedztwie obszaru projektu „Planu...” B2.

Źródło: www.bdl.lasy.gov.pl.

Użytkowanie terenu i szatę roślinną obszaru 2 projektu Planu B przedstawia ortofotomapa - rys. 10b.

Rys. 10b. Obszar 2 projektu Planu B na tle ortofotomapy.
Źródło: geoportal.gov.pl

Fauna

Na obszarach projektów Planów A i B mogą głównie występować pospolite gatunki zwierząt związane z terenami lasów gospodarczych, przede wszystkim bezkręgowce lądowe, ptaki i ssaki. Brak tu siedlisk występowania płazów i ichtiofauny, możliwe jest występowanie gadów.

„Program ochrony przyrody Nadleśnictwa Lipusz na lata 2009-2018” (2009) nie zawiera konkretnych i aktualnych danych faunistycznych. W opracowaniu tym stwierdzono, że: *Wśród fauny przedmiotem najczęstszego zainteresowania leśników są gatunki zwierząt podlegające ochronie, a mianowicie: ssaki, ptaki, owady, gady, płazy, mięczaki, pająki, oraz z racji czynionych szkód w drzewostanach owady i zwierzyzna płowa. Szkody czynione przez szkodliwe owady i zwierzyinę płową stanowią istotny problem gospodarczy Nadleśnictwa.* Na terenie Nadleśnictwa stwierdzono występowanie 198 gatunków ptaków oraz 57 gatunków ssaków. Brak informacji nt. lokalizacji ich stanowisk na obszarach Planów A i B.

Wg „Inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej gminy Sulęczyno” (1997) na obszarach projektów Planów A i B nie występowały stanowiska zwierząt objętych ochroną gatunkową (wg stanu prawnego z 1997 r.).

3.2 Procesy i powiązania przyrodnicze

Spośród procesów przyrodniczych najistotniejsze znaczenie w aspekcie zagospodarowania przestrzennego terenu mają procesy geodynamiczne, hydrologiczne i ekologiczne.

Ze względu na ukształtowanie terenu obszaru 1 projektu Planu B (występują lokalnie spadki o znacznym nachyleniu) mogą występować tu przejawy stokowych procesów morfodynamicznych oraz procesy erozyjno-akumulacyjne w korycie cieku Sucha. Na pozostałych obszarach procesy morfodynamiczne mają małe znaczenie, ze względu na mniejsze deniwelacje terenów.

Na obszarach 1 i 2 projektów Planów A i B spośród ogniw obiegu wody występują opady atmosferyczne, infiltracja, odpływ podziemny i parowanie.

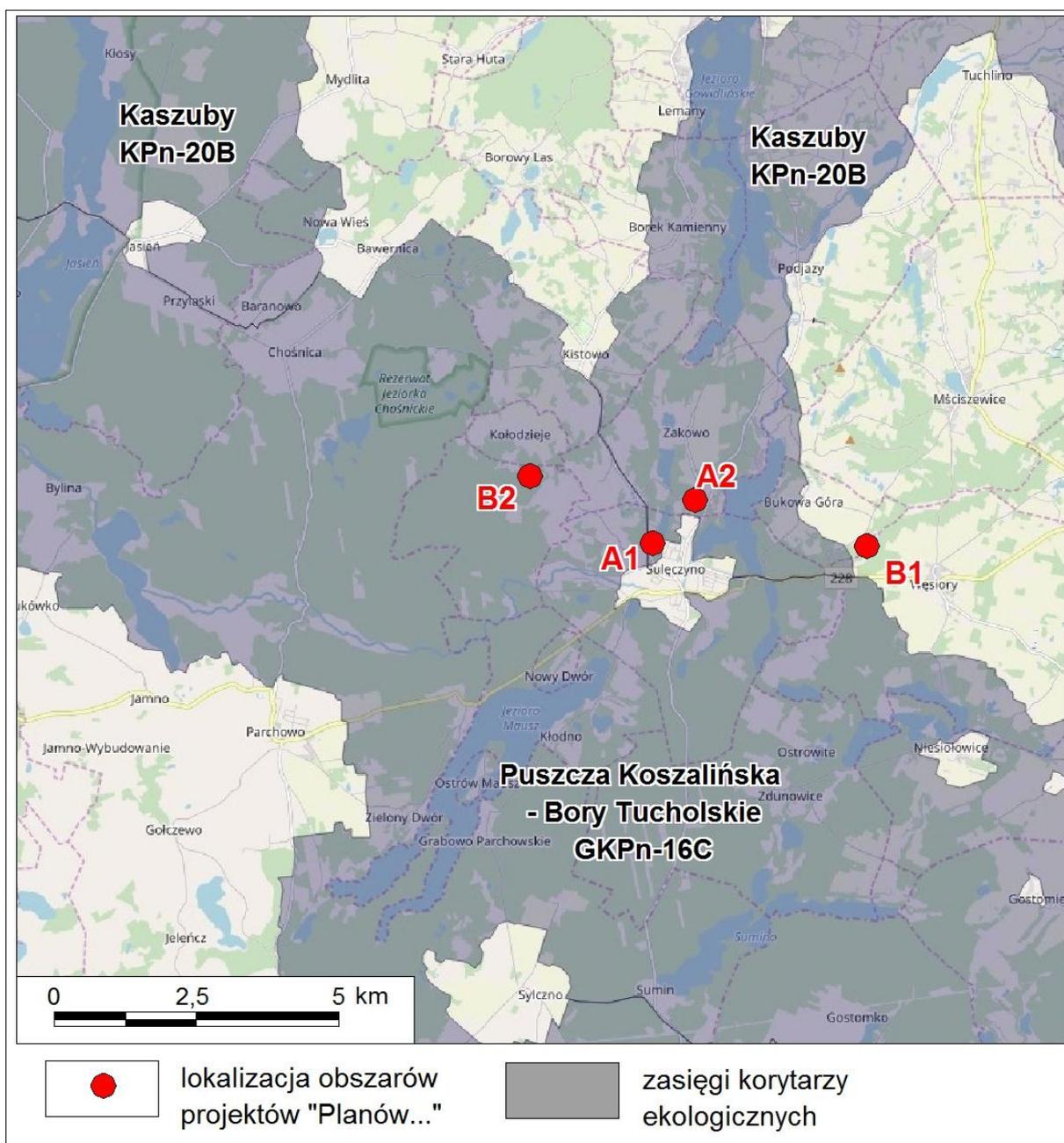
Spośród procesów ekologicznych na obszarach projektów Planów A i B występuje rozwój ekosystemów leśnych, który ograniczają zabiegi gospodarki leśnej.

Korytarze ekologiczne

Zgodnie z Ustawą dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. 2018, poz. 1614 ze zm. art.5, p.2) (...) **korytarz ekologiczny to obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów.** Obszary projektów Planów A i B, z wyjątkiem obszaru 1 projektu Planu B, położone są w zasięgu Gowidlińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

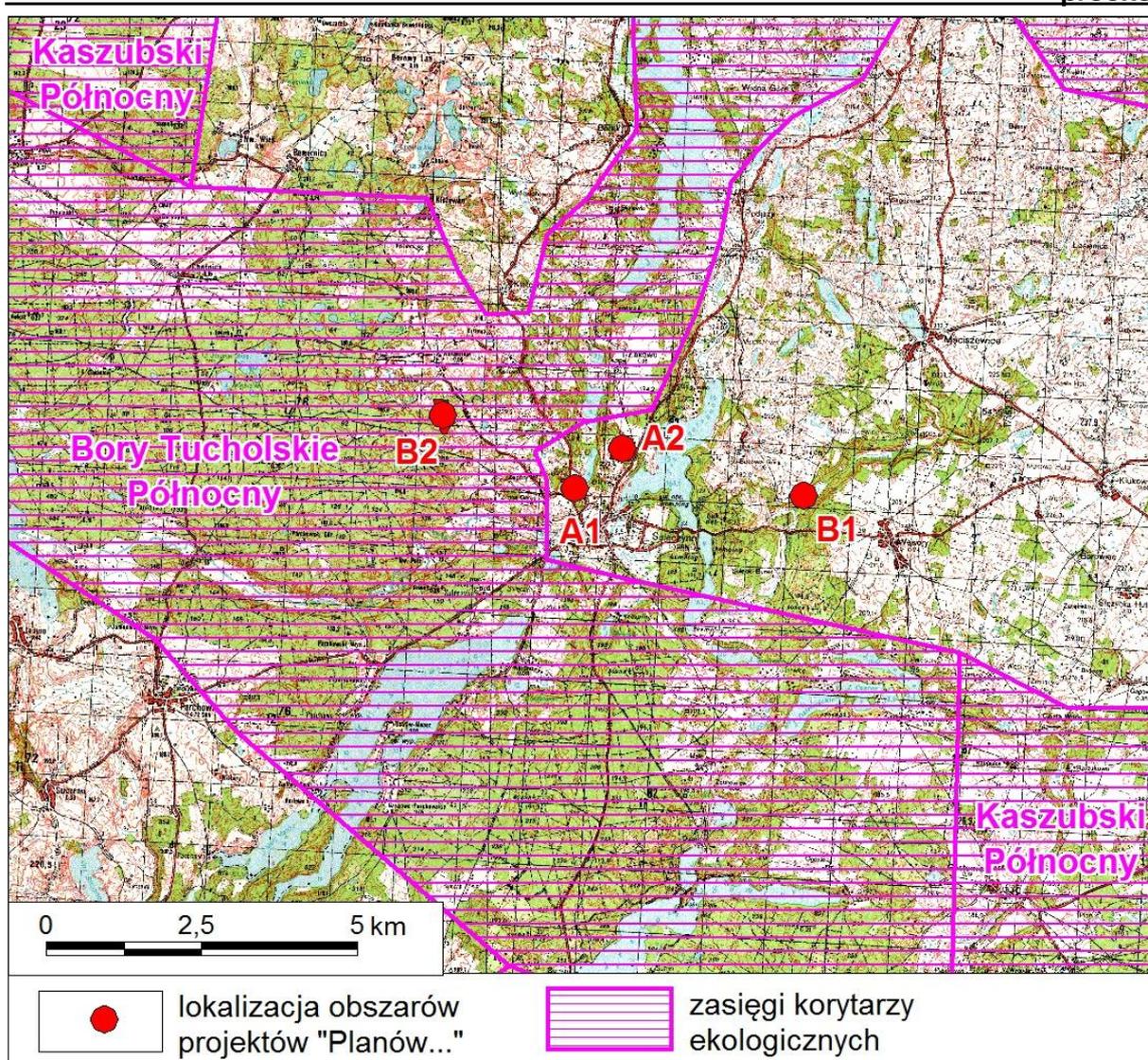
„Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Ekologiczną Natura 2000 w Polsce” (Jędrzejewski i in. 2011) to koncepcja korytarzy ekologicznych dla obszaru całej Polski, dostępna na www.korytarze.pl. Jej celem było stworzenie praktycznego narzędzia dla ochrony siedlisk i gatunków zagrożonych fragmentacją środowiska, wykorzystywanego w planowaniu przestrzennym i projektowaniu inwestycji liniowych. Według tej koncepcji

obszary 1 i 2 projektu Planu A oraz obszar 2 projektu Planu B znajdują się zasięgu korytarza ekologicznego pn. „Puszcza Koszalińska – Bory Tucholskie GKPn-16C” , natomiast obszar 1 projektu Planu B położony jest poza zasięgiem tego korytarza – rys. 11.

Rys. 11 Obszary projektów Planów A i B na tle „Projektu korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Ekologiczną Natura 2000 w Polsce” (Jędrzejewski i in. 2011).

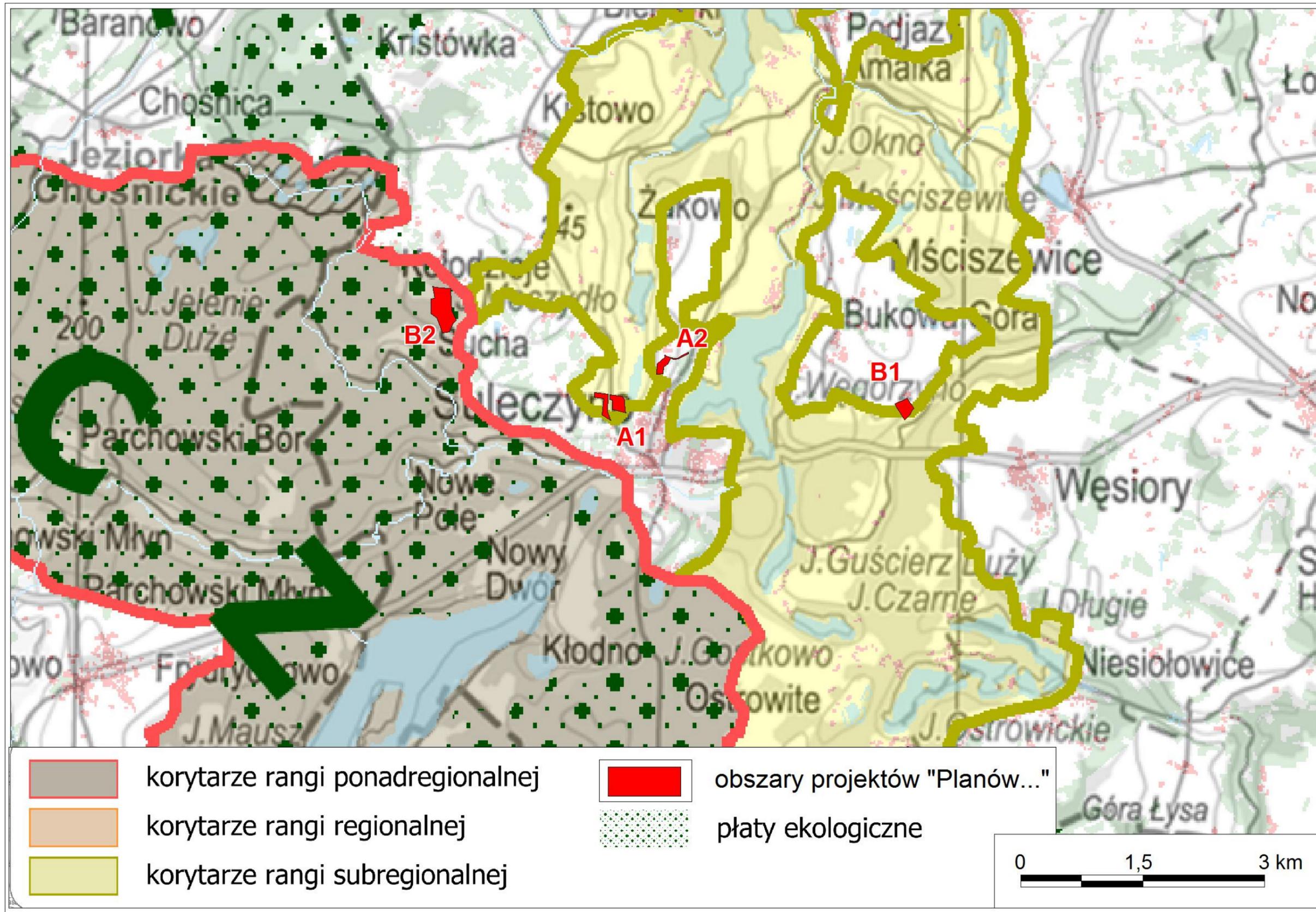
Wg informacji zamieszczonej na stronie geoserwisu prowadzonego przez Generalną Dyрекję Ochrony Środowiska (<http://geoserwis.gdos.gov.pl/>, stan na grudzień 2018 r.) zgodnie z projektem korytarzy ekologicznych, obszar 2 projektu Planu B położony jest w zasięgu korytarza ekologicznego „Bory Tucholskie Północny” (rys. 12). Pozostałe obszary projektów Planów znajdują się poza zasięgiem korytarza wg tej koncepcji.

Rys. 12. Obszary projektów Planów A i B na tle projektu korytarzy ekologicznych wg GDOŚ.

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Delimitację korytarzy ekologicznych zawiera także „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030” (2016), w którym wykorzystano „Koncepcję sieci ekologicznej województwa pomorskiego dla potrzeb planowania przestrzennego” (Bezubik i in. 2014). Według tej koncepcji obszar 1 projektu Planu A oraz obszar 1 projektu Planu B znajdują się na pograniczu korytarza rangi subregionalnej, natomiast obszar 2 projektu Planu B położony jest w granicach korytarza ekologicznego rangi ponadregionalnej „Doliny Słupi i Wdy” (rys. 13).

Rys. 13 Położenie obszarów projektów Planów A i B na tle „Koncepcji sieci ekologicznej województwa pomorskiego dla potrzeb planowania przestrzennego” (Bezubik i in. 2014).

3.3. Walory zasobowo-użytkowe środowiska

Potencjał transurbacyjny

Przydatność terenów dla zabudowy określają następujące cechy fizjograficzne:

- warunki geologiczne posadowienia budynków;
- stosunki wodne, a zwłaszcza głębokość pierwszego poziomu wody gruntowej;
- spadki terenu i morfodynamika;
- warunki biotopoklimatyczne.

Warunki fizjograficzne dla zabudowy w obrębie obszarów 1 i 2 projektów Planów A i B są korzystne (poza fragmentem obszaru 1 projektu Planu B o znacznym nachyleniu), ale ze względu na występowanie lasów, brak uzasadnienia dla ich wykorzystania dla potrzeb urbanizacji.

Potencjał biotyczny

Potencjał leśny obszarów 1 i 2 projektów Planów A i B jest umiarkowany - dominującym gatunkiem jest sosna (zob. rozdz. 3.1.3.). Wiek drzewostanów jest zróżnicowany, kompleksy leśne na obszarach projektów Planów posiadają status lasów gospodarczych. Wszystkie lasy na obszarach projektów Planów są własnością prywatną (wg danych Banku Danych o Lasach).

Potencjał turystyczny (rekreacyjny)

Potencjał rekreacyjny środowiska przyrodniczego gminy Sulęczyño wynika ze zróżnicowanych jakościowo i bogatych ilościowo walorów przyrodniczych. Znaczna lesistość i różnorodność zbiorowisk roślinnych, duża jeziorność, urozmaicone ukształtowanie terenu oraz będące wypadkową współwystępowania ww. komponentów środowiska walory krajobrazowe, stwarzają korzystne warunki dla rozwoju funkcji rekreacyjnej.

Na obszarach projektów Planów A i B atrakcyjność i przydatność rekreacyjna jest przeciętna i wynika głównie z występowania lasów, które potencjalnie mogą służyć rekreacji. Są to jednak lasy gospodarcze, prywatne. W otoczeniu obszarów 1 i 2 projektu Planu A duże walory rekreacyjne koncentrują się wokół pobliskich jezior.

Zasoby wodne

Na obszarach projektów Planów A i B nie występują zbiorniki wodne oraz cieki.

Obszary projektów Planów położone są w rejonie zasobnym w wody podziemne. Wpływają na to zasoby wód czwartorzędowych w osadach fluwioglacjalnych. Jest to główny poziom eksploatowany przez ujęcia zaopatrujące w wodę miejscowości na obszarze gminy Sulęczyño. W granicach obszarów projektów Planów nie występują strefy ochronne ujęć wody. Obszary projektów Planów położone są poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP).

Zasoby surowców mineralnych

Według danych Państwowego Instytutu Geologicznego – baza MIDAS, oraz „Bilansu zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu na 31.12.2017 r.” (2018) w

granicach obszarów projektów Planów A i B występują udokumentowane złoża surowców mineralnych (tab. 1) - złoża kruszywa naturalnego piaskowo-żwirowego.

Tabela 1. Zasoby udokumentowanych złóż na obszarach 1 i 2 projektów Planów A i B

Obszar projektu Planu	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Geologiczne zasoby bilansowe (w tys. ton)	Wydobycie
Plan A – obszar 1	Sulęczyno III	R	133	-
Plan A – obszar 2	Żakowo IV*	-	-	-
Plan B – obszar 1	Bukowa Góra IV	R	411	-
Plan B – obszar 2	Sucha	R	2297	-

Źródło: Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu na 31.12.2017 r” (2018).

*złoże „Żakowo IV” nie zostało wykazane w „Bilansie...” (2018).

R - złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A+B+C1, a dla ropy i gazu – w kat. A+B)

W sąsiedztwie obszaru 2 projektu Planu A, na wschód od niego znajduje się teren i obszar górniczy „Żakowo”, a w sąsiedztwie obszaru 1 projektu Planu B, na wschód od niego znajduje się teren i obszar górniczy „Bukowa Góra III”.

3.4. Zagrożenia przyrodnicze

W warunkach środowiska przyrodniczego Polski do podstawowych zagrożeń przyrodniczych należą zagrożenie powodziowe, ruchy masowe (zagrożenie morfodynamiczne) i ekstremalne stany pogodowe.

Zagrożenie powodziowe

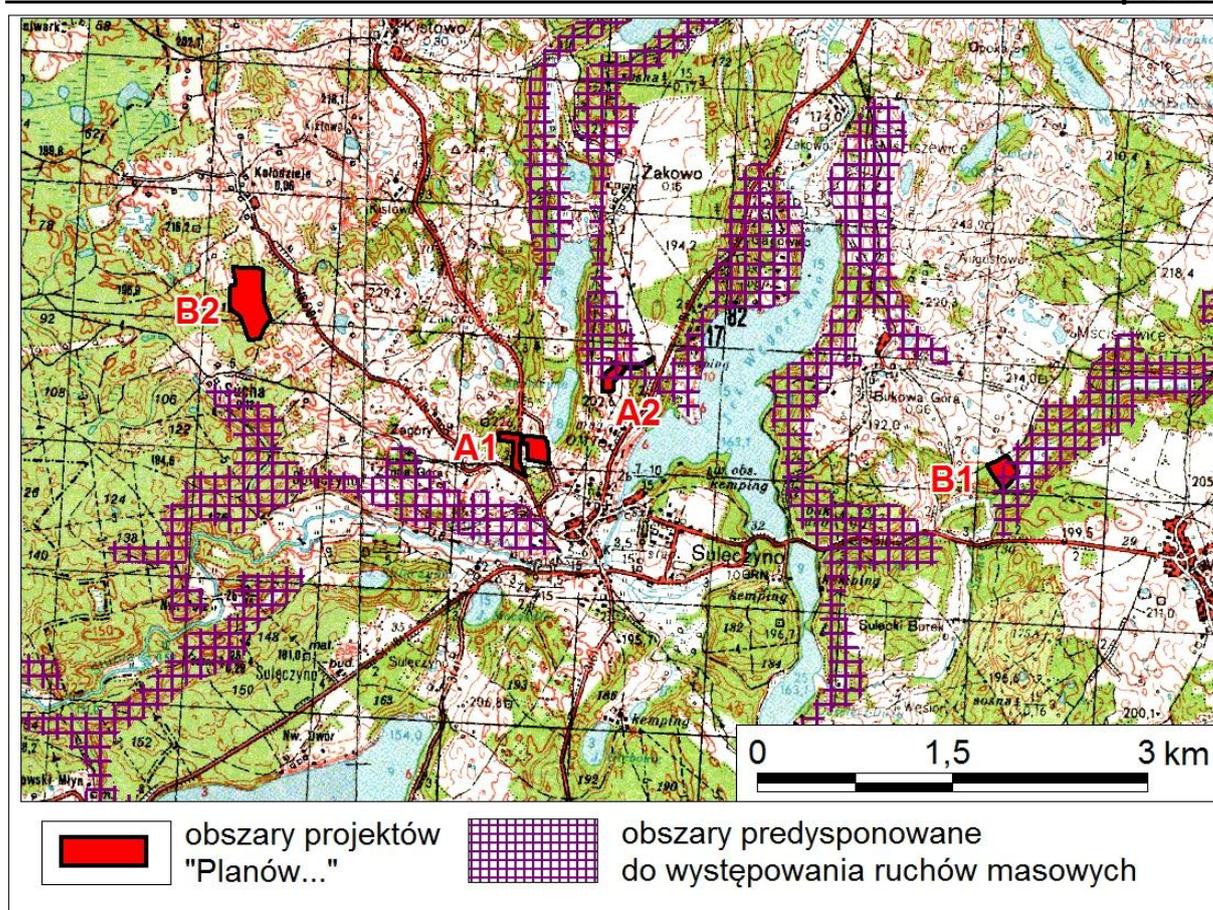
Na obszarach projektów Planów A i B nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu ustawy z 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. 2017, poz. 1566 ze zm.).

Zagrożenie ruchami masowymi

Na obszarach projektów Planów A i B nie występują zarejestrowane osuwiska wg "Rejestracji i inwentaryzacji naturalnych zagrożeń geologicznych na terenie całego kraju (ze szczególnym uwzględnieniem osuwisk oraz innych zjawisk geodynamicznych)".

Obszar 2 projektu Planu A i obszar 1 projektu Planu B znajdują się częściowo w zasięgu obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych wg danych Państwowego Instytutu Geologicznego - „System ochrony przeciwosuwiskowej” SOPO³ (rys. 14). Informacje na temat tych obszarów mają charakter poglądowy i według zaleceń PIG nie należy ich wykorzystywać przy sporządzaniu planów zagospodarowania przestrzennego.

³ Państwowy Instytut Geologiczny, we współpracy z innymi instytucjami realizuje ogólnopolski projekt „System ochrony przeciwosuwiskowej” (SOPO). Jego podstawowym celem jest m.in. rozpoznanie, udokumentowanie i zaznaczenie (...) terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi w Polsce.

Rys. 14. Obszary 1 i 2 projektów Planów A i B na tle terenów predisponowanych do występowania ruchów masowych. Źródło: www.pgi.gov.pl.

Ekstremalne stany pogodowe

Powszechnym zagrożeniem w warunkach środowiska przyrodniczego Polski są ekstremalne stany pogodowe, jak bardzo silne wiatry, długotrwałe, intensywne opady deszczu lub śniegu. Zagrożenie ekstremalnymi stanami pogodowymi będzie wzrastać zgodnie z prognozą zmian klimatu (SPA 2020 – zob. rozdz. 6). Zapobieganie ekstremalnym stanom pogodowym jest niemożliwe, natomiast możliwe jest ograniczanie ich skutków.

3.5. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektów Planów

Projekty Planów A i B mają na celu przeznaczenie terenów leśnych lasów na cele nieleśne oraz umożliwienie lokalizacji zainwestowania produkcyjno–technicznego, związanego z powierzchnią eksploatacją surowców naturalnych (kopaliny pospolitej) z udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego (zob. rozdz. 3.3.).

Brak realizacji ustaleń projektu Planów A i B spowoduje kontynuację gospodarki leśnej i pozostawienie środowiska przyrodniczego w stanie zbliżonym do aktualnego, do czasu wycięcia drzew. Późniejsze działania gospodarcze spowodują powtórzenie wieloletniego cyklu: nasadzenia drzew – rozwój drzewostanu leśnego w ramach zabiegów gospodarczych – wycinka drzew po osiągnięciu przez nie wieku wyrębu.

4. ANALIZA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTÓW „PLANÓW ...”, W SZCZEGÓLNOŚCI NA OBSZARACH FORM OCHRONY PRZYRODY

4.1. Źródła i stan antropizacji środowiska przyrodniczego

Główne przejawy antropizacji środowiska przyrodniczego na obszarze 1 projektu Planu A i w jego sąsiedztwie to (zob. rys. 7b):

- gospodarka leśna w granicach i w sąsiedztwie obszaru projektu Planu;
- osadnictwo wiejskie wsi Sulęczyno - zabudowa mieszkaniowa znajduje się w sąsiedztwie obszaru projektu Planu – źródła zanieczyszczeń do atmosfery ścieków komunalnych i gospodarczych oraz odpadów komunalnych i gospodarczych;
- drogi powiatowe nr 10239 oraz 10240 w sąsiedztwie obszaru projektu Planu - komunikacja samochodowa jako źródło zanieczyszczeń atmosfery i hałasu;
- tereny użytkowania rolniczego, w sąsiedztwie obszaru.

Główne przejawy antropizacji środowiska przyrodniczego na obszarze 2 projektu Planu A i w jego sąsiedztwie to (zob. rys. 8b):

- eksploatowane złożo „Żakowo” w sąsiedztwie obszaru projektu Planu – obrzeża obszaru i jego otoczenie od wschodu i zachodu są przyrodniczo zdewastowane;
- osadnictwo wiejskie wsi Żakowo - zabudowa zagrodowa znajduje się w sąsiedztwie obszaru projektu Planu – źródła zanieczyszczeń do atmosfery ścieków komunalnych i gospodarczych oraz odpadów komunalnych i gospodarczych;
- zainwestowanie rekreacyjne w sąsiedztwie obszaru projektu Planu - źródło uciążliwości akustycznych i rekreacyjnego obciążenia runa leśnego;
- tereny użytkowania rolniczego, w sąsiedztwie obszaru.

Główne przejawy antropizacji środowiska przyrodniczego na obszarze 1 projektu Planu B i w jego sąsiedztwie to (zob. rys. 9b):

- gospodarka leśna i tereny użytkowania rolniczego w granicach i otoczeniu obszaru projektu Planu;
- zabudowa zagrodowa w otoczeniu, ok. 170 m od obszaru projektu „Planu...” – źródła zanieczyszczeń do atmosfery ścieków komunalnych i gospodarczych oraz odpadów komunalnych i gospodarczych.

Główne przejawy antropizacji środowiska przyrodniczego na obszarze 2 projektu Planu B i w jego sąsiedztwie to (zob. rys. 10b):

- gospodarka leśna w granicach i otoczeniu obszaru projektu Planu;
- zabudowa zagrodowa w otoczeniu, ok. 230 m od obszaru projektu Planu – źródła zanieczyszczeń do atmosfery ścieków komunalnych i gospodarczych oraz odpadów komunalnych i gospodarczych;
- tereny użytkowania rolniczego, w sąsiedztwie obszaru.

Warunki aerosanitarne

Główne źródła zanieczyszczenia atmosfery w rejonie obszarów projektów Planów stanowią:

- źródła ciepła - kotłownie zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej – uciążliwości występujące głównie w okresie grzewczym;
- komunikacja samochodowa - emisja liniowa z ciągów komunikacji samochodowej.

Jednym z największych źródeł zanieczyszczeń atmosfery w gminie Sulęcyno (w tym na obszarach projektów Planów) jest tzw. „emisja niska”, pochodząca z lokalnych i indywidualnych źródeł energii cieplnej. Paleniska indywidualne stanowią najliczniejsze, zróżnicowane technologicznie i paliwowo „paleniska”, w znacznym stopniu tradycyjnie wykorzystujących węgiel i drewno.

Stan czystości powietrza atmosferycznego w gminach województwa pomorskiego, badany jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku. Począwszy od 2010 r. ocena jakości powietrza dokonywana jest w podziale na nowy układ stref (ilość stref w województwie pomorskim ograniczyła się do dwóch tj. strefy aglomeracji trójmiejskiej oraz w pozostałej części województwa, strefy pomorskiej). Strefa pomorska wg „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie pomorskim (Raport za 2017 r. (2018) - www.wios.gda.pl) została oceniona następująco:

- klasyfikacja z uwzględnieniem parametrów kryterialnych pod kątem ochrony zdrowia – klasy A dla poszczególnych zanieczyszczeń na obszarze strefy, z wyjątkiem niedotrzymanych poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM10, niedotrzymanych poziomów docelowych dla benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 i dla ozonu w przypadku celów długoterminowych;
- klasyfikacja stref z uwzględnieniem parametrów kryterialnych pod kątem ochrony roślin – klasa A i zagrożone poziomy celów długoterminowych dla ozonu.

Hałas

Hałas i wibracje stanowią specyficzne formy uciążliwości antropogenicznych dla środowiska, wpływając przede wszystkim na warunki życia ludności i funkcjonowanie organizmów zwierzęcych. Źródła hałasu związane są przede wszystkim ze skupiskami ludności i formami jej działalności gospodarczej.

W rejonie obszarów projektów Planów A i B wyróżnić można następujące, główne typy uciążliwości akustycznej:

- hałas komunikacyjny –z dróg powiatowych i lokalnych;
- hałas na terenach zainwestowania osadniczego wsi, w tym związany z zainwestowaniem rekreacyjnym;
- hałas związany z działalnością maszyn leśnych i rolniczych na obszarach projektów Planów i w ich otoczeniu (okresowo).

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t. j. Dz. U. 2014, poz. 112).

Pole elektromagnetyczne

Na obszarach projektów Planów A i B nie występują obiekty stanowiące istotne źródła niejonizującego pola elektromagnetycznego, w tym napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokich i najwyższych napięć oraz stacje elektroenergetyczne wysokich napięć. Nie znajdują się tu również stacje bazowe telefonii komórkowej.

Linie elektroenergetyczne średnich i niższych napięć na stanowią nie stanowią istotnego źródła pola elektromagnetycznego szkodliwego dla ludzi.

Stan zanieczyszczenia wód i przekształcenia jej obiegu

Stan czystości wód powierzchniowych oceniany jest okresowo w oparciu o pomiary kontrolne realizowane w ramach monitoringu środowiska dla wód powierzchniowych płynących (sieć podstawowa i regionalna) oraz zbiorników zaporowych (sieć regionalna) wykonywanych przez Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska.

Rzeka **Słupia** (w której JCWP znajdują się obszary projektów „Planów...”) w 2015 r. badana była w punkcie pomiarowym zlokalizowanym w Parchowie (poza granicami gminy Sulęcyno, ok. 2,5 km od jej granic). Wody Słupi oceniono wówczas następująco („Raport o stanie środowiska w województwie pomorskim w 2015 roku”, 2016):

- maksymalny potencjał ekologiczny (I) wg klasy elementów biologicznych;
- dobry potencjał ekologiczny (II) wg klasy elementów hydromorfologicznych;
- maksymalny potencjał ekologiczny (I) wg klasy elementów fizykochemicznych;
- ogólnie dobry i powyżej dobrego potencjał ekologiczny.

Jednolita część wód podziemnych nr 11 PLGW200011 objęta była monitoringiem regionalnym w 2015 r. Wg „Raportu o stanie środowiska w województwie pomorskim w 2015 r.” 2016) w gminie Sulęcyno nie były zlokalizowane punkty monitoringu. Jakość wód podziemnych JCWPd nr 11 badanych w punktach zlokalizowanych w gminach Cewice i Czarna Dąbrówka została zakwalifikowana do II klasy czystości, stan chemiczny dobry.

Przekształcenia litosfery

Do podstawowych przejawów przekształceń litosfery w obrębie obszarów projektów Planów A i B i w ich sąsiedztwie należą:

- skutki rolniczego użytkowania ziemi – intensyfikacja procesów erozyjnych, szczególnie w obrębie zboczy dolinnych, prowadząca do degradacji gleb; z gospodarką rolną związana jest również degradacja gleb w wyniku nadmiernego osuszania terenów rolniczych oraz przekształceń fizyko-chemicznych gleb (m.in. związanych ze stosowaniem nawozów sztucznych i środków ochrony roślin);
- zniszczenia geomechaniczne spowodowane realizacją liniowych elementów infrastruktury technicznej (tereny komunikacyjne);
- przekształcenia w obrębie i w sąsiedztwie wsi, związane z lokalizacją na tych terenach zabudowy;
- przekształcenia powierzchni ziemi związane z rekreacją - w wyniku rozwoju rekreacji przekształceniu ulegają w różnym stopniu wszystkie komponenty środowiska przyrodniczego, najbardziej zagrożone są wystromione zbocza rynien i dolin rzecznych.

Gospodarka odpadami

W gminie Sulęcyno, we wsi Kłodno funkcjonowało, wybudowane w latach 90-tych XX w., gminne składowisko odpadów. Zgodnie z Decyzją Starosty Kartuskiego R.7638-3/2008/w 1 z dnia 02.04.2008 r. składowisko zostało zamknięte w 2008 r. i poddane rekultywacji.

Przeprowadzone prace rekultywacyjne związane z odpowiednim ukształtowaniem terenu składowiska, a następnie ułożeniem okrywy rekultywacyjnej składającej się z warstw: wyrównawczej, uszczelniającej (izolacyjnej), glebotwórczej (mineralno – humusowej). Dla składowiska prowadzi się monitoring wód podziemnych, a także odgazowywanie. Na instalacji zasiano mieszankę roślin trawiastych i motylkowych. („Program ochrony środowiska ...” 2014).

Wg „Planu gospodarki odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022” (2016) gmina Sulęcyno położona jest w Regionie Północnym gospodarki odpadami. *Na terenie regionu Północnego funkcjonują 4 duże regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK Szadólki, RIPOK Eko Dolina, RIPOK Czarnówko, RIPOK Chlewnica), które zapewniają mechaniczno-biologiczne przetwarzanie odpadów komunalnych, zagospodarowanie odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz składowanie pozostałości po mechaniczno-biologicznym przetwarzaniu oraz sortowaniu odpadów komunalnych. Ponadto, na terenie regionu Północnego działają dwie instalacje regionalne, które zajmują się przetwarzaniem odpadów zielonych i innych odpadów ulegających biodegradacji (RIPOK Swarzewo, RIPOK Łeba). Są to kompostownie odpadów zlokalizowane przy oczyszczalniach ścieków, a ich moce przerobowe, pozwalają, aby instalacje te pełniły funkcję RIPOK w zakresie zagospodarowania odpadów zielonych wytwarzanych w tym regionie. W regionie Północnym nie wyznaczono instalacji zastępczych do obsługi regionu, gdyż moce przerobowe funkcjonujących RIPOK są wystarczające do przyjęcia i przetworzenia wytwarzanych na terenie tego regionu zmieszanych odpadów komunalnych, selektywnie zebranych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych i innych bioodpadów. (...) („Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022” 2016)*

Obiekty stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnych awarii

Na obszarach projektów Planów A i B i w ich sąsiedztwie nie znajdują się:

- zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;
- zakłady o dużym ryzyku;

w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. 2016, poz. 138). Nie występują tu zakłady przetwarzające, wytwarzające lub magazynujące substancje niebezpieczne.

4.2. Problemy ochrony przyrody

Obszary 1 i 2 projektu Planu A oraz obszar 2 projektu Planu B znajdują się w zasięgu Gowidlińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Gowidliński OCHK, o powierzchni 147,36 km², obejmuje fragment Pojezierza Kaszubskiego w górnej zlewni Słupi, z silnie rozbudowaną siecią hydrograficzną i licznymi jeziorami, w tym Gowidlińskim, Mausz (jedne z większych na Pojezierzu Kaszubskim) i Węgorzyno. Aktualnie status prawny OCHK reguluje uchwała nr 259/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim. Wg Przewoźniaka (2017) problemy ochrony Gowidlińskiego OCHK związane są przede wszystkim z różnymi formami osadnictwa i rekreacji ich oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze.

Na obszarach projektów Planów A i B, tak jak w całej Polsce, obowiązuje **ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów**. Możliwe jest występowanie chronionych gatunków zwierząt (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt – Dz. U. 2016, poz. 2183), głównie ptaków (prawie wszystkie gatunki ptaków objęte są w Polsce ochroną gatunkową) oraz ssaków.

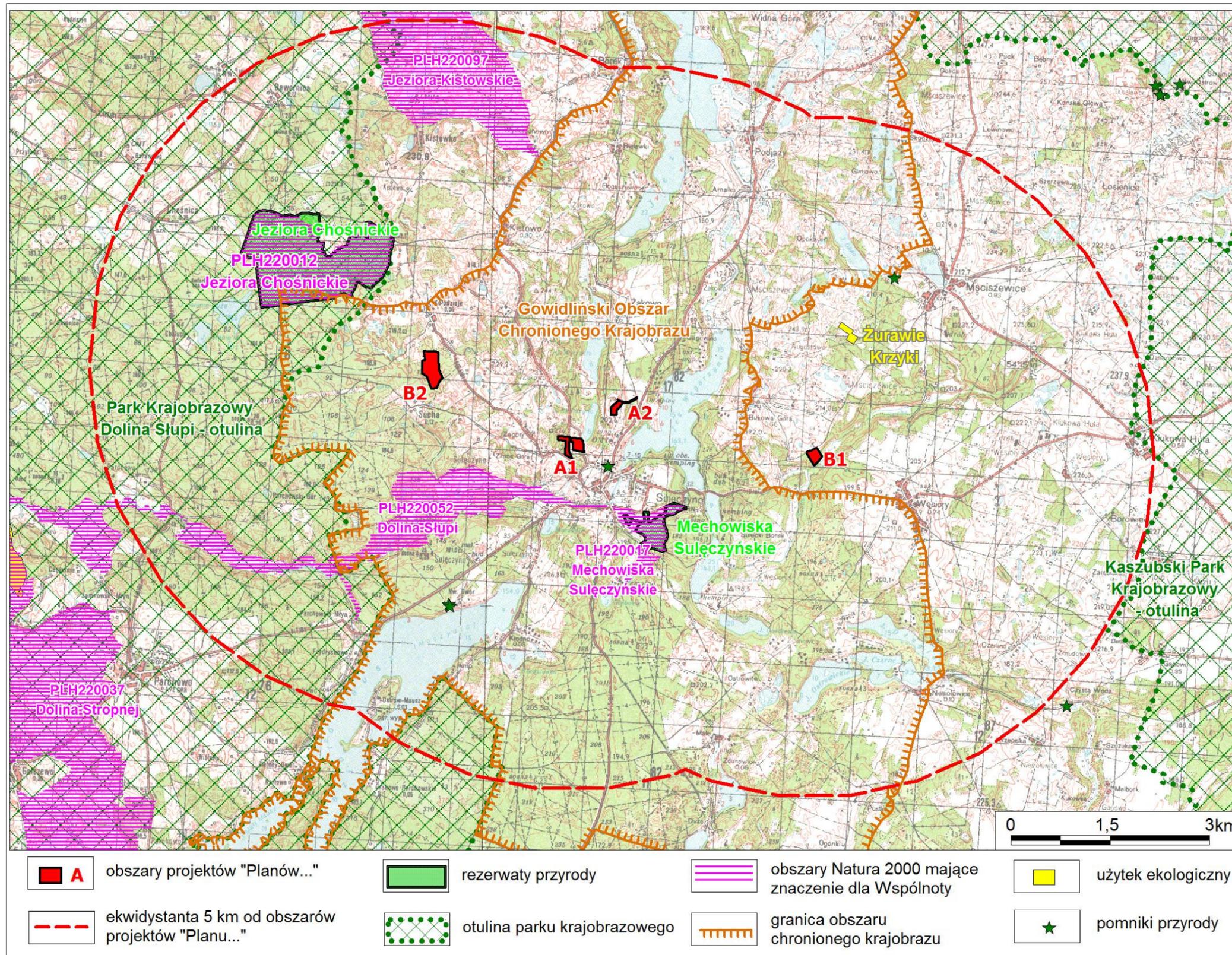
Otoczenie obszaru projektu „Planu ...”

W otoczeniu obszarów projektów Planów A i B występują następujące formy ochrony przyrody (tab. 2 i rys. 15):

Tabela 2. Położenie obszarów projektów Planów w stosunku do form ochrony przyrody w otoczeniu - odległości w km.

Forma ochrony przyrody	Obszar projektu Planu			
	A1	A2	B1	B2
Gowidliński Obszar Chronionego Krajobrazu	w granicach projektu Planu	w granicach projektu Planu	w granicach projektu Planu	0,4
rezerwat przyrody „Mechowiska Sulęczyńskie”	1,0	1,5	2,0	3,4
rezerwat przyrody „Jeziora Chońskie”	3,6	4,0	7,0	1,1
Park Krajobrazowy Dolina Słupi - otulina	3,4	4,3	6,6	1,2
obszar N2000 PLH220052 „Dolina Słupi”	0,7	1,4	3,1	1,3
obszar N2000 PLH220017 Mechowiska Sulęczyńskie	1,0	1,4	2,0	3,3
obszar N2000 PLH 220097 Jeziora Kistowskie	4,3	3,9	6,1	3,2
obszar N2000 PLH 220012 Jeziora Chońskie	3,6	4,0	7,0	1,1
użytek ekologiczny „Żurawie Krzyki”	4,3	3,2	1,7	6,0
pomnik przyrody	0,4	0,8	3,0	2,8

Źródło: opracowanie własne.

Rys. 15 Obszary projektów Planów A i B na tle form ochrony przyrody w otoczeniu.

Źródło: www.gdos.gov.pl

5. UWARUNKOWANIA OCHRONY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO, ZABYTKÓW, DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

Na obszarach projektów Planów A i B nie występują obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków województwa pomorskiego lub gminnej ewidencji zabytków. W granicach obszarów nie występują także strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych.

Najbliższy obiekt wpisany do rejestru zabytków województwa pomorskiego to kościół parafialny p.w. Świętej Trójcy z XIX w. w Sulęczynie, w minimalnej odległości ok. 0,5 km na południowy wschód od obszaru 1 projektu Planu A.

6. ANALIZA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM, KRAJOWYM I REGIONALNYM ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTÓW PLANÓW

Poziom międzynarodowy

Instrumentem polityczno-strategicznym Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska jest strategia „Europa 2020”, a polityka w dziedzinie środowiska ma być koordynowana w ramach inicjatywy przewodniej tej strategii „Europa efektywnie korzystająca z zasobów”. Strategia ta tworzy długookresowe ramy działania w wielu obszarach polityki, takich jak walka ze zmianami klimatu, energia, transport, przemysł, surowce, rolnictwo, rybołówstwo, ochrona różnorodności biologicznej oraz rozwój regionalny. Wdrożenie strategii ma zwiększyć pewność prowadzenia inwestycji i działalności innowacyjnej oraz zapewnić uwzględnienie kwestii efektywnego korzystania z zasobów w sposób zrównoważony we wszystkich dziedzinach polityki.

Szczegółowe rozwiązania formalno-prawne Unii Europejskiej zapisane są w dyrektywach UE, które z zasady muszą być wdrożone do porządku prawnego państw członkowskich (poprzez ustawy i rozporządzenia wykonawcze do nich) oraz w rozporządzeniach i decyzjach wydawanych przez instytucje Unii, które wiążą w całości i są bezpośrednio stosowane, przy czym rozporządzenia mają zasięg ogólny, a decyzje wskazują i wiążą jedynie adresatów.

W aspekcie ochrony środowiska w odniesieniu do projektów Planów A i B istotne znaczenie mają dyrektywy:

- Dyrektywa Rady 92/43/EEC z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, zmieniona Dyrektywą 97/62/EEC;
- Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (ze zmianami, w tym wniesionymi Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r.);
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG;

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE;
- Dyrektywa 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej i Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/32/WE z dnia 11 marca 2008 r. zmieniająca dyrektywę 2000/60/WE ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, w odniesieniu do uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji);
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (t. j. Dz. U. UE L 26/1 z dnia 28 stycznia 2012 r.).

Zobowiązania międzynarodowe Polski w zakresie środowiska wynikają również z ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską umów i konwencji międzynarodowych. Są to m.in.:

- Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk, Berno (1979);
- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno-błotnych, mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życia ptactwa wodnego (1975), ze zmianami wprowadzonymi w Paryżu (1982) i Reginie (1987);
- Ramowa konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro (1992);
- Konwencja o różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro (1992);
- Ramowa konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, wraz z Protokołem (1997);
- Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (Konwencja z Aarhus) (1998);
- Europejska Konwencja Krajobrazowa (2000);
- Porozumienie Paryskie (2015).

Projekty Planów A i B zostały sporządzone z uwzględnieniem ww. dokumentów szczebla międzynarodowego, transponowanych do polskiego prawa (ustawy i rozporządzenia wykonawcze do nich), jak m.in.:

- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. 2018, poz. 1614 ze zm.).
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. 2018, poz. 2081 ze zm.);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. 2017, poz. 1566 ze zm.).

Poziom krajowy

Krajowe dokumenty strategiczne uwzględniają zobowiązania i cele ochrony środowiska przyjęte w dokumentach Unii Europejskiej i w ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską umowach i konwencjach międzynarodowych. Dla projektów „Planów ...” szczególne znaczenie mają:

- 1) „Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030” (przyjęta przez Radę Ministrów uchwałą z dnia 13.12.2011 r.) – zob. rozdz. 2.1.
- 2) Plan gospodarowania wodami dla obszaru dorzecza Wisły (2016)

Rozporządzeniem z dnia 18 października 2016 r. Rada Ministrów przyjęła „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” (Dz. U. 2016, poz. 1911). Obszary projektów Planów A i B położone są w zasięgu następujących jednolitych części wód:

- jednolita część wód powierzchniowych RW2000254721739 „Słupia od wypływu z jeziora Żukówko”;
- jednolita część wód podziemnych nr 11 PLGW200011.

Ustalenia dotyczące celów środowiskowych wynikających z „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” (2016) zawierają tabele 3 - 4.

Tabela 3. Jednolita część wód powierzchniowych RW2000254721739 „Słupia od wypływu z jeziora Żukówko” - stan wód i cele środowiskowe.

RW2000254721739 „Słupia od wypływu z jeziora Żukówko”	
Status	naturalna część wód
Prowadzenie monitoringu	monitorowana
Aktualny stan lub potencjał	dobry
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona
Cel środowiskowy dla JCWP	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny
Typ odstępstwa	nie dotyczy
Termin osiągnięcia dobrego stanu	2015

Źródło: „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” (2016).

Tabela 4. Jednolita część wód podziemnych nr 11 PLGW200011 - stan wód i cele środowiskowe.

JCWPd PLGW200013	
Prowadzenie monitoringu	monitorowana
Stan ilościowy	dobry
Stan (ogólny)	dobry
Cel środowiskowy dla JCWpd	utrzymanie dobrego stanu chemicznego utrzymanie dobrego stanu ilościowego
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona

Źródło: „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” (2016).

- 3) „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020) przyjęty przez Radę Ministrów dnia 29.10.2013 r. stanowi element szerszego projektu badawczego o nazwie KLIMADA,

obejmującego okres do 2070 roku. W SPA 2020:

- uwzględniono i przeanalizowano obecne i oczekiwane zmiany klimatu, w tym scenariusze zmian klimatu dla Polski do roku 2030. Wykazały one, że największe zagrożenie dla gospodarki i społeczeństwa będą stanowiły ekstremalne zjawiska pogodowe, takie jak deszcze nawalne, powodzie, podtopienia, osunięcia ziemi, fale upałów, susze, huragany, osuwiska itp. Zjawiska te będą występowały prawdopodobnie z coraz większą częstotliwością i natężeniem, obejmując coraz większe obszary kraju;
- wskazano cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć do roku 2020 w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach prawnie chronionych, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych.

Zagadnienie adaptacji do zmian klimatu i mitygacji zmian klimatu omówione jest szczegółowo w rozdz. 7.4.

Projekty Planów A i B opracowane są w nawiązaniu do ww. dokumentów krajowych, a ich wytyczne uwzględnia poprzez opracowania regionalne.

Poziom regionalny

Dla projektów Planów A i B szczególnie istotne są cele ochrony środowiska zapisane w dokumentach regionalnych (spójne z celami ochrony środowiska dokumentów wyższego rzędu). Są to przede wszystkim:

- „Program ochrony środowiska województwa pomorskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” przyjęty na podstawie Uchwały nr 461/XLIII/18 Sejmiku Województwa Pomorskiego w Gdańsku z dnia 26 lutego 2018 r., wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko projektu >Programu...<” (2017).
- „Plan gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego 2022” - przyjęty na podstawie Uchwały Nr 321/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 roku, wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko projektu >Planu<” (2016).

„Program ochrony środowiska województwa pomorskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” (2018).

W „Programie ...” wyznaczono cele (I-X) w podziale na poszczególne obszary, nawiązujące do wytycznych przygotowanych przez Ministerstwo Środowiska w 2015 roku:

- *Klimat i jakość powietrza CEL I: Poprawa stanu jakości powietrza*
- *Zagrożenia hałasem CEL II: Poprawa klimatu akustycznego*
- *Pola elektromagnetyczne CEL III: Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym*
- *Gospodarowanie wodami CEL IV: Czyste wody i bezpieczeństwo przeciwpowodziowe*
- *Gospodarka wodno-ściekowa CEL V: Racjonalna gospodarka wodno - ściekowa*
- *Zasoby geologiczne CEL VI: Optymalizacja i racjonalne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż*

- *Gleby CEL VII: Przywrócenie i utrzymanie dobrego stanu gleb*
- *Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów CEL VIII: Racjonalna gospodarka odpadami*
- *Zasoby przyrodnicze CEL IX: Ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej*
- *Zagrożenia poważnymi awariami CEL X: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych dla ludzi i środowiska oraz minimalizacja ich skutków.*

Według „Prognozy oddziaływania na środowisko projektu >Programu...<” (2017) oddziaływanie związane z wydobywaniem zasobów naturalnych ma negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze:

*Przedsięwzięcia inwestycyjne zawsze wiążą się z wpływem na zasoby naturalne, szczególnie jeśli chodzi o przekształcenia. Zmiany środowiskowe związane będą bezpośrednio z procesem inwestycyjnym na terenach przeznaczonych pod zabudowę i dotyczyć będą głównie **zniszczenia powierzchni glebowej** oraz związanego z nią środowiska życia biologicznego jak również **likwidacji niewielkich rozproszonych kompleksów leśnych** stanowiących siedlisko drobnych zwierząt. Mogą wystąpić oddziaływania skumulowane, które mogą prowadzić do powstania **uciążliwości charakterystycznych dla funkcjonowania terenów zurbanizowanych**, których negatywne oddziaływanie ograniczone jest naturalną odpornością środowiska na degradację.*

Projekty Planów A i B są zgodne z ww. VI celem środowiskowym, określonym w „Programie ochrony środowiska województwa pomorskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025”, ale ich wdrożenie spowoduje negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze.

„Plan gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego 2022” (2016)

Podstawowym założeniem funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi w Polsce jest system rozwiązań regionalnych. Wg „Planu gospodarki odpadami ...” (2016) gmina Sulęczyńno położona jest w **Regionie Północnym** gospodarki odpadami (zob. rozdz. 4.1). Zgodnie z „Prognozą oddziaływania na środowisko projektu >Planu gospodarki odpadami...<” (2016) realizacja postanowień „Planu gospodarki odpadami” nie będzie miała wpływu na zasoby naturalne.

W procesie termicznego przekształcania odpadów oraz procesach odzysku i unieszkodliwiania odpadów zużywane są nieznaczne zasoby surowców naturalnych (ziemia na przesypki technologiczne, olej do zainicjowania procesów spalania odpadów) oraz wody w procesach schładzania i oczyszczania gazów spalinowych.

Wg projektów Planów A i B gospodarka odpadami ma być realizowana zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi oraz uchwalonymi przepisami prawa miejscowego (zob. też. rozdz. 7.8.).

7. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH, ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ USTALEŃ PROJEKTÓW „PLANÓW ...” NA ŚRODOWISKO

7.1. Wprowadzenie

Obszary 1 i 2 projektów Planów A i B przeznaczone zostały pod tereny zabudowy produkcyjno-technicznej - tereny powierzchniowej eksploatacji surowców naturalnych. W projekcie Planu A - obszar 2 wyznaczono dodatkowo drogę dojazdową.

Zakres i charakter przekształceń środowiska przyrodniczego wynikający z realizacji ustaleń projektów Planów A i B uzależniony będzie od rzeczywistej wielkości wydobycia kruszywa, określonej w koncesjach na eksploatację oraz od faktycznego stanu prac wydobywczych.

W zakresie oddziaływania na środowisko ustaleń projektów Planów A i B i możliwych przekształceń środowiska przeanalizowano oddziaływania na następujące jego elementy w ich wzajemnym powiązaniu:

- powierzchnia ziemi (przypowierzchniową warstwę litosfery, w tym gleby);
- wody powierzchniowe i podziemne;
- klimat;
- powietrze;
- warunki akustyczne (hałas);
- roślinność;
- zwierzęta;
- różnorodność biologiczna;
- formy ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000;
- zasoby naturalne;
- zabytki;
- dobra materialne;
- krajobraz;
- ludzie.

W zakresie powierzchniowej eksploatacji złóż nie występuje rozróżnienie oceny skutków realizacji ustaleń projektów Planów na etap inwestycyjny i funkcjonowania jego ustaleń.

Oceniono oddziaływania bezpośrednie, pośrednie i wtórne, krótko-, średnio- i długoterminowe, chwilowe, okresowe i stałe. W ocenie oddziaływania zastosowano klasyfikację oddziaływań, zgodną art. 51 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. 2018, poz. 2081 ze zm.).

7.2. Przypowierzchniowa warstwa litosfery

Do typowych i nieuniknionych przekształceń środowiska przyrodniczego obszarów projektów Planów A i B związanych z powierzchniową eksploatacją złóż kruszywa

naturalnego oraz realizacją towarzyszącej zabudowy, infrastruktury technicznej i komunikacyjnej będą należeć:

- przekształcenia podłoża gruntowego i powierzchni terenu związane z pracami ziemnymi - wykopy w celu posadowienia fundamentów obiektów budowlanych (budynków zaplecza socjalnego i administracji oraz towarzyszących budynków gospodarczych), poprowadzenia ciągów komunikacyjnych oraz uzbrojenia terenu;
- zdjęcie wierzchniej warstwy gleby, w celu przygotowania złoża do wydobycia i powstanie nadkładu w postaci gleby i piasków, nakład ze złoża będzie gromadzony na hałdach tymczasowych w granicach obszaru górniczego, po zakończeniu eksploatacji złóż, nakład ten posłuży do rekultywacji terenów wyrobisk (wyrównanie skarp wyrobiska oraz niwelacji terenu), może też być wykorzystany do rekultywacji wyeksploatowanych wyrobisk;
- silne przekształcenie budowy geologicznej i ukształtowania terenu, w tym potencjalne uruchomienie procesów denudacyjnych na wystromionych skarpach wyrobisk – głębokość powstałych wyrobisk zależeć będzie od miąższości złoża, ze względu na wystromienie ich skarp oraz charakter utworów geologicznych (piaski wodnolodowcowe), zachodzić mogą na nich procesy denudacyjne, przede wszystkim osuwiskowe, a także erozja wodna i korazja (erozyjna działalność wiatru) – w projektach Planów w celu ograniczenia tych zagrożeń ustalono wymóg utrzymania odpowiedniego kąta nachylenia skarp - *Podczas eksploatacji wyrobisk utrzymywać kąt nachylenia skarp w celu zachowania ich stateczności i ograniczenia procesów erozyjnych, zabezpieczyć teren przed osuwaniem się mas ziemnych;*
- potencjalne zagrożenie zanieczyszczenia powierzchni terenu i gruntu produktami ropopochodnymi w sytuacjach awaryjnych z pracujących urządzeń i maszyn oraz wprowadzenia funkcji przemysłowych na tym obszarze;
- drgania podłoża gruntowego spowodowane pracą ciężkiego sprzętu wydobywczego i pojazdów do transportu kruszywa .

Filary i pasy ochronne

W ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t. j. Dz. U. 2017, poz. 2126) wprost nie przedstawiono definicji filara ochronnego. Pośrednio wynika ona z art. 104 - jest to „obszar” w *granicach którego ruch zakładu górniczego może być zabroniony bądź może być dozwolony tylko w sposób zapewniający należyłą ochronę tych obiektów lub obszarów.*

Wyznaczenie filarów ochronnych ma na celu ochronę sąsiednich terenów przed negatywnymi skutkami eksploatacji. Filar ochronny w górnictwie odkrywkowym to część złoża kopaliny wraz z zalegającym nad nim nadkładem, poza obrzeżem wyrobiska, pozostawiony dla ochrony obiektów naziemnych przed negatywnym wpływem eksploatacji górniczej. Zgodnie z przepisami prawa geologicznego i górniczego w granicach filara ochronnego, ruch zakładu górniczego może być zabroniony bądź dozwolony tylko w sposób zapewniający należyłą ochronę obiektów lub obszarów, dla ochrony których wyznaczono filar ochronny.

W tym zakresie, w projektach Planów A i B wprowadzono ustalenie :

W celu ochrony istniejącej zabudowy (zabudowa znajduje się poza obszarem opracowania planu) przed skutkami eksploatacji kruszywa zaleca się wprowadzenie zieleni izolacyjno-krajobrazowej lub wałów ziemnych w filarze ochronnym oraz zastosowanie szerszych niż wymagane przepisami odrębnymi filarów ochronnych, w szczególności od strony budynków o funkcji mieszkaniowej.

Szerokość pasów ochronnych dla kopalni odkrywkowych określa Polska Norma PN-G-02100:2013-12. „Górnictwo odkrywkowe – Pas zagrożenia i pas ochronny wyrobisk odkrywkowych – Użytkowanie i szerokość”. Szerokość pasów ochronnych może zostać określona w koncesji na wydobywanie złoża kopalini.

W wyniku realizacji ustaleń projektów Planów A i B w zakresie eksploatacji złóż kruszywa naturalnych nastąpi przekształcenie środowiska przyrodniczego, którego zakres może zostać ograniczony poprzez realizację zaleceń ustalonych w rozdz. 9.

W projektach Planów A i B, w celu ograniczenia skutków środowiskowo-krajobrazowych eksploatacji kruszywa i zapewnienia efektywnej rekultywacji terenów poeksploatacyjnych, ustalono, że rekultywację wyrobisk należy przeprowadzać sukcesywnie z postępowaniem prac górniczych. Kierunek rekultywacji terenów poeksploatacyjnych ustalono jako: leśny, leśnowodny lub rolniczy. Ze względu na położenie w granicach korytarzy ekologicznych tereny leśne należy przywrócić do użytkowania sprzed eksploatacji.

Według ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t. j. Dz. U. 2017, poz. 2126):

Art. 129. 1. *W przypadku likwidacji zakładu górniczego, w całości lub w części, przedsiębiorca jest obowiązany:*

(...)

5) przedsięwziąć niezbędne środki w celu ochrony środowiska oraz rekultywacji gruntów po działalności górniczej.

2. Do rekultywacji gruntów, o których mowa w ust. 1 pkt 5, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (...).

Przekształcenia litosfery w wyniku eksploatacji złóż kruszywa naturalnego oraz lokalizacji infrastruktury towarzyszącej będą polegały na silnych przekształceniach budowy geologicznej podłoża i na całkowitych zmianach ukształtowania terenu. W celu ograniczenia skutków środowiskowo-krajobrazowych eksploatacji i zapewnienia efektywnej rekultywacji terenów poeksploatacyjnych w projektach Planów A i B ustalono, że rekultywację wyrobisk poeksploatacyjnych należy przeprowadzać sukcesywnie z postępowaniem prac górniczych.

7.3. Wody powierzchniowe i podziemne

Na obszarach projektów Planów nie występują cieki i zbiorniki wodne. W otoczeniu obszarów projektu Planu A - obszary 1 i 2 znajduje się jez. Skarszyno, w minimalnej

odległości odpowiednio ok. 50 m i 170 m. W otoczeniu obszaru 1 projektu Planu B przepływa Sucha, w minimalnej odległości ok. 40 m.

Powierzchniowa eksploatacja kruszywa naturalnego może wpływać na stosunki wodne, przede wszystkim w wyniku naruszenia pierwszego poziomu wód podziemnych. Efektem tego mogą być:

- napływ wód do wyrobiska i powstanie sztucznych zbiorników wodnych;
- obniżenie pierwszego poziomu wód podziemnych w otoczeniu wyrobisk zawodnionych (lokalne leje depresyjne);
- zmiany w zasilaniu podziemnym cieków i zbiorników wodnych w otoczeniu wyrobisk.

Zaleca się:

- dla obszaru 1 projektu Planu A ograniczenie terenu możliwej eksploatacji złoża na odległość minimum 100 m od jeziora (w nawiązaniu do Uchwały Nr 259/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim - Dz. Urz. Woj. Pom. 2016, poz. 2942 - zob. rozdz. 7.10.);
- dla obszaru 1 projektu Planu B ograniczenie terenu możliwej eksploatacji złoża na odległość minimum 130 m od rzeki (wyrobisko nie obejmie wówczas zbocza doliny).

Potencjalnie, w sytuacjach awaryjnych, możliwe jest zanieczyszczenie powierzchni terenu i wód gruntowych substancjami ropopochodnymi. Zagrożenie to związane jest z użytkowaniem sprzętu eksploatacyjnego i ciężkich pojazdów samochodowych do transportu urobku. Skutecznym sposobem zapobiegania takim sytuacjom jest utrzymanie sprzętu, maszyn i środków transportu w dobrym stanie technicznym.

Eksploatację złóż kruszywa naturalnego należy realizować zgodnie z uzyskanymi koncesjami, decyzjami o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięć i pozwoleniami, minimalizując oddziaływania na stosunki wodne. Należy wprowadzić odpowiednie działania ograniczające możliwość wystąpienia negatywnego oddziaływania na wody podziemne, w tym poprzez wyznaczenie pasów ochronnych zgodnie z Polską Normą Górnictwo odkrywkowe. Pas zagrożenia i pas ochronny wyrobisk odkrywkowych – Użytkowanie i szerokość PN-G-02100:2013-12) – zob. rozdz. 9.

W projektach Planów A i B w zakresie ograniczenia potencjalnych oddziaływań na wody podziemne ustalono:

- eksploatacja złoża nie może negatywnie oddziaływać na tereny sąsiednie (sposób odprowadzania wód opadowych nie może powodować na nich szkód);
- dopuszczenie likwidacji istniejących urządzeń wodnych pod warunkiem zapewnienia ciągłości funkcjonowania systemu regulacji stosunków wodnych;
- wody opadowe spływające z terenów utwardzonych i zanieczyszczonych wymagają oczyszczenia w stopniu zapewniającym spełnienie wymagań obowiązujących przepisów;
- obowiązuje zabezpieczenie terenu eksploatacji przed zanieczyszczeniem wód podziemnych i gruntu, w celu nie pogorszenia warunków osiągnięcia celów

środowiskowych określonych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” (2016).

Gospodarka wodno-ściekowa

Projekty Planów A i B zawierają następujące ustalenia dotyczące zaopatrzenia w wodę, zagospodarowania ścieków bytowych i wód opadowych:

- 1) zaopatrzenie w wodę – z sieci wodociągowej lub beczkowozu, dopuszczono realizację indywidualnych ujęć wody;
- 2) odprowadzenie ścieków sanitarnych – ścieki sanitarne należy gromadzić w szczelnych zbiornikach bezodpływowych lub stosować toalety przenośne.

Wpływ na realizację celów środowiskowych dla JCWP i JCWPd

Ustalenia „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” (2016) scharakteryzowano w rozdz. 6.

Wdrożenie ustaleń projektów Planów A – obszar 1 i B, przy zastosowaniu ich ustaleń oraz zaleceń określonych w rozdziale 9, ograniczających oddziaływanie na stosunki wodne związane z powierzchnią eksploatacją złóż kruszywa naturalnego, nie spowoduje nasilenia istniejących oddziaływań i zagrożeń antropogenicznych dla systemu powierzchniowych wód płynących oraz nie będzie miało wpływu na osiągnięcie celów środowiskowych dla ogólnie ujmowanej JCW powierzchniowych RW2000254721739 „Słupia od wypływu z jeziora Żukówko”. Lokalne zagrożenia mogą wynikać z położenia obszaru 1 Planu A w minimalnej odległości ok. 50 m i obszaru 2 w odległości 170 m od jez. Skarszyno oraz obszaru 1 projektu Planu B w minimalnej odległości ok. 40 m od Słupi. Dla oceny rzeczywistych zagrożeń niezbędne jest dysponowanie dokumentacją geologiczną złoża kopaliny i projektem jego zagospodarowania – na etapie sporządzania niniejszej prognozy (grudzień 2018 r.) brakuje projektów zagospodarowania złóż.

Obszary 1 i 2 projektów Planów A i B oraz ich otoczenie położone są w zasięgu jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 11, charakteryzującej się dobrym stanem ilościowym i chemicznym oraz niezagrażeniem osiągnięcia celów środowiskowych. Wdrożenie ustaleń projektów Planów A i B nie będzie miało wpływu na realizację celów środowiskowych dla JCWPd.

Powierzchniowa eksploatacja kruszywa naturalnego może wpływać na stosunki wodne, przede wszystkim w wyniku naruszenia pierwszego poziomu wód podziemnych, czego efektem mogą być: napływ wód do wyrobiska i powstanie sztucznych zbiorników wodnych, obniżenie pierwszego poziomu wód podziemnych w otoczeniu wyrobisk zawodnionych (lokalne leje depresyjne i zmiany w zasilaniu podziemnym cieków i zbiorników wodnych w otoczeniu wyrobisk. Lokalne zagrożenia mogą wynikać z położenia obszaru 1 Planu A w minimalnej odległości ok. 50 m od jez. Skarszyno oraz obszaru 1 projektu Planu B w minimalnej odległości ok. 40 m od rzeki Sucha. Dla oceny rzeczywistych zagrożeń niezbędne jest dysponowanie dokumentacją geologiczną złoża kopaliny i projektem jego zagospodarowania – na etapie sporządzania niniejszej prognozy (grudzień 2018 r.) brakuje projektów zagospodarowania złóż.

7.4. Klimat, w tym mitygacja i adaptacja do globalnych zmian klimatu

Modyfikacje topoklimatu na obszarach 1 i 2 projektów Planów A i B w wyniku oddziaływania powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego, polegać będą na zmianach:

- termicznych (większa pojemność cieplna powierzchni skalnej w stosunku do powierzchni pokrytej roślinnością, sztuczne źródła ciepła);
- anemometrycznych (powstanie lokalnej cyrkulacji jako efekt oddziaływania zmian ukształtowania terenu);
- wilgotnościowych (zmniejszenie wilgotności na terenach eksploatacyjnych).

Realizacja ustaleń projektów Planów A i B spowoduje lokalne zmiany topoklimatyczne w rejonie powierzchniowej eksploatacji złóż kruszywa naturalnego. Zmiany te nie będą miały znaczenia dla funkcjonowania przyrody w otoczeniu terenów eksploatacji i dla warunków życia ludzi.

Zgodnie z opracowaniami dotyczącymi prognoz zmian klimatu (np. „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” – zob. rozdz. 6.) możliwe jest wystąpienie nasilenia ekstremalnych zjawisk pogodowych, jak ulewne (nawalne) deszcze i bardzo silne wiatry, a także występowanie fali upałów.

Dla obszaru 1 i 2 projektów Planów A i B powyższa prognoza oznacza przede wszystkim następujące zagrożenia:

- inicjacja i stymulacja procesów morfodynamicznych (denudacje, erozja) na terenach eksploatacji kruszywa;
- wzrost zapylenia atmosfery;
- możliwość zalewania wodą opadową wyrobisk.

Mitygacja zmian klimatu obejmuje niwelowanie przyczyn powstawania globalnego ocieplenia, w tym działania zmierzające do zahamowania zmian klimatu, jak ograniczanie emisji gazów cieplarnianych do atmosfery poprzez redukcję spalania paliw kopalnych, podnoszenie efektywności energetycznej czy oszczędzanie energii.

W odniesieniu do zapisów projektów Planów A i B działania mitygacyjne mogą polegać na łagodzeniu przyczyn występowania zmian klimatu związanych z działalnością człowieka, w tym m.in. poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z transportu samochodowego i z urządzeń wydobywczych, zastosowanie sprzętu (urządzenia oraz pojazdy) odznaczającego się niskimi wskaźnikami emisyjnymi oraz pośrednio poprzez kształtowanie roślinności w ramach rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych w kierunku leśnym, sukcesywnie z postępem prac górniczych.

Równoległe z działaniami mitygacyjnymi należy prowadzić również czynności z zakresu adaptacji do zmian klimatu, polegające na dostosowywaniu się do nowych warunków klimatycznych i ich skutków. Adaptacja do zmian warunków klimatycznych w odniesieniu do realizacji ustaleń projektów Planów A i B dotyczyć może głównie rozwiązań organizacyjnych

i technicznych, jak zabezpieczenie skarp wyrobisk przed rozmywaniem oraz zabezpieczenie przed spływem wód opadowych i roztopowych w na tereny otaczające.

W związku z realizacją ustaleń projektów Planów A i B wystąpią lokalne zmiany topoklimatyczne. Zmiany te nie będą miały znaczenia dla funkcjonowania przyrody w otoczeniu terenów eksploatacji kruszywa naturalnego i dla warunków życia ludzi. Realizacja ustaleń projektów Planów wymaga wdrożenia działań z zakresu mitygacji globalnych zmian klimatu oraz adaptacji do skutków tych zmian.

7.5. Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego

Źródła zanieczyszczeń atmosfery

Powierzchniowa eksploatacja kopalin w zakresie oddziaływania na powietrze atmosferyczne spowoduje, m.in.: zanieczyszczenie atmosfery pyłami i przy dużej sile wiatru frakcją piaszczystą z pozbawionych roślinności wyrobisk oraz zanieczyszczenie atmosfery spalinami pochodzącym z transportu samochodowego i z urządzeń wydobywczych. Zapylenie będzie miało charakter lokalny i wystąpi głównie w trakcie susz, kiedy to podczas wydobywania kruszywa, jego załadunku i transportu może wystąpić emisja pyłu do atmosfery.

Ww. oddziaływania pośrednio mogą spowodować pogorszenie warunków siedliskowych roślin i warunków bytowych zwierząt oraz pogorszenie środowiskowych warunków życia ludzi w otoczeniu obszarów 1 i 2 projektu Planu A. Zagrożenie pogorszenia aerosanitarnych warunków życia ludzi może dotyczyć przede wszystkim otoczenia obszarów 1 i 2 projektu Planu A, ze względu na bliskie położenie zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej i rekreacyjnej (odległości poniżej w rozdz. 7.6., zob. zob. rozdz. 7.14.).

Wzrost zanieczyszczeń motoryzacyjnych może wystąpić w wyniku pracy pojazdów i maszyn wykorzystywanych do eksploatacji złóż kruszywa naturalnego w zasięgu obszarów 1 i 2 projektów Planów A i B oraz w wyniku transportu kruszywa do odbiorców. Możliwość ograniczenia emisji zanieczyszczeń motoryzacyjnych do atmosfery dają odpowiednie kształtowanie parametrów technicznych modernizowanych dróg (odpowiednia geometria, typ nawierzchni, wzrost płynności ruchu pojazdów) i postęp technologiczny w produkcji samochodów, skutkujący spadkiem emisji jednostkowej.

W projektach Planów A i B nie ustalono dróg dojazdowych do terenów planowanej eksploatacji kruszywa. Celowe jest ich wyznaczenie poza terenami zainwestowania wiejskiego i rekreacyjnego. Drogi te będą wymagały zastosowania nawierzchni dla pojazdów, do transportu kruszywa o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 8 ton.

Wg projektów Planów A i B należy zastosować takie rozwiązania techniczne, technologiczne i organizacyjne, które w maksymalnym stopniu przyczynią się do ograniczenia pylenia transportowanego kruszywa (osłony, obudowy, itp.).

Na obecnym etapie procedury planistycznej brak danych do ilościowej oceny prognozowanego oddziaływania realizacji ustaleń projektów Planów A i B na stan zanieczyszczenia atmosfery – nie są określone technologia i intensywność eksploatacji oraz drogi wywozu urobku i środki transportu..

W wyniku eksploatacji złóż kruszywa naturalnego objętych projektami Planów A i B wystąpi wzrost zanieczyszczenia atmosfery, przede wszystkim pyłami z wyrobisk oraz spalinami pochodzącymi z transportu samochodowego i z urządzeń wydobywczych. Zagrożenie pogorszenia aerosanitarnych warunków życia ludzi może dotyczyć przede wszystkim otoczenia obszarów 1 i 2 projektu Planu A, ze względu na bliskie położenie zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej i rekreacyjnej.

7.6. Hałas

W wyniku dopuszczenia powierzchniowej eksploatacji złóż kruszyw naturalnych na obszarach 1 i 2 projektów Planów A i B nowymi źródłami hałasu będą:

- mechaniczna eksploatacja kruszywa;
- ruch samochodowy, związany z transportem kruszywa.

Hałas związany z eksploatacją może być uciążliwy przede wszystkim dla załogi pracującej przy eksploatacji. Zasięg uciążliwości akustycznych dla środowiska prowadzonej działalności gospodarczej winien być ograniczony do granic terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny. Rozprzestrzenianie się hałasu w eksploatacji kruszywa jest zazwyczaj tłumione poprzez ekrany akustyczne, którymi są skarpy wyrobisk lub kompleksy zieleni leśnej w otoczeniu.

Najbliższa zabudowa mieszkaniowa, zagrodowa lub rekreacyjna w otoczeniu obszarów projektów Planów A i B:

- projekt Planu A – obszar 1: zabudowa mieszkaniowa w bezpośrednim sąsiedztwie od północy oraz w sąsiedztwie od południa (oddzielona od obszaru drogą powiatową), ponadto zwarta zabudowa wiejska od wschodu, w odległości od ok. 50 m;
- projekt Planu A – obszar 2: zabudowa zagrodowa i letniskowa w bezpośrednim sąsiedztwie od północy oraz zabudowa letniskowa od południa;
- projekt Planu B – obszar 1: najbliższa zabudowa zagrodowa ok. 170 m na północ;
- projekt Planu B – obszar 2: najbliższa zabudowa (wieś Sucha) w odległości ok. 320 m.

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t. j. Dz. U. 2014, poz. 112). W Rozporządzeniu wskazane zostały normy akustyczne obowiązujące na obszarach chronionych. W odniesieniu do terenów zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej i rekreacyjnej w otoczeniu obszarów projektów Planów A i B hałas generowany podczas eksploatacji złóż, nie może przekraczać:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna: 55 dB w dzień i 45 dB w nocy;
- zabudowa zagrodowa: 55 dB w dzień i 45 dB w nocy;
- zabudowa rekreacyjna: 55 dB w dzień i 45 dB w nocy.

Dopuszczalne poziomu hałasu od dróg wynoszą:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna: 61 dB w dzień i 56 dB w nocy;
- zabudowa zagrodowa: 65 dB w dzień i 56 dB w nocy;
- zabudowa rekreacyjna: 65 dB w dzień i 56 dB w nocy.

Na obecnym etapie procedury planistycznej brak danych do ilościowej oceny prognozowanego oddziaływania realizacji ustaleń projektów Planów A i B na klimat akustyczny otoczenia – nie są określone technologia i intensywność eksploatacji oraz drogi wywozu urobku i środki transportu. Największe zagrożenie przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wystąpi w otoczeniu obszarów 1 i 2 projektu Planu A.

Hałas związany z eksploatacją kruszywa na obszarach 1 i 2 projektów Planów obejmie hałas emitowany przez maszyny, urządzenia i pojazdy pracujące przy eksploatacji złoża oraz przez ruch pojazdów transportujących wydobyte kruszywo. Na obecnym etapie procedury planistycznej brak danych do ilościowej oceny prognozowanego oddziaływania realizacji ustaleń projektów Planów na stan klimatu akustycznego. Największe zagrożenie przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wystąpi w otoczeniu obszarów 1 i 2 projektu Planu A.

7.7. Pole elektromagnetyczne

Na obszarach projektów Planów A i B nie znajdują się źródła pola elektromagnetycznego. Linie elektroenergetyczne średniego napięcia nie stanowią istotnego źródła pola elektromagnetycznego.

W projektach Planów ustalono zasilanie w energią elektryczną z istniejących sieci na podstawie warunków przyłączeniowych i dopuszczono zasilanie w energią elektryczną z indywidualnego źródła – urządzeń energii odnawialnej lub agregatu prądotwórczego

Realizacja ustaleń projektów Planów nie spowoduje przekroczeń wartości dopuszczalnych pola elektrycznego i magnetycznego określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2003, Nr 192, poz. 1883).

W związku z realizacją ustaleń projektów Planów A i B nie wystąpi ponadnormatywne pole elektromagnetyczne.

7.8. Gospodarka odpadami

Wg projektów Planów A i B gospodarka odpadami ma być realizowana zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi oraz uchwalonymi przepisami prawa miejscowego.

Prawidłowo prowadzona gospodarka odpadami, zgodna z obowiązującymi przepisami prawa powszechnego i miejscowego, nie stwarza zagrożeń dla stanu środowiska i warunków życia ludzi.

7.9. Roślinność, fauna, różnorodność biologiczna i korytarze ekologiczne

Szata roślinna i różnorodność biologiczna

Oddziaływanie na szatę roślinną powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego będzie miało charakter bezpośredni jako mechaniczne niszczenie (np. wycinka drzew, likwidacja roślinności) lub pośredni, wyrażający się zniszczeniem lub przekształceniem warunków siedliskowych roślinności.

W wyniku dopuszczenia eksploatacji złóż kruszywa naturalnego likwidacja roślinności obejmie roślinność leśną (lasy gospodarcze). Dopuszczona w projektach Planów A i B eksploatacja kruszywa naturalnego wymaga przeprowadzenia zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne. Likwidacji ulegną (wg <https://www.bdl.lasy.gov.pl/> - zob. rozdz. 3.1.3.):

- projekt Planu A – obszar 1: bór mieszany świeży o funkcji gospodarczej, z dominującymi gatunkami sosną, topolą osiką, dębem, brzozą i modrzewiem;
- projekt Planu A – obszar 2: bór mieszany świeży o funkcji gospodarczej, z dominującymi gatunkami sosną i dębem;
- projekt Planu B – obszar 1: bór mieszany świeży o funkcji gospodarczej, z dominującymi gatunkami sosną, modrzewiem i brzozą;
- projekt Planu B – obszar 2: bór mieszany świeży o funkcji gospodarczej, z dominującym gatunkiem sosną.

W projektach Planów zalecono przeprowadzenie wycinki lasu w okresie pozawegetacyjnym (kwiecień – październik), w okresie pozalęgowym ptaków (marzec – sierpień) i poza okresem wiosennej i jesiennej migracji płazów (odpowiednio marzec – kwiecień i połowa września – październik), czyli w okresie listopad – luty.

Na obszarach projektów Planów A i B wg archiwalnej inwentaryzacji przyrodniczej gminy Sulęczyno (<http://portalgis.gdansk.rdos.gov.pl/> - zob. rozdz. 3.1.3) nie stwierdzono występowania gatunków roślin objętych ochroną prawną oraz chronionych siedlisk przyrodniczych.

Eksploatacja złóż kruszywa naturalnego wyeliminuje obecną **bioróżnorodność** terenów, w tym fitocenotyczną.

W wyniku eksploatacji złóż kruszywa naturalnego likwidacji ulegnie roślinność leśna o powierzchni ok. 5 ha na obszarach 1 i 2 projektu Planu A oraz ok. 14 ha. na obszarach 1 i 2 projektu Planu B. Celowa jest rekultywacja terenów poeksploatacyjnych w kierunku leśnym.

Fauna

Eksploatacja złóż kruszywa naturalnego i spowoduje:

- fizyczną likwidację fauny glebowej (edafon);
- likwidację siedlisk leśnych fauny, głównie bezkręgowców lądowych, ptaków i ssaków;
- płoszenie zwierząt w trakcie prac eksploatacyjnych i transportu urobku samochodami.

Obszary 1 i 2 projektów Planów A i B cechują ograniczona wartość faunistyczna oraz umiarkowane znaczenie dla utrzymania **bioróżnorodności**, w tym faunistycznej.

Eksploracja złóż kruszywa na obszarach 1 i 2 projektów Planów A i B ograniczy funkcjonalność korytarzy ekologicznych dla fauny, przez uszczuplenie ich powierzchni oraz przez płoszenie migrujących zwierząt.

W wyniku realizacji ustaleń projektów Planów A i B dotyczących eksploatacji złóż kruszywa naturalnego nastąpi likwidacja siedlisk leśnych fauny, płoszenie zwierząt w trakcie prac eksploatacyjnych i transportu urobku samochodami oraz ograniczenie funkcjonalności korytarzy ekologicznych dla fauny.

Korytarze ekologiczne

Wg „Koncepcji sieci ekologicznej województwa pomorskiego dla potrzeb planowania przestrzennego” (Bezubik i in. 2014), uwzględnionej w „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030” (2016), obszar 1 projektu Planu A i obszar 2 Planu B znajdują się na pograniczu korytarza rangi subregionalnej, a obszar 2 projektu Planu B położony jest w granicach korytarza ekologicznego rangi ponadregionalnej „Doliny Słupi i Wdy” (zob. rys. 13).

Wg „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030” w granicach korytarzy ekologicznych należy podejmować następujące działania w celu realizacji kierunku „Zachowanie i odtwarzanie zasobów środowiska przyrodniczego i jego spójności” m. in. poprzez:

Zasadę bezwzględnego zachowania trwałości gruntów leśnych oraz naturalnych cieków i zbiorników wodnych, w granicach korytarzy ekologicznych, przy zachowaniu ich dotychczasowego gospodarczego wykorzystania, z uwzględnieniem uzasadnionej potrzeby ich przeznaczenia na cele publiczne.

Projekty Planów A – obszar 1 oraz Planu B – obszary 1 i 2 są niezgodne z ww. zasadą zapisaną w „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030”, ponieważ ich wdrożenie spowoduje wylesienia fragmentów korytarzy ekologicznych.

7.10. Formy ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000

Ochrona gatunkowa

Na terenie całego kraju obowiązują przepisy dotyczące **ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów**, w tym ustawa o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. 2018, poz. 1614 ze zm.) i:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014, poz. 1408);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014, poz. 1409);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016, poz. 2183).

Na obszarach projektów Planów A i B nie stwierdzono występowania chronionych gatunków roślin i grzybów. Ewentualna likwidacja stanowisk, siedlisk i ostoi gatunków

chronionych zwierząt w wyniku wdrożenia ustaleń projektów Planów A i B będzie wymagała zastosowania procedur przewidzianych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. 2018, poz. 1614 ze zm.). Ustawa ta zawiera m.in. zasady ochrony gatunkowej i procedur wydawania decyzji dotyczących odstępstw od zakazów w stosunku do gatunków chronionych. Na obszarach 1 i 2 projektów Planów A i B może to dotyczyć w szczególności chronionych gatunków ptaków i ssaków.

Realizacja ustaleń projektów Planów A i B wymaga uwzględnienia wymogów dotyczących ochrony gatunkowej, zgodnie z przepisami zawartymi w ww. aktach prawa powszechnego.

Gowidliński Obszar Chronionego Krajobrazu

Obszary 1 i 2 projektu Planu A oraz obszar 2 projektu Planu B znajdują się w zasięgu Gowidlińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Dla Gowidlińskiego OChK obowiązuje Uchwała Nr 259/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim (Dz. Urz. Woj. Pom. 2016, poz. 2942).

§ 5. *Na obszarach chronionego krajobrazu, wymienionych w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały, wprowadza się następujące zakazy:*

- 1) *zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego polowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,*

Zabijanie jest działaniem umyślnym, a realizacja ustaleń projektów Planów A – obszary 1 i 2 oraz B – obszar 2 może spowodować ewentualnie tylko nieumyślne, przypadkowe oddziaływania na zwierzęta i ich siedliska.

- 2) *realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,*

Zgodnie z ustawą z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. 2018, poz. 1614 ze zm.):

3. *Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 [tzn. zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko], nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu – dla przedsięwzięć przewidzianych w projektach Planów A – obszary 1 i 2 i B – obszar 2 nie przeprowadzono dotychczas (05 grudnia 2018 r.) ocen oddziaływania na środowisko.*

- 3) *likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa*

ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,

Na obszarach 1 i 2 projektu Planu A oraz na obszarze 2 projektu Planu B nie występują zadrzewienia śródpolne, przydrożne i nadwodne.

- 4) *wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu,*

Ww. zakaz, zgodnie z § 7. 4. Uchwały (zob. poniżej), nie dotyczy projektu Planu A – obszar 2 (obszar 1 nie posiada pełnej dokumentacji złoża) oraz projektu Planu B – obszar 2.

- 5) *wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych,*

Ww. zakaz, zgodnie z § 7. 4. Uchwały (zob. poniżej), nie dotyczy projektu Planu A – obszar 2 (obszar 1 nie posiada pełnej dokumentacji złoża) oraz projektu Planu B – obszar 2.

- 6) *dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybicka,*

Wdrożenie projektów Planów A – obszary 1 i 2 i Planu B – obszar 2 może spowodować zmiany stosunków wodnych przez oddziaływanie na pierwszy poziom wód podziemnych – zagadnienie to wymaga szczegółowej analizy na etapie oceny oddziaływania na środowisko konkretnych przedsięwzięć związanych z eksploatacją kruszywa na obszarach projektów Planów.

- 7) *likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych,*

Na obszarach 1 i 2 projektu Planu A oraz na obszarze 2 projektu Planu B nie występują ww. obiekty hydrograficzne.

- 8) *budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:*

- a) *linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,*
  - b) *zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne*
- *z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.*

Obszar 1 projektu Planu A położony jest częściowo w zasięgu strefy 100 m od jez. Skarszyno. Na rysunku projektu Planu oznaczono granicę tej strefy z zakazem lokalizacji obiektów budowlanych. Zgodnie z ustawą Prawo budowlane (t. j. Dz. U. 2018 poz. 1202 ze zm.) odkrywka eksploatacyjna złoża geologicznego nie jest obiektem budowlanym,

ale ze względu na potencjalne zagrożenia dla ekosystemu jeziora, powinna być również oddalona od niego co najmniej 100 m.

(...)

§ 7. 1. W odniesieniu do zakazów, o których mowa w § 5, obowiązują odstępstwa wskazane w art. 24 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (...)

4. Zakaz wymieniony w § 5 pkt 4 i 5 nie dotyczy udokumentowanych złóż piasku, żwiru i gliny, których eksploatacja nie będzie powodowała zmiany stosunków wodnych, zagrożenia dla chronionych ekosystemów oraz gatunków roślin i zwierząt.

Złóża objęte projektem Planu A – obszar 2 oraz projektem Planu B – obszar 2 są udokumentowane, a złoża objęte Planem A – obszar 1 jest częściowo udokumentowane, w trakcie dokumentowania jest pozostała część.

Projekty Planu A – obszar 2 i Planu B – obszar 2 będą zgodne z przepisami Uchwały Nr 259/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim (Dz. Urz. Woj. Pom. 2016, poz. 2942) pod warunkiem:

- wykazania, w wyniku przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć dopuszczonych w projektach Planów, braku negatywnego wpływu na ochronę przyrody, w tym zagrożeń dla chronionych ekosystemów oraz gatunków roślin i zwierząt oraz na ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobraz, a także na zmiany stosunków wodnych.

Projekt Planu A – obszar 1, oprócz ww. uwarunkowania, jest niezgodny z ww. Uchwałą do czasu udokumentowania złoża. Ponadto Plan ten wymaga ograniczenia zasięgu wyrobiska do co najmniej 100 m od jez. Skarszyno.

Otoczenie obszarów projektów Planów A i B

Jak wykazano w rozdz. 4.2., najbliższe obszarowe formy ochrony przyrody w stosunku do obszarów 1 i 2 projektów Planów A i B występują w minimalnej odległości ok. 1 km (rezerwat przyrody i obszary Natura 2000 PLH i PLB), a najbliższy pomnik przyrody w minimalnej odległości 0,4 km (tab. 2).

Realizacja ustaleń projektów Planów A i B, ze względu na znaczne odległości i lokalny charakter oddziaływania na środowisko:

- nie będzie miała wpływu na środowisko przyrodnicze i krajobraz form ochrony przyrody w otoczeniu oraz nie naruszy przepisów obowiązujących w ich zasięgu;
- nie spowoduje pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszary Natura 2000, nie wpłynie negatywnie na gatunki, dla których ochrony zostały wyznaczone obszary Natura 2000 oraz nie pogorszy integralności żadnego z obszarów Natura 2000 i nie wpłynie na spójność ich sieci.

7.11. Zasoby naturalne

Zasoby leśne

Eksploatacja złóż kruszyw naturalnych w obrębie obszarów 1 i 2 projektów „Planów...” wymaga przeprowadzenia procedury zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne o łącznej powierzchni ok. 19 ha (zob. rozdz. 3.1.3. i 7.9.). Są to prywatne lasy gospodarcze, nie posiadające statusu lasów ochronnych.

Zgodnie z Art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t. j. 2017, poz. 1161) zmiana przeznaczenia użytkowania terenu na nieleśne wymaga uzyskania zgody Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa lub upoważnionej przez niego osoby.

Zasoby wodne

Na obszarach 1 i 2 projektów Planów A i B nie występują wody powierzchniowe.

W wyniku realizacji ustaleń projektów „Planów...” wystąpi zapotrzebowania na wodę do celów socjalno-bytowych pracowników. W projektach „Planów...” przewidziano zaopatrzenie w wodę z beczkowozu i dopuszczono realizację indywidualnych ujęć wody. Na obecnym etapie procedury planistycznej brak danych do ilościowej oceny prognozowanego oddziaływania realizacji ustaleń projektów „Planów...” w zakresie ewentualnego poboru wód podziemnych z indywidualnych ujęć wody, ale ze względu na lokalny i okresowy charakter prowadzonej działalności nie prognozuje się aby było to oddziaływania znaczące.

Eksploatacja złóż kruszywa naturalnego, nie będzie miała wpływu na jakość i zasoby wód - obszary 1 i 2 projektów Planów położone są poza strefami ochronnymi ujęć wody i poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP).

Eksploatacja złóż kruszywa naturalnego nie spowoduje istotnego oddziaływania na zasoby wód podziemnych w rejonie obszarów projektów „Planów...”.

Oddziaływanie zainwestowania produkcyjno-usługowego na zasoby wodne na etapie funkcjonowania pozostanie bez istotnych zmian w stosunku do stanu obecnego.

Zasoby surowców, tereny i obszary górnicze

Projekty Planów A i B zostały sporządzone w celu dopuszczenia eksploatacji złóż kruszywa naturalnego (zob. rozdz. 3.3.)

Wg ustaleń projektów Planów tereny oznaczone symbolami PG przeznaczone zostały na tereny zabudowy produkcyjno-technicznej - tereny powierzchniowej eksploatacji surowców naturalnych.

Zasoby surowców mineralnych według danych Państwowego Instytutu Geologicznego – baza MIDAS, oraz „Bilansu zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu na 31.12.2017 r.” (2018) scharakteryzowane zostały w rozdz. 3.3. „Prognozy ...”.

Dla złóż Żakowo IV (obszar 2 projektu Planu A) i Bukowa Góra IV (obszar 1 projektu Planu B) nie zostały dotychczas (grudzień 2018 r.) ustanowione **obszary górnicze** (przestrzeń, w granicach której przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny oraz prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonywania koncesji) i **tereny**

górnictwo (przestrzeń objęta przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górnictwa) zgodnie z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t. j. Dz. U. 2017, poz. 2126).

Dla złoża Sulęczyño III (na fragmencie obszaru 1 Planu A) oraz Sucha (cały obszar 2 Planu B) wyznaczono zarówno obszar i teren górniczy.

Powierzchniowa eksploatacja złóż kruszywa naturalnego powoduje, całkowite przekształcenie środowiska przyrodniczego (w rejonach prowadzonych prac wydobywczych), co przy tego rodzaju działalności jest nieuniknione. Będą to przede wszystkim:

- przekształcenia przypowierzchniowej warstwy litosfery i możliwe uruchomienie procesów erozyjno-denudacyjnych (zob. rozdz. 7.2.);
- likwidacja pokrywy glebowej (zob. rozdz. 7.2.);
- likwidacja roślinności i jej siedlisk na terenach planowanej eksploatacji (w tym roślinności leśnej) (zob. rozdz. 7.9.);
- ewentualne naruszenie poziomów wodonośnych (zob. rozdz. 7.3);
- utrata lokalnych walorów fizjonomiczno-krajobrazowych (zob. rozdz. 7. 12);
- zanieczyszczenie atmosfery pyłami z pozbawionego roślinności terenu wyrobiska (zob. rozdz. 7.5);
- zagrożenie hałasem, źródłem którego będzie mechaniczna eksploatacja i transport urobku (zob. rozdz. 7.6.);
- zagrożenie zanieczyszczenia atmosfery spalinami pochodzącym z komunikacji (samochody ciężarowe i ciągniki transportujące kruszywo) i z urządzeń wydobywczych (zob. rozdz. 7.5).

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, po zakończeniu eksploatacji przekształcone tereny powinny podlegać rekultywacji zgodnie z odpowiednimi zatwierdzonymi projektami.

Projekty Planów A i B umożliwią eksploatację złóż Sulęczyño III, Żakowo IV, Bukowa Góra IV oraz Sucha w gminie Kościerzyna.

7.12. Krajobraz

Obszary 1 i 2 projektu Planu A oraz obszar 2 Planu B położone są w zasięgu Gowidlińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, ustanowionego m. in. dla ochrony krajobrazu. Obszar 1 projektu Planu B obejmuje z kolei zbocze doliny rzeki Sucha eksponowane krajobrazowo.

W wyniku powierzchniowej eksploatacji złóż kruszywa naturalnego wystąpi całkowite przekształcenie krajobrazu terenów eksploatacji, przez ich odlesienie i zmiany morfologii terenu. Efektem eksploatacji kruszywa naturalnego będzie degradacja powierzchni terenu w związku z utworzeniem odkrywek i związanych z nimi zwałowisk nadkładu oraz okresowo urobku.

Ekspozycja krajobrazowa terenów eksploatacji częściowo będzie ograniczona przez kompleksy leśne w otoczeniu, z których tereny eksploatacji nie będą widoczne. Ze względu na zabudowę mieszkaniową, zagrodową i letniskową w sąsiedztwie obszarów 1 i 2 Planu A zmiany te będą miały wpływ na warunki życia ludzi, przez negatywne oddziaływanie na fizjonomię środowiska.

W celu ograniczenia oddziaływania krajobrazowego, prace wydobywcze powinny być prowadzone w sposób etapowy: każda kolejna kwatery wyrobiskowa powinna być tworzona po rekultywowaniu poprzedniej. Docelowo, w wyniku rekultywacji poeksploatacyjnej, krajobraz zależny będzie od kierunku rekultywacji – zaleca się kierunek leśny rekultywacji. Na obszarze 1 projektu Planu B zaleca się wyłączenie z eksploatacji zbocza doliny rzeki Sucha.

Eksploatacja złóż kruszywa naturalnego spowoduje całkowite przekształcenie krajobrazu terenów eksploatacji. Będą one miały wpływ na warunki życia ludzi, przez negatywne oddziaływanie na fizjonomię środowiska, w otoczeniu obszarów 1 i 2 projektu Planu A. Zaleca się kierunek leśny rekultywacji wyrobisk na wszystkich obszarach projektów Planów.

7.13. Zabytki i dobra materialne

Na obszarze projektu „Planu ...” nie znajdują się obiekty dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dobra kultury współczesnej w rozumieniu ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2018 r. poz. 2067).

Zgodnie z art. 32 ww. ustawy (...) *Kto, w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych, odkrył przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, jest obowiązany:*

- 1) *wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot;*
- 2) *zabezpieczyć, przy użyciu dostępnych środków, ten przedmiot i miejsce jego odkrycia;*
- 3) *niezwłocznie zawiadomić o tym właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków, a jeśli nie jest to możliwe, właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta).*

Dobra materialne

Na obszarach Planów... A i B nie znajdują dobra materialne – są w większości użytkowane jako grunty leśne. W otoczeniu obszaru projektu „Planu ...” dobra materialne reprezentowane są przez: zabudowę, drogi powiatowe i lokalne oraz elementy sieci infrastruktury technicznej.

Realizacja projektów Planów A i B przy zastosowaniu odpowiednich filarów ochronnych, nie spowoduje negatywnego oddziaływania na dobra materialne.

Eksploatacja złóż kruszywa naturalnego nie spowoduje negatywnego oddziaływania na dziedzictwo kulturowe otoczenia obszarów projektów Planów A i B. Przy zastosowaniu właściwych filarów ochronnych, realizacja ustaleń projektów Planów A i B nie spowoduje negatywnego oddziaływania na dobra materialne.

7.14. Ludzie

Jak wykazano w rozdz. 7.1 – 7.13. eksploatacja złóż kruszywa naturalnego spowoduje silne oddziaływania na środowisko przyrodnicze, a w konsekwencji na warunki życia ludzi, w tym potencjalnie na ich zdrowie. Będą to przede wszystkim oddziaływania bezpośrednie przez pogorszenie warunków środowiskowych w wyniku:

- emisji zanieczyszczeń powietrza w wyniku eksploatacji kruszywa z wyrobisk i wzdłuż tras dojazdowych do nich (zob. rozdz. 7.5.);
- emisji hałasu w wyniku eksploatacji kruszywa z wyrobisk i wzdłuż tras dojazdowych do nich (zob. rozdz. 7.6.);
- pogorszenia walorów krajobrazowych (zob. rozdz. 7.12.).

Oddziaływania te będą największe na obszarach sąsiadujących z terenami planowanego wydobywania i będą stopniowo malały wraz ze wzrostem odległości od terenów eksploatacji. Największe zagrożenia pogorszenia warunków życia ludzi wystąpią w otoczeniu obszarów 1 i 2 projektu Planu A, ze względu na bliskie położenie budynków mieszkaniowych, zagrodowych lub rekreacyjnych (zob. rozdz. 7.6.)..

Eksploatacja złóż kruszywa naturalnego stanowi przedsięwzięcie, które zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t. j. Dz. U. 2016, poz. 71) należy do kategorii potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko i wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia. W decyzji tej określone zostaną zasady minimalizacji oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, w tym na warunki życia i zdrowie ludzi.

W efekcie wdrożenia ustaleń projektów Planów może wystąpić zagrożenie pogorszenia warunków środowiskowych życia ludzi oraz potencjalnie negatywny wpływ na ich zdrowie. Największe zagrożenia pogorszenia warunków życia ludzi wystąpią w otoczeniu obszarów 1 i 2 projektu Planu A.

7.15. Oddziaływania skumulowane

W sąsiedztwie obszaru 1 projektu Planu A znajduje się udokumentowane złożo surowców mineralnych, obecnie eksploatowane (wg Bilansu..., 2018). W przypadku równoczesnej eksploatacji złóż położonych w sąsiedztwie obszaru projektu Planu może wystąpić kumulacja oddziaływań głównie w następujących zakresach:

- przekształceń litosfery i ukształtowania terenu;
- zmian stosunków wodnych;
- zanieczyszczenia atmosfery;
- klimatu akustycznego;
- przekształceń krajobrazu.

Oddziaływania skumulowane dotyczyć będą także otoczenia dróg wywozu urobku (emisja zanieczyszczeń powietrza i hałasu z pojazdów transportujących kruszywo i z pozostałych pojazdów). W projektach Planów nie określono dróg wywozu urobku.

7.16. Klasyfikacja oddziaływań projektu Planów na środowisko

Klasyfikację oddziaływań ustaleń projektów Planów na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w tym oddziaływania skumulowanego na zdrowie ludzi i na biosferę, zgodną z art. 51 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. 2018, poz. 2081 ze zm.) przedstawiono w tabeli 5.

W tabeli przedstawiono oddziaływania terenów przeznaczonych pod eksploatację złóż kruszyw naturalnych.

Tabela 5 Klasyfikacja oddziaływań na środowisko ustaleń projektów Planów A i B w zakresie eksploatacji złóż kruszyw naturalnych w tym **oddziaływania potencjalnie znacząco negatywne**

Oddziaływania na środowisko	Rodzaje oddziaływania			Czas oddziaływania			Mechanizm oddziaływania			Ocena oddziaływania		
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	krótko-terminowe	średnio-terminowe	długo-terminowe	chwilowe	okresowe	stałe	pozytywne	negatywne	neutralne
ETAP PRZYGOTOWANIA DO EKSPLOATACJI (BUDOWY) I EKSPLOATACJI												
Przekształcenia wierzchniej warstwy litosfery (wykopy)	X					X			X		X	
Likwidacja pokrywy glebowej	X					X			X		X	
Likwidacja roślinności leśnej	X					X			X		X	
Wpływ na faunę	X	X				X		X	X		X	
Emisja zanieczyszczeń do atmosfery (wzrost, samochody i sprzęt eksploatacyjny)	X				X			X			X	
Emisja hałasu (technologiczny i komunikacyjny)	X				X			X			X	
Powstanie odpadów	X			X				X				X
Przekształcenia krajobrazu	X					X			X		X	
Wpływ na ludzi – oddziaływanie skumulowane	X	X				X			X		X	X
Wpływ na formy ochrony przyrody		X	X			X			X			X
ETAP REKULTYWACJI (LIKWIDACJI)												
Rekultywacja środowiska abiotycznego	X				X				X	X		X
Nasadzenia i sukcesja roślinności	X				X				X	X		X
Oddziaływanie na krajobraz		X			X				X	X		X

Źródło: opracowanie własne.

8. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU USTALEŃ PROJEKTÓW „PLANÓW ...” NA ŚRODOWISKO

Analiza skutków środowiskowych związanych z realizacją celów i kierunków rozwoju przestrzennego sformułowanych w projektach Planów wskazuje, że ze względu na znaczną odległość obszaru od granic państwa (ok. 55 km do brzegu Zatoki Gdańskiej – granica lądowa) nie wystąpi oddziaływanie transgraniczne.

9. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTÓW „PLANÓW ...”, W SZCZEGÓLNOŚCI ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW

Projekty Planów A i B zawierają ustalenia minimalizujące potencjalnie, negatywne oddziaływania na środowisko głównie w zakresach ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu. Poniżej wymieniono zalecenia mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko dotyczące zagospodarowania terenu, możliwe do wdrożenia na etapie realizacji ustaleń projektów Planów A i B:

- 1) Przeprowadzenie wycinki lasu w okresie pozawegetacyjnym (kwiecień – październik), w okresie pozalęgowym ptaków (marzec – sierpień) i poza okresem wiosennej i jesiennej migracji płazów (odpowiednio marzec – kwiecień i połowa września – październik), czyli w okresie listopad – luty.
- 2) Nienaruszanie pierwszego poziomu wód podziemnych w trakcie eksploatacji wyrobiska (wyrobisk), w celu ochrony warunków siedliskowych ekosystemów leśnych i innych w otoczeniu terenu eksploatacji.
- 3) Niepogarszanie warunków gruntowo-wodnych, stanu czystości gruntu, wód powierzchniowych i podziemnych, w tym stosowanie skutecznego systemu unieszkodliwiania ścieków sanitarnych i zanieczyszczonych wód opadowych,
- 4) Zabezpieczenie terenu eksploatacji przed zanieczyszczeniem wód podziemnych i gruntu, w celu nie pogorszenia warunków osiągnięcia celów środowiskowych określonych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” (2016).
- 5) Utworzenie filarów i pasów ochronnych wyrobiska (wyrobisk) odkrywkowego, zgodnie z Polską Normą PN-G-02100:2013-12 „Górnictwo odkrywkowe. Pas zagrożenia i pas ochronny wyrobisk odkrywkowych. Użytkowanie i szerokość” od znajdujących się w sąsiedztwie docelowego wyrobiska/wyrobisk: użytków leśnych, zbiorników wodnych oraz wszelkich terenów nienależących do użytkowników wyrobiska:
  - użytki leśne – minimum H (tzn. wysokość drzew), ale nie mniej niż 6 m od granicy użytku;

- obiekty budownictwa powszechnego – minimum 10 m od elementu najbardziej wysuniętego w stronę wyrobiska;
  - wszelkie tereny nienależące do użytkowników wyrobiska – minimum 6 m od granicy terenu;
  - naturalne i sztuczne otwarte zbiorniki wodne nieobwałowane – minimum 50 m linii zasięgu wody przy największym możliwym spiętrzeniu.
- 6) Zastosowanie rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, które w maksymalnym stopniu przyczynią się do ograniczenia pylenia transportowanego kruszywa (osłony, obudowy itp.) oraz zminimalizują oddziaływania akustyczne prowadzonej działalności.
  - 7) Przystosowanie/przebudowa dróg dojazdowych do terenu lokalizacji wyrobiska dla potrzeb transportu urobku.
  - 8) Gospodarowanie odpadami zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, a zwłaszcza z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t. j. Dz. U. 2018, poz. 992 ze zm.) i prawem lokalnym oraz zasadami przyjętymi w regulaminie utrzymania czystości i porządku obowiązującym na terenie gminy Sulęczyńno.
  - 9) Utrzymywanie umiarkowanego kąta nachylenia skarp podczas eksploatacji wyrobisk w celu zachowania ich stateczności i ograniczenia procesów erozyjno-denudacyjnych - zabezpieczenie terenu przed osuwaniem się mas ziemnych.
  - 10) Złagodzenie skarp i rozplantowanie nadkładu złoża po zakończeniu eksploatacji – łagodne ukształtowanie terenu bez form zagrożonych procesami morfodynamicznymi.
  - 11) Etapowanie eksploatacji złoża. Każda, kolejna kwatery wyrobiskowa powinna być tworzona tylko po zrehabilitowaniu poprzedniej. Ograniczyłoby to skutki środowiskowo-krajobrazowe eksploatacji i zapewniłoby efektywną rekultywację terenów poeksploatacyjnych.
  - 12) Etapowa rekultywacji wyrobisk w zalecanym kierunku leśnym.

Realizacja ustaleń projektów Planów (poza Panem B – obszar 1) spowoduje znaczące oddziaływanie na Gowidliński Obszar Chronionego Krajobrazu i nie spowoduje oddziaływania na pozostałe formy ochrony przyrody. W szczególności nie wystąpi oddziaływanie na obszary Natura 2000 (najbliższy z nich to PLH 220052 Dolina Słupi - w minimalnej odległości 0,7 km na południe od obszaru 1 projektu Planu A):

- nie wpłynie na pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt obszarów Natura 2000;
- nie spowoduje dezintegracji obszarów Natura 2000;
- nie wpłynie na spójność sieci obszarów Natura 2000.

W związku z powyższym, nie ma potrzeby podejmowania działań z zakresu kompensacji przyrodniczej w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. 2018, poz. 1614 ze zm.) w odniesieniu do obszarów Natura 2000. Kompensacja całkowitych zniszczeń przyrody Gowidlińskiego OCHK jest niemożliwa.

10. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTACH „PLANÓW...”

Projekty Planów A i B obejmują odmienne pod względem położenia i struktury środowiska przyrodniczego obszary, w różnym stopniu konfliktowe przyrodniczo i społecznie:

- **projekt Planu A – obszar 1:**
  - położony jest w zasięgu subregionalnego korytarza ekologicznego, jego wylesienie jest niezgodne z „Planem zagospodarowania przestrzennego Województwa Pomorskiego 2030” (2016);
  - wdrożenie projektu Planu może stwarzać zagrożenie negatywnego oddziaływania na ekosystem jez. Skrzyszewo (w minimalnej odległości ok. 50 m);
  - położony w zasięgu Gowidlińskiego OCHK – wymagane wykazanie, w wyniku przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia dopuszczonego w projekcie Planu, braku negatywnego wpływu na ochronę przyrody, w tym zagrożeń dla chronionych ekosystemów oraz gatunków roślin i zwierząt oraz na ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobraz, a także na zmiany stosunków wodnych (zgodnie z Uchwałą Nr 259/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim - Dz. Urz. Woj. Pom. 2016, poz. 2942);
  - złoża nie jest w całości udokumentowane i w związku z tym przeznaczenie terenu na potrzeby powierzchniowej eksploatacji kruszywa jest niezgodne z ww. Uchwałą;
  - występuje bezpośrednie i bliskie sąsiedztwo zabudowy mieszkaniowej wsi Sulęczyno, co może skutkować pogorszeniem środowiskowych warunków życia ludzi w zakresie warunków aerosanitarnych, akustycznych i krajobrazowych.

W związku z ww. uwarunkowaniami zaleca się odstąpienie od uchwalenia projektu Planu A - obszar 1.

- **projekt Planu A – obszar 2:**
  - położony jest w zasięgu Gowidlińskiego OCHK – wymagane wykazanie, w wyniku przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia dopuszczonego w projekcie Planu, braku negatywnego wpływu na ochronę przyrody, w tym zagrożeń dla chronionych ekosystemów oraz gatunków roślin i zwierząt oraz na ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobraz, a także na zmiany stosunków wodnych (zgodnie z Uchwałą Nr 259/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim - Dz. Urz. Woj. Pom. 2016, poz. 2942);
  - występuje bezpośrednie i bliskie sąsiedztwo zabudowy zagrodowej i rekreacyjnej, co może skutkować pogorszeniem środowiskowych warunków życia ludzi w zakresie warunków aerosanitarnych, akustycznych i krajobrazowych;
  - teren na obrzeżach obszaru Planu i w jego otoczeniu od wschodu i zachodu jest zdewastowany przez dotychczasową eksploatację kruszywa.

Warunkiem wdrożenia ustaleń projektu Planu A – obszar 2, czyli dopuszczenia eksploatacji kruszywa, jest wykazanie zgodności przedsięwzięcia z Uchwałą Nr 259/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego oraz udowodnienie braku jego negatywnego oddziaływania na warunki życia i zdrowie ludzi.

- **projekt Planu B – obszar 1:**

- położony jest w zasięgu subregionalnego korytarza ekologicznego, jego wylesienie jest niezgodne z „Planem zagospodarowania przestrzennego Województwa Pomorskiego 2030” (2016);
- wdrożenie projektu Planu może stwarzać zagrożenie negatywnego oddziaływania na ekosystem rzeki Sucha (w minimalnej odległości ok. 40 m).

Warunkiem uchwalenia projektu Planu B – obszar 1 jest uzgodnienie przez Samorząd Województwa Pomorskiego wylesienia w zasięgu korytarza ekologicznego. Zaleca się w projekcie Planu wprowadzenie ograniczenia zasięgu dopuszczalnej eksploatacji do minimalnej odległości 130 m od rzeki Sucha (wzrost nie obejmie wówczas zbocza doliny, co jest istotne z uwagi na ograniczenie oddziaływania na stosunki wodne i ochronę krajobrazu).

- **projekt Planu B – obszar 2:**

- położony jest w zasięgu ponadregionalnego korytarza ekologicznego „Doliny Słupi i Wdy”, jego wylesienie jest niezgodne z „Planem zagospodarowania przestrzennego Województwa Pomorskiego 2030” (2016);
- położony w zasięgu Gowidlińskiego OCHK – wymagane wykazanie, w wyniku przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia dopuszczonego w projekcie Planu, braku negatywnego wpływu na ochronę przyrody, w tym zagrożeń dla chronionych ekosystemów oraz gatunków roślin i zwierząt oraz na ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobraz, a także na zmiany stosunków wodnych (zgodnie z Uchwałą Nr 259/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim - Dz. Urz. Woj. Pom. 2016, poz. 2942).

Warunkiem wdrożenia ustaleń projektu Planu B – obszar 2, czyli dopuszczenia eksploatacji kruszywa, jest wykazanie zgodności przedsięwzięcia z Uchwałą Nr 259/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego oraz uzgodnienie przez Samorząd Województwa Pomorskiego wylesienia w zasięgu korytarza ekologicznego.

---

11. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTÓW „PLANÓW...” ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Eksploatacja złóż kruszywa naturalnego wymaga monitoringu w zakresie:

- ustalenia i zachowania szerokości filarów i pasów ochronnych (zgodnie z Polską Normą PN-G-02100:2013-12 „Górnictwo odkrywkowe – Pas zagrożenia i pas ochronny wyrobisk odkrywkowych – Użytkowanie i szerokość”) i zachowania przestrzennego zasięgu wyrobiska – na bieżąco;
- kontroli stateczności skarp wyrobiska – na bieżąco;
- wpływu wyrobiska na wody podziemne w otoczeniu – monitoring ciągły;
- przeprowadzania badań natężenia hałasu na granicy terenów eksploatacji oraz na granicy terenów chronionych akustycznie – po rozpoczęciu eksploatacji;
- efektywności prac rekultywacyjnych – monitoring bieżący w trakcie prac rekultywacyjnych.

12. WSKAZANIE NAPOTKANYCH W PROGNOZIE TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko projektów Planów nie napotkano trudności wynikających z niedostatków techniki. Napotkano trudności wynikające z luk we współczesnej wiedzy, tj.:

- brak projektów zagospodarowania złóż;
- brak aktualnych danych nt. występowania chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt.

13. WYKAZ ŹRÓDEŁ INFORMACJI UWZGLĘDNIONYCH W PROGNOZIE

- Bezubik i in. 2014. Koncepcja sieci ekologicznej województwa pomorskiego dla potrzeb planowania przestrzennego. Gdańsk.
- Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu na 31.12.2017 r. 2018.
- Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza gminy Sulęczyño. 1997.
- Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011.
- Kondracki J. 1998. Geografia fizyczna Polski, PWN, Warszawa.
- Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030. 2012.
- Mapa glebowo-rolnicza w skali 1:5000. WODGiK w Gdańsku.
- Mapa Podziału Hydrograficznego Polski. KZGW.
- Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego (www.mapy.isok.gov.pl).
- Plan gospodarki odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022. Uchwała Nr 321/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 roku.
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły. 2016. (Dz. U. 2016, poz. 1911).
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030. Uchwała Nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r.
- Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu ochrony środowiska województwa pomorskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025”.
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Planu gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego” 2016.
- Program ochrony przyrody Nadleśnictwa Lipusz na lata 2009-2018. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdańsku. 2009.
- Program ochrony środowiska województwa pomorskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025” (2018) - Uchwała nr 461/XLIII/18 Sejmiku Województwa Pomorskiego w Gdańsku z dnia 26 lutego 2018 r.
- Przewoźniak M. 2005. Ochrona przyrody w planowaniu przestrzennym. Teoria, prawo i realia, Przegląd Przyrodniczy t. XVI, z. 1-2.
- Przewoźniak M. 2017. Ochrona przyrody i krajobrazu Kaszub. Studium krytyczne z autopsji. Bogucki Wydawnictwo Naukowe. Gdańsk-Poznań.
- Raporty o stanie środowiska woj. pomorskiego w latach 2010 – 2017. WIOŚ w Gdańsku.
- Rejestracja i inwentaryzacja naturalnych zagrożeń geologicznych na terenie całego kraju (ze szczególnym uwzględnieniem osuwisk oraz innych zjawisk geodynamicznych)”. Projekt badawczy nr: 415/2002/Wn-12/FG-go-tx/D. AGH Kraków.
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim. Raport za 2016 r. 2017. WIOŚ w Gdańsku.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014, poz. 1409).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016., poz. 2183).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014, poz. 1408).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t. j. Dz. U. 2014, poz. 112).

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymywania tych poziomów (Dz. U. 2003, Nr 192, poz. 1883).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t. j. Dz. U. 2016, poz. 71).
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. 2016, poz. 138).
- Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. 2012, poz. 463).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. 2014., poz. 1800).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska. (Dz. U. 2005, Nr 263, poz. 2202 ze zm.).
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030. SPA 2020.
- Strategia rozwoju gminy Sulęczyno 2015-2025. 2015.
- System ochrony przeciwosuwiskowej SOPO.
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t. j. Dz. U. 2018, poz. 1152).
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz. U. 2018, poz. 1454 ze zm.).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. „Prawo ochrony środowiska” (t. j. Dz. U. 2018, poz. 799 ze zm.).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t. j. Dz. U. 2018, poz. 992).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. 2018, poz. 1614 ze zm.).
- Ustawa z 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t. j. Dz. U. 2017, poz. 1566 ze zm.).
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t. j. Dz. U. 2018, poz. 2067 ze zm.).
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. 2018, poz. 1945 ze zm.).
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. 2017, poz. 2081 ze zm.).
- Woś A. 1999. Klimat Polski. PWN. Warszawa.
- www.crfop.gdos.gov.pl
- www.gdos.gov.pl
- www.geoserwis.gdos.gov.pl
- www.geoportal.pgi.gov.pl/midas-web
- www.kzgw.gov.pl
- www.mapy.isok.gov.pl
- www.mos.gov.pl/natura2000

www.pgi.gov.pl.

www.portalgis.gdansk.rdos.gov.pl

www.psh.gov.pl

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulęcyno”. Uchwała Nr XXXIII/254/2017 Rady Gminy Sulęcyno z dnia 30 października 2017 r.

---

14. STRESZCZENIE PROGNOZY W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

1. Wprowadzenie

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dwóch projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Sulęcyno, które sporządzono na podstawie projektów uchwał. Są to:

- projekt „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Sulęcyno dla działek nr 138/1, 138/2, 146/2, 147/3, 148 położonych w obrębie ewidencyjnym Sulęcyno, części dz. nr 71/22 położonej w obrębie ewidencyjnym Żakowo, gmina Sulęcyno” (projekt Planu A), obejmujący dwa obszary:
  - o powierzchni ok. 5,61 ha (obr. Sulęcyno) oznaczony w „Prognozie...” jako projekt Planu A - obszar 1,
  - o powierzchni ok. 2,10 ha (obr. Żakowo) oznaczony w „Prognozie...” jako projekt Planu A - obszar 2,
- projekt „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Sulęcyno dla działki nr 75/1 położonej w obrębie ewidencyjnym Bukowa Góra oraz działki nr 134/7 położonej w obrębie ewidencyjnym Sucha” (projekt Planu B), obejmujący dwa obszary:
  - o powierzchni ok. 3,42 ha (obr. Bukowa Góra) oznaczony w „Prognozie...” jako projekt Planu B - obszar 1,
  - o powierzchni ok. 11,80 ha (obr. Sucha) oznaczony w „Prognozie...” jako projekt Planu B - obszar 2.

2. Założenia projektów „Planów ...”

Dla obszarów projektów Planów A i B nie obowiązywały dotychczas miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Celem opracowania mpzp są zmiany przeznaczenia terenów pod eksploatację surowców (umożliwienie wydobywania kruszywa naturalnego sposobem odkrywkowym).

Na obszarach projektów Planów A i B podstawowe rodzaje przeznaczenia terenu to tereny zabudowy produkcyjno-technicznej – tereny powierzchniowej eksploatacji surowców naturalnych (symbol PG). Na obszarze 2 projektu Planu A wytyczono ponadto drogę wewnętrzną (symbol KDW).

W projektach „Planów...” zawarto ustalenia służące m. in. ochronie środowiska przyrodniczego i przyrody, a także zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

3. Środowisko przyrodnicze

Wg regionalizacji fizycznogeograficznej Kaszub i ich otoczenia (Przewoźniak 2017) obszary projektów „Planów...” położone są w obrębie mezoregionu Pojezierze Kaszubskie.

Obszar 1 projektu Planu... A położony jest w obrębie wysoczyzny morenowej na wysokościach 177-205 m n.p.m. Powierzchnia terenu nachylona jest w kierunku wschodnim. W otoczeniu obszaru 1 projektu „Planu...” A znajduje się jez. Skarszyno.

Obszar 2 projektu „Planu...” A położony jest w obrębie wysoczyzny morenowej na wysokościach 191-212 m n.p.m.

Obszar 1 projektu „Planu...” B położony jest w obrębie wysoczyzny morenowej i doliny rzeki Suchej na wysokościach 175-205 m n.p.m. Powierzchnia terenu nachylona jest w stronę rzeki.

Obszar 2 projektu „Planu...” B położony jest w obrębie wysoczyzny morenowej na wysokościach 195-212 m n.p.m.

W podłożu obszarów projektów „Planów...” znajdują się piaski słabogliniaste i piaski luźne.

Przez obszary projektów Planów nie przepływają rzeki oraz nie znajdują się w ich zasięgu zbiorniki wodne.

Wg regionalizacji klimatycznej Polski (Woś 1999) gmina Sulęczyńno położona jest w regionie wschodniopomorskim, wyróżniającym się na tle innych największą liczbą dni z pogodą przymrozkową bardzo chłodną, z dużym zachmurzeniem, a także pogodą przymrozkową bardzo chłodną z opadem i z drugiej strony małą liczbą dni bardzo ciepłych z opadem.

Na obszarze 1 projektu „Planu...” A występują nasadzenia leśne na gruntach porolnych (obejmują większość obszaru) z dębami i sosną zwyczajną. Typem siedliskowym lasu jest bór mieszany świeży o funkcji gospodarczej.

Obszar 2 projektu „Planu...” A jest bardzo silnie przekształcony – w centralnej części występuje płat leśny, a wokół niego roślinność ruderalna oraz od południa agrocenozy.

Na obszarze 1 projektu „Planu...” B znajdują się nasadzenia porolne, zbiorowiska łąkowe i pastwiskowe oraz synantropijne.

Cały obszar 2 projektu „Planu...” B to prywatny las gospodarczy z dominującym gatunkiem sosny.

Według „Koncepcji sieci ekologicznej województwa pomorskiego dla potrzeb planowania przestrzennego” (Bezubik i in. 2014) obszar 1 projektu Planu A oraz obszar 1 projektu Planu B znajdują się na pograniczu korytarza rangi subregionalnej, natomiast obszar 2 projektu Planu B położony jest w granicach korytarza ekologicznego rangi ponadregionalnej „Doliny Słupi i Wdy”.

Na obszarach projektów Planów A i B nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Obszar 2 projektu Planu A i obszar 1 projektu Planu B znajdują się częściowo w zasięgu obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych

4. Analiza istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektów planów, w szczególności na obszarach form ochrony przyrody

Główne przejawy antropizacji środowiska przyrodniczego na obszarze 1 projektu Planu A i w jego sąsiedztwie to:

- gospodarka leśna w granicach i w sąsiedztwie obszaru projektu Planu;

- osadnictwo wiejskie wsi Sulęczyno - zabudowa mieszkaniowa znajduje się w sąsiedztwie obszaru projektu Planu – źródła zanieczyszczeń do atmosfery ścieków komunalnych i gospodarczych oraz odpadów komunalnych i gospodarczych;
- drogi powiatowe nr 10239 oraz 10240 w sąsiedztwie obszaru projektu Planu - komunikacja samochodowa jako źródło zanieczyszczeń atmosfery i hałasu;
- tereny użytkowania rolniczego, w sąsiedztwie obszaru.

Główne przejawy antropizacji środowiska przyrodniczego na obszarze 2 projektu Planu **A** i w jego sąsiedztwie to:

- eksploatowane złożo „Żakowo” w sąsiedztwie obszaru projektu Planu – obrzeża obszaru i jego otoczenie od wschodu i zachodu są przyrodniczo zdewastowane;
- osadnictwo wiejskie wsi Żakowo - zabudowa zagrodowa znajduje się w sąsiedztwie obszaru projektu Planu – źródła zanieczyszczeń do atmosfery ścieków komunalnych i gospodarczych oraz odpadów komunalnych i gospodarczych;
- zainwestowanie rekreacyjne w sąsiedztwie obszaru projektu Planu - źródło uciążliwości akustycznych i rekreacyjnego obciążenia runa leśnego;
- tereny użytkowania rolniczego, w sąsiedztwie obszaru.

Główne przejawy antropizacji środowiska przyrodniczego na obszarze 1 projektu Planu **B** i w jego sąsiedztwie to:

- gospodarka leśna i tereny użytkowania rolniczego w granicach i otoczeniu obszaru projektu Planu;
- zabudowa zagrodowa w otoczeniu, ok. 170 m od obszaru projektu „Planu...” – źródła zanieczyszczeń do atmosfery ścieków komunalnych i gospodarczych oraz odpadów komunalnych i gospodarczych.

Główne przejawy antropizacji środowiska przyrodniczego na obszarze 2 projektu Planu **B** i w jego sąsiedztwie to:

- gospodarka leśna w granicach i otoczeniu obszaru projektu Planu;
- zabudowa zagrodowa w otoczeniu, ok. 230 m od obszaru projektu Planu – źródła zanieczyszczeń do atmosfery ścieków komunalnych i gospodarczych oraz odpadów komunalnych i gospodarczych;
- tereny użytkowania rolniczego, w sąsiedztwie obszaru.

Formy ochrony przyrody

Obszary 1 i 2 projektu Planu A oraz obszar 2 projektu Planu B znajdują się w zasięgu Gowidlińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Realizacja ustaleń projektu „Planu ...” wymaga uwzględnienia wymogów dotyczących ochrony gatunkowej, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody i rozporządzeniami wykonawczymi do niej.

5. Dziedzictwo kulturowe

Na obszarach projektów Planów A i B nie występują obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków województwa pomorskiego lub gminnej ewidencji zabytków.

6. Analiza celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i regionalnym istotnych z punktu widzenia projektów „Planów ...”

Projekty „Planów...” opracowano zgodnie z założeniami międzynarodowych i krajowych dokumentów z zakresu ochrony środowiska, ale ich wdrożenie spowoduje negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze.

7. Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań ustaleń projektów „Planów ...” na środowisko

Projekty Planów A i B przeznaczone zostały pod tereny zabudowy produkcyjno-technicznej - tereny powierzchniowej eksploatacji surowców naturalnych we wsi Sulęczyño.

Oddziaływanie na przypowierzchniowa warstwa litosfery i gleby

Przekształcenia litosfery w wyniku eksploatacji złóż kruszywa naturalnego oraz lokalizacji infrastruktury towarzyszącej będą polegały na silnych przekształceniach budowy geologicznej podłoża i na całkowitych zmianach ukształtowania terenu. W celu ograniczenia skutków środowiskowo-krajobrazowych eksploatacji i zapewnienia efektywnej rekultywacji terenów poeksploatacyjnych w projektach Planów A i B ustalono, że rekultywację wyrobisk poeksploatacyjnych należy przeprowadzać sukcesywnie z postępem prac górniczych.

Wody powierzchniowe i podziemne

Powierzchniowa eksploatacja kruszywa naturalnego może wpływać na stosunki wodne, przede wszystkim w wyniku naruszenia pierwszego poziomu wód podziemnych, czego efektem mogą być: napływ wód do wyrobiska i powstanie sztucznych zbiorników wodnych, obniżenie pierwszego poziomu wód podziemnych w otoczeniu wyrobisk zawodnionych (lokalne leje depresyjne i zmiany w zasilaniu podziemnym cieków i zbiorników wodnych w otoczeniu wyrobisk. Lokalne zagrożenia mogą wynikać z położenia obszaru 1 Planu A w minimalnej odległości ok. 50 m od jez. Skarszyno oraz obszaru 1 projektu Planu B w minimalnej odległości ok. 40 m od rzeki Sucha. Dla oceny rzeczywistych zagrożeń niezbędne jest dysponowanie dokumentacją geologiczną złoża kopaliny i projektem jego zagospodarowania – na etapie sporządzania niniejszej prognozy (grudzień 2018 r.) brakuje projektów zagospodarowania złóż.

Powietrza atmosferyczne

W wyniku eksploatacji złóż kruszywa naturalnego objętych projektami Planów A i B wystąpi wzrost zanieczyszczenia atmosfery, przede wszystkim pyłami z wyrobisk oraz spalinami pochodzącymi z transportu samochodowego i z urządzeń wydobywczych. Zagrożenie pogorszenia arosanitarnych warunków życia ludzi może dotyczyć przede wszystkim otoczenia obszarów 1 i 2 projektu Planu A, ze względu na bliskie położenie zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej i rekreacyjnej.

Warunki akustyczne (hałas)

Hałas związany z eksploatacją kruszywa na obszarach 1 i 2 projektów Planów obejmuje hałas emitowany przez maszyny, urządzenia i pojazdy pracujące przy eksploatacji złoża oraz przez ruch pojazdów transportujących wydobyte kruszywo. Na obecnym etapie procedury planistycznej brak danych do ilościowej oceny prognozowanego oddziaływania realizacji ustaleń projektów Planów na stan klimatu akustycznego. Największe zagrożenie przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wystąpi w otoczeniu obszarów 1 i 2 projektu Planu A.

Klimat

W związku z realizacją ustaleń projektów Planów A i B wystąpią lokalne zmiany topoklimatyczne. Zmiany te nie będą miały znaczenia dla funkcjonowania przyrody w otoczeniu terenów eksploatacji kruszywa naturalnego i dla warunków życia ludzi. Realizacja ustaleń projektów Planów wymaga wdrożenia działań z zakresu mitygacji globalnych zmian klimatu oraz adaptacji do skutków tych zmian.

Pole elektromagnetyczne

W wyniku realizacji ustaleń projektów Planów A i B nie przewiduje się wystąpienia ponadnormatywnego pola elektromagnetycznego na terenach dostępnych dla ludzi.

Gospodarka odpadami

Ustalenia projektów Planów A i B w zakresie gospodarki odpadami są poprawne w aspekcie kompleksowo ujmowanej ochrony środowiska. Prawidłowo prowadzona gospodarka odpadami, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, nie stwarza zagrożeń dla stanu środowiska i warunków życia ludzi.

Roślinność, zwierzęta i różnorodność biologiczna

W wyniku realizacji ustaleń projektów Planów A i B dotyczących eksploatacji złóż kruszywa naturalnego nastąpi likwidacja siedlisk leśnych fauny, płoszenie zwierząt w trakcie prac eksploatacyjnych i transportu urobku samochodami oraz ograniczenie funkcjonalności korytarzy ekologicznych dla fauny.

Projekty Planów A – obszar 1 oraz Planu B – obszary 1 i 2 są niezgodne z ww. zasadą zapisaną w „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030”, ponieważ ich wdrożenie spowoduje wylesienia fragmentów korytarzy ekologicznych.

Formy ochrony przyrody

Projekty Planu A – obszar 2 i Planu B – obszar 2 będą zgodne z przepisami Uchwały Nr 259/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim pod warunkiem wykazania, w wyniku przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć dopuszczonych w projektach Planów, braku negatywnego wpływu na ochronę przyrody, w tym zagrożeń dla chronionych ekosystemów oraz gatunków roślin i zwierząt oraz na ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobraz, a także na zmiany stosunków wodnych.

Projekt Planu A – obszar 1, oprócz ww. uwarunkowania, jest niezgodny z ww. Uchwałą do czasu udokumentowania złoża. Ponadto Plan ten wymaga ograniczenia zasięgu wyrobiska do co najmniej 100 m od jez. Skarszyno.

W projekcie „Planu...” ustalono wymóg ochrony gatunkowej dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną na podstawie przepisów prawa, stosownie do odpowiednich rozporządzeń Ministra Środowiska.

Zasoby naturalne

Eksploatacja złóż kruszywa naturalnego nie spowoduje istotnego oddziaływania na zasoby wód podziemnych w rejonie obszarów projektów „Planów...”.

Oddziaływanie zainwestowania produkcyjno-usługowego na zasoby wodne na etapie funkcjonowania pozostanie bez istotnych zmian w stosunku do stanu obecnego.

Projekty Planów A i B umożliwią eksploatację złóż Sulęcyno III, Żakowo IV, Bukowa Góra IV oraz Sucha w gminie Kościerzyna.

Krajobraz

Eksploatacja złóż kruszywa naturalnego spowoduje całkowite przekształcenie krajobrazu terenów eksploatacji. Będą one miały wpływ na warunki życia ludzi, przez negatywne oddziaływanie na fizjonomię środowiska, w otoczeniu obszarów 1 i 2 projektu Planu A. Zaleca się kierunek leśny rekultywacji wyrobisk na wszystkich obszarach projektów Planów.

Dobra materialne

Eksploatacja złóż kruszywa naturalnego nie spowoduje negatywnego oddziaływania na dziedzictwo kulturowe otoczenia obszarów projektów Planów A i B. Przy zastosowaniu właściwych filarów ochronnych, realizacja ustaleń projektów Planów A i B nie spowoduje negatywnego oddziaływania na dobra materialne.

Ludzie

W efekcie wdrożenia ustaleń projektów Planów może wystąpić zagrożenie pogorszenia warunków środowiskowych życia ludzi oraz potencjalnie negatywny wpływ na ich zdrowie. Największe zagrożenia pogorszenia warunków życia ludzi wystąpią w otoczeniu obszarów 1 i 2 projektu Planu A.

8. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu ustaleń projektów „Planów ...” na środowisko

Analiza skutków środowiskowych związanych z realizacją celów i kierunków rozwoju przestrzennego sformułowanych w projektach Planów A i B wskazuje, że ze względu na znaczną odległość obszaru od granic państwa (ok. 55 km do brzegu Zatoki Gdańskiej – granica lądowa) nie wystąpi oddziaływanie transgraniczne.

9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektów „Planów ...” w szczególności oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów

Projekty „Planów...” A i B zawierają ustalenia przeciwdziałające negatywnym przekształceniom środowiska.

Nie wystąpi oddziaływanie na obszary Natura 2000 (najbliższy z nich to PLH 220052 Dolina Słupi - w minimalnej odległości 0,7 km na południe od obszaru 1 projektu Planu A):

- nie wpłynie na pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt obszarów Natura 2000;
- nie spowoduje dezintegracji obszarów Natura 2000;
- nie wpłynie na spójność sieci obszarów Natura 2000.

W związku z powyższym, nie ma potrzeby podejmowania działań z zakresu kompensacji przyrodniczej w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. 2018, poz. 1614 ze zm.) w odniesieniu do obszarów Natura 2000. Kompensacja całkowitych zniszczeń przyrody Gowidlińskiego OCHK jest niemożliwa.

10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektach „Planów...”

W związku z uwarunkowaniami zaleca się odstąpienie od uchwalenia projektu Planu A - obszar 1.

Warunkiem wdrożenia ustaleń projektu Planu A – obszar 2, czyli dopuszczenia eksploatacji kruszywa, jest wykazanie zgodności przedsięwzięcia z Uchwałą Nr 259/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego oraz udowodnienie braku jego negatywnego oddziaływania na warunki życia i zdrowie ludzi.

Warunkiem uchwalenia projektu Planu B – obszar 1 jest uzgodnienie przez Samorząd Województwa Pomorskiego wylesienia w zasięgu korytarza ekologicznego. Zaleca się w projekcie Planu wprowadzenie ograniczenia zasięgu dopuszczalnej eksploatacji do minimalnej odległości 130 m od rzeki Sucha (wyrębisko nie obejmie wówczas zbocza doliny, co jest istotne z uwagi na ograniczenie oddziaływania na stosunki wodne i ochronę krajobrazu).

Warunkiem wdrożenia ustaleń projektu Planu B – obszar 2, czyli dopuszczenia eksploatacji kruszywa, jest wykazanie zgodności przedsięwzięcia z Uchwałą Nr 259/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego oraz uzgodnienie przez Samorząd Województwa Pomorskiego wylesienia w zasięgu korytarza ekologicznego.

11. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektów „Planów ...” oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Eksploatacja złóż kruszywa naturalnego wymaga monitoringu w zakresie:

- ustalenia i zachowania szerokości filarów i pasów ochronnych i zachowania przestrzennego zasięgu wyrębiska – na bieżąco;
- kontroli stateczności skarp wyrębiska – na bieżąco;

-
- wpływu wyrobiska na wody podziemne w otoczeniu – monitoring ciągły;
  - przeprowadzania badań natężenia hałasu na granicy terenów eksploatacji oraz na granicy terenów chronionych akustycznie – po rozpoczęciu eksploatacji;
  - efektywności prac rekultywacyjnych – monitoring bieżący w trakcie prac rekultywacyjnych.

12. Wskazanie napotkanych w prognozie trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko projektów Planów nie napotkano trudności wynikających z niedostatków techniki. Napotkano trudności wynikające z luk we współczesnej wiedzy, tj.:

- brak projektów zagospodarowania złóż;
- brak aktualnych danych nt. występowania chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt.

--.--